

PUOLUEEN TAISTELU
KANSANTALouden VOIMAKKAAN NOUSUN
JA SOCIALISMIN RAKENNUSTYÖN
LOPPUUNSUORITTAMISEN PUOLESTA

(vuodet 1953—1958)

1. Maailmantilanne vuosina 1953—1958. Puolueen ja Neuvostovaltion taistelu kansainvälisen jännityksen lieventämiseksi

Vuodet 1953—1958 olivat suurten tapahtumain vuosia Neuvostoliiton elämässä, puolueen toiminnassa, sen taistelussa kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseksi Neuvostoliitossa ja rauhan säilyttämiseksi.

Maailmantilanne oli siihen mennessä käynyt erittäin kireäksi. Neuvostoliiton kommunistisen rakennustyön ja kansandemokratian maiden sosialistisen rakennustyön saavutukset, sosialististen maiden yhtenäisyyden lujittuminen ja niiden kansainvälisen vaikutusvallan voimistuminen samaan aikaan kun kapitalismin asemat heikkenivät jatkuvasti, sen kaikki ristiriidat kärjistyivät ja siirtomaajärjestelmän hajoaminen nopeutui, kaikki tämä herätti hallitsevissa imperialistisissa piireissä kasvavaa herruutensa menettämisen pelkoa, lietsoi niiden vihaa demokratian ja sosialismin voimia kohtaan. Johtavien imperialististen valtioiden ja ennen kaikkea USA:n politiikka kävi yhä aggressiivisemmaksi varsinkin sen jälkeen, kun oli perustettu sotilaallinen Pohjois-Atlantin liitto ja amerikkalaiset imperialistit provosivat sodan Koreassa.

Neuvostoliiton, Kiinan Kansantasavallan ja koko sosialististen valtioiden leirin johdonmukaisen rauhantahtoisen politiikan ansiosta rauha onnistuttiin säilyttämään, mutta sitä ei kuitenkaan voitu pitää kestäväenä. Ihmiskuntaa uhkasi kolmannen maailmansodan vaara.

Maailman pelastamiseksi tuhoisalta ydinasodalta Neuvostoliiton oli lisättävä ponnistuksiaan, aktivisoitava jatkuvasti rauhanpolitiikkaansa, laajennettava yhteyksiä ja kosketuksia rajojentakaisiin rauhaa rakastaviin voimiin. Uskollisena leniniläiselle rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteelle Neuvostovaltio aloitti NKP:n johdolla tarmokkaan ja määrätietoisen taistelun kansainvälisen jännityksen lieventämiseksi. Nojautuen

jatkuvasti kasvavaan mahtiinsa ja kaikkien sosialististen valtioiden sekä maailman työväenluokan veljelliseen tukeen Neuvostoliitto toteutti useita rauhan lujittamiseen tähtääviä tärkeitä toimenpiteitä.

Kansainvälisen jännityksen laukaisemiseksi oli ennen kaikkea lopetettava verenvuodatus Koreassa ja Indo-Kiinassa.

Neuvostoliitto tuki aktiivisesti Korean sodan lopettamiseen tähtääviä Kiinan Kansantasavallan ja Korean Kansandemokraattisen Tasavallan ponnistuksia. Kaksi vuotta amerikkalaiset hyökkääjät sabotoivat aseleponeuvotteluja. Vuonna 1953 aselepo saatiin lopulta solmituksi. Korean sota, joka olisi voinut johtaa vakaviin kansainvälisiin selkkauksiin, päättyi samoissa asemissa, joista amerikkalaisten hyökkäys oli alkanut. Amerikan imperialismiin anastussuunnitelmat kärsivät tällä alueella vararikon. Yksi sodan pesäke oli saatu sammutetuksi.

Neuvostoliiton ja Kiinan Kansantasavallan aktiivisella myötävaikutuksella Vietnamin Demokraattisen Tasavallan sekä Kambodšan ja Laosin demokraattisten voimien onnistui amerikkalaisten imperialistien ankarasta vastustuksesta huolimatta päästä vuonna 1954 sopimukseen Ranskan kanssa sotatoukon lopettamisesta Indo-Kiinassa. Tämä rauhaa rakastavien voimien voitto vastasi niin Vietnamin, Laosin ja Kambodšan kansojen kuin myös Ranskan kansan intressejä. Täten sammutettiin toinen sodan pesäke.

Neuvostoliitto ryhtyi toimenpiteisiin jännityksen lieventämiseksi Euroopassa. Vuonna 1955 Neuvostoliiton aloitteesta saatiin lopultakin järjestetyksi Itävallan kysymys Itävallan pysyvän puolueettomuuden pohjalla. Neuvostotahon aloitteesta solmittiin diplomaattiset suhteet Neuvostoliiton ja Saksan Liittotasavallan välillä.

NKP:n Keskuskomitea ja Neuvostohallitus tekivät aloitteen Neuvostoliiton ja Jugoslavian välisen selkkauksen selvittämiseksi. Vuonna 1955 näiden maiden väliset suhteet saatiin parannetuksi.

Puolue oli sitä mieltä, että kestävä ja pitkäaikainen rauha voidaan taata luomalla *kollektiivinen turvallisuusjärjestelmä*. Kollektiivinen turvallisuusjärjestelmä perustuu siihen, että kaikki tietyssä maapallon osassa sijaitsevat valtiot yhdistävät ponnistuksensa rauhan säilyttämiseksi, ja tämä järjestelmä muodostaa täydellisen vastakohtan imperialistiselle sotaliittoutumajärjestelmälle, joka jakaa valtiot toisilleen vastakkaisiin ja vihamielisiin suljettuihin ryhmittymiin.

Vuonna 1954 Neuvostohallitus esitti Euroopan valtioille sekä myös Amerikan Yhdysvalloille ehdotuksen „Sopimukseksi Euroopan kollektiivisesta turvallisuusjärjestelmästä”. Laajat kansanjoukot tukivat aktiivisesti tätä SNTL:n aloitetta. Mutta länsivallat kieltäytyivät hyväksymästä Neuvostoliiton ehdotuksia. Ne hautoivat kokonaan toisenlaisia suunnitelmia. Lokakuussa

1954 ne allekirjoittivat muutamia sopimuksia, jotka edellyttivät Länsi-Saksan remilitarisointia ja sen mukaantuloa sotilaalliseen Pohjois-Atlantin liittoon.

Neuvostoliitto yhtä vähän kuin muutkaan sosialistiset maat ei voinut sivuuttaa näitä tosiasioita, jotka muodostuivat erittäin vakavaksi vaaraksi yleiselle rauhalle. Tässä uudessa tilanteessa, joka Euroopassa oli syntynyt, Neuvostohallitus ryhtyi yhdessä kansandemokratian maiden hallitusten kanssa suunnittelemaan uusia toimenpiteitä rauhan ja turvallisuuden takaamiseksi. Toukokuussa 1955 allekirjoitettiin Varsovassa Neuvostoliiton ja Euroopan kansandemokratian maiden välinen sopimus ystävyystä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta. Varsovan sopimuksen osanottajat sitoutuivat siinä tapauksessa, että jotakin sopimuksen allekirjoittajamaata vastaan tehdään aseellinen hyökkäys, auttamaan sitä viipymättä kaikin keinoin aseellisen voiman käyttöön saakka. Kiinan Kansantasavallan hallitus ilmoitti olevansa täysin solidaarinen tehtyihin päätöksiin näiden ja kannattavansa niitä.

Varsovan sopimuksesta tuli tärkeä stabilisoiva tekijä Euroopassa. Tämä sopimus on rauhaa rakastavien maiden puolustusluontoinen toimenpide, se edistää Euroopan kansojen turvallisuutta ja rauhan säilymistä kaikkialla maailmassa. Toisin kuin imperialististen valtioiden sotaliitot Varsovan sopimus on avoin muiden valtioiden liittymiselle siihen näiden valtioiden yhteiskunnallisesta järjestelmästä riippumatta. Jos Eurooppaan perustetaan kollektiivinen turvallisuusjärjestelmä, niin Varsovan sopimus menettää voimansa.

Samaan aikaan Länsi-Saksassa elvytettiin militarismia. Bonnin hallituksen aseellisten voimien johtoon asetettiin entisiä hitleriläisiä kenraaleja. Revanššipropagandaa harjoitettiin yhä laajemmin. Kaikki tämä aiheutti vaikeasti voitettavia esteitä Saksan kysymyksen ratkaisulle. Mutta Neuvostoliitto jatkoi kuten ennenkin ponnistuksiaan sen hyväksi, että tämä kysymys saataisiin ratkaistuksi mitä pikimmin. Neuvostoliitto esitti rauhansopimuksen solmimista Saksan kanssa ja kaikkien ulkomaalaisten sotajoukkojen poistamista sen alueelta. Neuvostoliitto tuki Saksan kansan pyrkimyksiä, joiden päämääränä on maan molempien osien kansallinen yhteenliittäminen rauhanomaisella ja demokraattisella pohjalla. Näissä oloissa, jolloin Saksan alueella on olemassa kaksi itsenäistä, yhteiskunnalliselta rakenteeltaan aivan erilaista saksalaista valtiota, tätä yhdistämistä ei voida suorittaa liittämällä mekaanisesti Saksan toinen osa toiseen. Sen voi tehdä vain itse Saksan kansa Saksan Demokraattisen Tasavallan ja Saksan Liittotasavallan välisten neuvottelujen tietä. Neuvostohallitus kannatti Saksan Demokraattisen Tasavallan ehdotusta Saksan molempien valtioiden välisen valtioliiton perustamisesta ensimmäisenä askeleena Saksan kansallisen yhtenäisyyden jällenpalauttamisen tiellä.

USA:n, Englannin ja Ranskan hallitukset samoin kuin Saksan Liittotasavallan hallitus sulkevat kaikki tiet Saksan kysymyksen ratkaisuun elvyttämällä militarismia Länsi-Saksassa ja hylkäämällä ehdotukset Saksan molemmissa osissa asuvien saksalaisten välisistä neuvotteluista. Nämä hallitukset pitävät parempana pitkittää Saksan kahtiajakoa.

Taistelussaan rauhan ja kansainvälisen jännityksen lieventämisen puolesta NKP ja Neuvostohallitus ovat kiinnittäneet herpaantumaton huomiota aseistariisumiseen. Ne ovat laajentaneet entisestäänkin kamppailua, jonka päämääränä on aseistuksen ja aseellisten voimien supistaminen, atomi- ja vetyaseiden sekä niillä tehtävien kokeiden kieltö ja kaikkien näiden toimenpiteiden täytäntöönpanon tiukka kansainvälinen valvonta. Pyrkien helpottamaan kansainvälisen aseistariisumissopimuksen solmimista Neuvostohallitus suostui useisiin länsivaltojen ehdotuksiin, vaikka se omasta puolestaan olisi mieluummin halunnut aseistariisumiskysymyksessä tehtävän radikaalisempia päätöksiä. Niinpä Neuvostoliitto hyväksyi v. 1955 länsivaltojen ehdotuksen, jonka mukaan Yhdysvallat, Neuvostoliitto ja Kiina supistaisivat asevoimiensa miesvahvuuden 1—1,5 miljoonaan ja Englanti sekä Ranska 650 tuhanteen, vaikka se oli ennen ehdottanut suurvaltojen aseellisten voimien supistamista kolmanneksella.

Mutta niin pian kuin Neuvostohallitus hyväksyi ne tai nämä länsivaltojen ehdotukset, länsivallat joko alkoivat perääntyä ja luopuivat omista ehdotuksistaan tahi keksivät niiden mutkistamiseksi monilukuisia varauksia. Täten länsivallat paljastivat halunsa tehdä tyhjäksi koko aseistariisumishankkeen. Aseistariisumisesta pidettyjen puheiden varjolla ne petkuttivat kansoja ja jatkoivat kilpavarustelua.

Oli ilmeistä, että Yhdysvallat, Englanti ja Ranska eivät aikoneet tehdä Neuvostoliiton toivomaa radikaalista päätöstä aseistariisumisongelman ratkaisemiseksi. Neuvostohallitus pyrki käyttämään kaikkia mahdollisuuksia aseistariisumisneuvottelujen johtamiseksi ulos umpikujasta ja teki useita tämän kysymyksen osittaiseen ratkaisuun tähtääviä ehdotuksia. Mutta tällöinkin länsivallat sabotoivat kaikkia todelliseen aseistariisumiseen suunnattuja Neuvostoliiton toimenpiteitä.

Kansat tulivat yhä vakuuttuneemmiksi siitä, että vain Neuvostoliitto ja muut sosialistisen leirin valtiot ajavat vilpittömästi aseistariisumisen asiaa, että vain ne pyrkivät vapauttamaan kaikkien maiden työtätekevät aseistautumisen taakasta ja pelastamaan heidät atomisodan vaaralta.

Neuvostolaisen rauhantahtoisen ulkopolitiikan suurena saavutuksena oli Neuvostoliiton yhteyksien laajeneminen Aasian ja Afrikan kansoihin, jotka puolustavat itsenäisyyttään taistellen imperialismia vastaan. Näihin kansoihin saatujen yhteyksien lujittumista edistivät huomattavasti Neuvostoliiton johtavien

valtiomiesten matkat Idän maihin sekä myös näiden maiden poliittisten johtajien monilukuiset vierailut Neuvostoliittoon. Samoin laajenivat kosketukset latinalaisen Amerikan kansoihin.

Vuosina 1953—1958 imperialismiin siirtomaajärjestelmän kriisi kärjistyi äärimmilleen. Kansallinen vapausliike eli voimakkaan nousun kautta. Siirtomaajärjestyksen ikeestä vapautuneissa Aasian ja Afrikan maissa muodostettiin suuri joukko uusia riippumattomia kansallisia valtioita. Sodanjälkeisinä vuosina valtiollisen riippumattomuutensa valloittaneiden Syyrian, Libanonin, Intian, Birman ja Indonesian jälkeen saavuttivat vapauden Egypti ja Irak, jotka olivat ennen olleet riippuvaisia Englannin imperialismista, ja entiset siirtomaat kuten Sudan ja Ghana sekä monet muut maat. Riippumattomuutensa saavuttaneiden kansojen on pakko puolustaa sitä muiltakin kuin vanhoilta siirtomaavaltioilta — Englannilta ja Ranskalta. Ne joutuvat yhä useammin puolustautumaan USA:n kolonisaatiopyrkimyksiä vastaan, USA:n, joka esiintyy nyt imperialismiin siirtomaajärjestelmän innokkaimpana tukijana, siirtomaajärjestyksen pääasiallisimpana ylläpitäjänä.

Taistelussaan siirtomaajärjestyksiä vastaan Idän kansat saavat voimakasta tukea Neuvostoliitolta. Neuvostoliiton ja rauhan kannalla olevien Aasian ja Afrikan valtioiden väliset ystävyys- ja yhteistyösuhteet lujittuvat jatkuvasti. Neuvostoliiton hellittämättömän taistelu imperialismia ja hyökkäyspolitiikkaa vastaan on erittäin suuresti auttanut sorrettuja ja riippuvaisia kansoja vapautumaan poliittisesti ja sitten myös puolustamaan saavuttamaansa valtiollista riippumattomuutta siirtomaajärjestyksen monilukuisilta hyökkäysyrityksiltä.

Neuvostoliitto antaa valtiollisen itsenäisyytensä saavuttaneille maille kaikkea mahdollista apua myös niiden taistelussa taloudellisen itsenäisyyden saavuttamiseksi. Neuvostoliitto auttaa niitä täydellisen tasa-arvoisuuden ja näiden maiden sisäisiin asioihin puuttumattomuuden periaatteen pohjalta, esittäen minkäänlaisia poliittisia tai sotilaallisia ehtoja. Tämä apu on luonteeltaan täysin päinvastaista kuin USA:n ja toisten siirtomaajärjestyksien ns. apu, jolla on velkaorjuuden luonne. Taloudellisesti alikehittyneet maat ovat Neuvostoliiton ansiosta lujittaneet asemiaan imperialistiriistäjiin nähden, ja siirtomaajärjestyksen mahdollisuudet tyrkyttää näille maille orjuuttavia ehtoja ovat supistuneet. Kaikki tämä on edistänyt rauhan kannalla olevien Aasian ja Afrikan valtioiden kansainvälisen merkityksen kasvua.

Samoin ovat kehittyneet ja lujittuneet myös Neuvostoliiton ja Euroopan puolueettomien, sotilaallisiin liittoutumiin kuulumattomien valtioiden väliset suhteet.

Kommunistinen puolue ja Neuvostovaltio ovat tehneet jatkuvasti aloitteita parantaakseen suhteita USA:han, Englantiin, Ranskaan, Italiaan ynnä muihin kapitalistisiin valtioihin. Neu-

vostoliitto on pyrkinyt lujittamaan kansainvälistä keskinäistä luottamusta, kehittämään ulkomaankauppaa, tekemään lopun kaikkinaisesta diskriminoinnista, laajentamaan kosketuksia ja yhteistyötä kulttuurin sekä tieteen aloilla. Kuten N. S. Hruštšev sanoi, „...maamme haluaisi olla hyvissä suhteissa kaikkiin valtioihin, jotka vastustavat sotaa ja kannattavat rauhanomaista rinnakkainoloa, ja me teemme kaikemme saadaksemme aikaan tällaiset suhteet” („P r a v d a”, marraskuun 7. pnä 1957).

Rauhan lujittamiseen tähtäävät Kommunistisen puolueen ja Neuvostohallituksen toimenpiteet vaikuttivat tervehdyttävästi maailmantilanteeseen. Kansainvälisissä suhteissa vallinnut jännitys lieveni jonkin verran. Vuoden 1955 kesällä kävi mahdolliseksi kutsua koolle Geneveen Neuvostoliiton, USA:n, Englannin ja Ranskan hallitusten päämiesten neuvottelukokous. Mielipiteiden vaihdon tuloksena neljän vallan hallitusten päämiehet ilmoittivat olevansa valmiita antamaan panoksensa kansainvälisen jännityksen lieventämisen hyväksi. Mutta vain Neuvostohallitus on vahvistanut sanansa teoilla — rauhan lujittamiseen suunnatuilla käytännöllisillä toimenpiteillä.

Geneven kokouksen jälkeen Neuvostohallitus on yhä kasvavalla aktiivisuudella ponnistellut kansainvälisen jännityksen lieventämiseksi ja valtioiden välisen yhteistyön laajentamiseksi ja esittänyt uuden vakuuttavan todisteen hyvästä tahdostaan. Neuvostohallitus on ottanut tärkeitä askelia parantaakseen perinpohjaisesti suhteet USA:han sekä myöskin Englantiin ja Ranskaan. Nämä Neuvostohallituksen ponnistukset eivät ole saaneet vastakaikua länsivaltojen taantumuksellisissa hallitsevissa piireissä. Sanottujen piirien vastustuksesta huolimatta Neuvostohallitus on huomattavasti laajentanut kansainvälisiä liike- ja kulttuuriyhteyksiä. On palautettu diplomaattiset suhteet Japaniin. Selvänä osoituksena Neuvostoliiton järkkymättömästä tahdosta supistaa aseistustaan on se, että Neuvostoliitto on vuodesta 1955 alkaen vähentänyt Asevoimiaan yli kahdella miljoonalla hengellä.

Neuvostoliiton rauhanaloite on mitä tärkein maailmanpolitiikan tekijä. Se on alkanut vaikuttaa yhä voimakkaammin kansainvälisten suhteiden kehityskulkuun. Rauhan voimat ovat kasvaneet ja liittyneet lujemmin yhteen. Aggressiivisten imperialistipiirien eristyneisyys on kasvanut. Kansojen luottamus sodan ehkäisemisen mahdollisuuteen on lujittunut. Se merkitsee suurta voittoa rauhaarakastaville voimille. Neuvostoliiton arvovalta ja vaikutus ovat kasvaneet suunnattomasti.

Mutta kansainvälisen jännityksen jatkuvan lievenemisen ja rauhan lujittumisen reaalinen perspektiivi ei vastannut hallitsevien imperialististen piirien intressejä. Rauha tuo tullessaan monopoliyhtymien liikevoittojen supistumista. Kahden yhteiskuntajärjestelmän rauhanomainen taloudellinen kilpailu kehitty

socialismille otolliseen suuntaan. Voimasuhde maailmannäytämällä muuttuu jatkuvasti kapitalismin vahingoksi Neuvostoliiton, Kiinan sekä kaikkien kansandemokratian maiden nopean taloudellisen ja kulttuurillisen kasvun ja niiden yhtenäisyyden lujittumisen tuloksena. Siirtomaajärjestelmän kriisi heikentää imperialismin asemia.

Imperialististen valtioiden hallitsevat piirit ovat aina vastustaneet kansainvälisen jännityksen lieventämistä, mutta Geneven neuvottelujen aikana ne koettivat naamioida „kylmän sodan” lietsontaan ja hyökkäyksen valmisteluun suuntautuvaa politiikkaansa. Pian ne kuitenkin riisuivat rauhanrakkauden naamion ja ryhtyivät taas harjoittamaan avoimesti „voimapoliitiikkaa”. Nuo piirit eivät ole luopuneet aikomuksestaan restauroida aseiden voimalla kapitalismi niissä maissa, jotka ovat astuneet sosialismin rakentamisen tielle, saattaa jälleen voimaan siirtomaasorto siellä, missä kansat ovat kukistaneet siirtomaajärjuttäjien vallan.

Taistellessaan kansainvälisen jännityksen lieventämisen ja rauhan lujittamisen puolesta NKP ei ole milloinkaan unohtanut, että taantumukselliset imperialistiset voimat eivät ole laskeneet aseitaan ja voivat ryhtyä millaisiin seikkailuihin tahansa, että sen vuoksi tarvitaan herpaantumaton valppautta.

Syksyllä 1956 Englanti, Ranska ja Israel suorittivat aseellisen hyökkäyksen Egyptin kimppuun pakottaakseen sen uudelleen alistumaan siirtomaakomentoon.

Miltei samaan aikaan taantumukselliset imperialistiset piirit, etupäässä Amerikan Yhdysvaltain imperialistit, järjestivät vastavallankumouksellisten kapinan Unkarissa. Yksin tein imperialistit laajensivat myös toisia sosialistisia maita vastaan suunnattua tuhotoimintaa. Imperialistit ponnistelivat kuumaisesti erottaakseen sosialistiset maat toisistaan. He hyökkäilivät raivokkaasti Neuvostoliiton politiikkaa vastaan yrittäen kaikin tavoin mustata sitä. He eivät kaihtaneet mitään keinoja pyrkiesään halventamaan sosialismin aatteita. Sodan vaara kasvoi uudelleen. Samaan aikaan kiihtyi taantumuksellisten voimain taistelu kapitalistimaiden kommunistisia puolueita vastaan. Imperialistit panivat tällöin suuria toiveita siihen, että nämä puolueet saadaan hajotetuksi sisältäpäin — elvyttämällä revisiionistien toimintaa.

Sodan vaaran kärkeistyessä Neuvostoliitto kohotti jälleen äänensä rauhan puolesta nojautuen taloudelliseen ja sotilaalliseen mahtiinsa, sosialististen maiden tukeen ja kaikkien rauhaa rakastavien kansojen lämpimään myötätuntoon. Neuvostoliitto vaati päättäväisesti Egyptiin kohdistetun hyökkäyksen lopettamista. Ottaen huomioon tämän vaatimuksen ja kohdattuaan Egyptin kansan taholta sankarillista vastarintaa sekä maailman demokraattisten yhteiskuntapiirien taholta syvää suuttumusta Englannin, Ranskan ja Israelin hallitukset olivat pakotettu ja

lopettamaan hyökkäyksensä ja poistamaan sotajoukkonsa Egyptistä. Neuvostoliiton johtamat rauhan voimat auttoivat Egyptin kansaa säilyttämään riippumattomuutensa.

Unkarin hallituksen pyynnöstä ja täyttääkseen internationalistisen velvollisuutensa Neuvostoliitto antoi Unkarin veljeksansalle tehokasta apua vastavallankumouksellisen kapinan likvidoinnissa. Siten Neuvostoliitto esti kapitalismin ja fasismin palauttamisen Unkarissa ja Unkarin muuttamisen imperialistisen hyökkäyksen sillanpääasemaksi Euroopan keskustassa.

Neuvostoliitto ajoi karille hyökkääjien suunnitelmat, ja näiden oli pakko perääntyä. Se oli suuri historiallinen voitto. Se oli osoituksena siitä, että rauhankannattajien ja sodankannattajien välisissä voimasuhteissa oli tapahtunut huomattavia muutoksia ensiksi mainittujen hyväksi, se avasi uusia hyökkäyssodan ehkäisemisen näköaloja.

Täydellisen vararikon kärsivät myös kaikki imperialististen piirien kavalat suunnitelmat, joiden tarkoituksena oli sosialististen maiden erottaminen toisistaan. Noudattaen tunnollisesti prolettaarisen internationalismin periaatteita Neuvostohallitus asetti lokakuun 30. p:nä 1956 antamassaan julistuksessa tehtäväksi lujittaa jatkuvasti Neuvostoliiton ja kaikkien kansandemokratian maiden ystävyysiteitä täydellisen tasa-arvoisuuden pohjalla, alueellisen eheyden, valtiollisen riippumattomuuden ja suvereniteetin kunnioittamisen sekä sisäisiin asioihin puuttumattomuuden pohjalla, veljellisen yhteistyön ja keskinäisen avunannon pohjalla. Yhteisessä taistelussa taantumuksen hyökkäystä vastaan Neuvostoliiton suhteet Kiinaan ja kaikkiin muihin kansandemokratian maihin tulivat yhä läheisemmiksi ja ystävällisemmiksi. Sosialististen maiden veljellinen yhteistyö, niiden keskinäinen avunanto talouden, politiikan ja kulttuurin alalla kehittyi menestyksellisesti. Sosialistisen leirin yhtenäisyys on jokaisen sosialistisen maan kansallisen riippumattomuuden ja suvereniteetin varma tae.

Pysäytettyään Egyptiin ja Unkariin kohdistuneet imperialistiset hyökkäykset Neuvostoliitto jatkoi rauhan puolustusta. Se ryhtyi päättävästi vastustamaan Lähi- ja Keski-idässä syntynyttä uuden hyökkäyksen uhkaa. Kun USA järjesti salaliiton Syyrian itsenäisyyden tuhoamiseksi ja yllytti Turkkiä sekä toisia maita sen kimppeun, Neuvostoliitto auttoi Syyriaa selviytymään sitä uhanneesta vaarasta. Vuonna 1958 Neuvostoliitto esti amerikkalaisten ja englantilaisten hyökkäyksen laajenemasta Irakiin ja toisiin tämän alueen maihin, auttoi Libanonin ja Jordanin kansoja pääsemään eroon näihin maihin tunkeutuneista amerikkalaisista ja englantilaisista joukoista. Kansat näkevät Neuvostoliitossa itsenäisyytensä varmimman turvan.

Kiinan Kansantasavaltaa vastaan suunnattu USA:n aggressiivinen toiminta aiheutti vuoden 1958 jälkipuoliskolla

vaarallisen tilanteen Kaukoidässä, Taivanin saaren ja Taivanin salmen seuduilla. Syntyi sodan uhka. Kiinan kansa oli valmis antamaan tarvittavan vastaiskun hyökkääjille. Uskollisena veloituksilleen Neuvostoliitto ilmoitti pitävänsä hyökkäystä suuren ystävänsä, liittolaisensa ja naapurinsa Kiinan Kansantasavallan kimppuun myös hyökkäyksenä Neuvostoliiton kimppuun ja tulevansa Kiinan Kansantasavallan avuksi, jos USA hyökkää sen kimppuun. Tämä varoitus auttoi riehaantuneita amerikkalaisia hyökkääjiä järkiintymään. Kiinan Kansantasavallan rauhantahtoinen politiikka esti tilanteen Taivanin alueella kärjisty-
mästä pitemmälle.

Imperialististen hyökkääjien vastoinikäymiset ovat havainnollisena todistuksena sosialistisen leirin mahdin sekä myös muiden rauhantahtoisien voimien kasvusta. On ilmaantunut reaalin mahdollisuus ehkäistä sodan syttyminen, estää imperialistisia sotapolitiikkoja syöksemästä kansoja uusiin sota-seikkailuihin. Ja tämä mahdollisuus käy yhä reaalisemmaksi. Suuren rauhanasian menestyminen vaatii kuitenkin kaikilta sotaa vastustavilta voimilta valppautta ja toimintavalmiutta, toimintaa lujana yhteisrintamana, heikentymätöntä taistelua ja ponnistuksia.

Rauhan puolustus, kansainvälisen jännityksen lieventäminen ja kansojen välisen ystävyuden lujittaminen on ollut ja on edelleen Neuvostoliiton ja kaikkien sosialististen valtioiden ulkopolitiikan perustana. Tämä on ydinajatus kaikissa niissä ehdotuksissa, joita Neuvostohallitus esittää erilaisissa kansainvälisissä kysymyksissä.

Maaliskuussa 1958 Neuvostoliiton Korkein Neuvosto teki uuden aloitteen aseistariisuntakysymyksessä. Se päätti, että Neuvostoliitto lopettaa yksipuolisesti atomi- ja vetyasekokeet. Neuvostoliitto kääntyi toisten ydinaseita omistavien valtioiden puoleen kehottaen niitä ryhtymään samanlaisiin toimenpiteisiin ja varoitti samalla, että jos toiset ydinaseiden omistajat eivät lopeta ydinasekokeita, on Neuvostoliiton pakko aloittaa ne uudelleen. Neuvostohallituksen ehdotus rauhansopimukseksi Saksan kanssa ja ehdotus vapaakaupungin aseman antamisesta Länsi-Berliinille samoin kuin yllätyshyökkäyksen ehkäisemistä koskevat ehdotuksetkin ovat kaikki rauhan lujittamiseen ja kansainvälisen jännityksen lieventämiseen tähdättyjä. Neuvostohallitus on kaikin keinoin pyrkinyt ja yhä pyrkii siihen, että kansainväliset kiistakysymykset ratkaistaisiin neuvottelutietä. Parhaimpana kansainvälisen jännityksen lieventämiskeinona voisi olla hallitusten päämiesten neuvottelukokous, jonka koollekutsumista Neuvostohallitus ehdottaakin.

Kaikki nämä humanismia ja rauhantahtoa ilmentävät Neuvostoliiton toimenpiteet ovat saaneet kaikkialla maailmassa osakseen laajojen yhteiskuntapiirien lämpimän kannatuksen. Mutta USA:n, Englannin ja Ranskan hallitukset kieltäytyvät

lähtemästä kansainvälisen jännityksen lieventämisen tielle, jolle kaikki rauhaa rakastavat voimat niitä kutsuvat.

Puolueen ja Neuvostohallituksen ulkopoliittisen toiminnan tärkeimpiä tuloksia on vuosina 1953—1958 ollut Neuvostoliiton kansainvälisten yhteyksien kehitys. Kosketusten laajeneminen toisiinsa maihin on johtanut siihen, että Neuvostoliitossa on käynyt suuri määrä kapitalistimaiden kaikkien väestökerrosten edustajia. He ovat omakohtaisesti tulleet vakuuttuneiksi Neuvostoliiton rauhanrakkaudesta ja hyvästä tahdosta, omin silmin nähneet Neuvostomaan valtavat historialliset saavutukset. Melkoinen joukko neuvostokansalaisia on vuorostaan käynyt ulkomailla. Kaikki tämä on jäytännyt pohjaa imperialistisen taantumuksen neuvostovastaiselta parjauspropagandalta, todistanut laajoille ulkomaisille yhteiskuntapiireille, että neuvostokansa pyrkii vilpittömästi rauhaan, ja osoittanut, että vihamielisen propagandan keksimä „neuvostolainen hyökkäyspolitiikka” on pelkkää parjausta. Imperialistisen taantumuksen yritykset juurruttaa yleiseen tietoisuuteen vääristeltäjä käsityksiä Neuvostoliiton tilanteesta ovat menneet myttyyn. Neuvostoliiton kommunistinen puolue on tehnyt näinä vuosina hyvin paljon levittääkseen totuutta Neuvostoliitosta — ensimmäisestä sosialismin maasta. Siitä on ollut seurauksena, että yhä laajemmissa piireissä kaikkialla maailmassa on oivallettu sosialistisen järjestelmän paremmuus kapitalistiseen järjestelmään verrattuna. Neuvostoliiton ystävien lukumäärä on moninkertaistunut, on ilmaantunut yhteiskuntavoimia, jotka tukevat Neuvostoliiton politiikkaa. On tehty tyhjäksi taru „räutaesiripusta”, jolla Neuvostoliitto muka haluaa aitaautua kapitalistisesta maailmasta.

Vuosina 1953—1958 Kommunistinen puolue ja Neuvostovaltio kävivät erittäin aktiivista taistelua rauhan puolesta, hyökkäyksen ehkäisemiseksi ja Neuvostoliiton ulkopoliittisten asemien edelleenlujittamiseksi. Toteuttaen johdonmukaisesti leninläistä peruslinjaa ulkopoliitikassa puolue otti samalla varteen kaiken, mikä oli uutta maailmantilanteessa, ja sovelsi yhä uusia menetelmiä ja keinoja rauhantahtoisen politiikkansa toteuttamiseksi muuttuvissa olosuhteissa. Tälle kaudelle on luonteenomaista puolueen luovan aloitteellisuuden valtava mittavuus ulkopoliitiikan alalla. Puolueen viisaan toiminnan ansiosta Neuvostoliiton kansainvälinen arvovalta kasvoi yhä voimakkaammin, hyökkäyksen torjumismahdollisuudet kävivät yhä suuremmiksi. Aggressiivisten piirien eristyneisyys lisääntyi.

Rinnan rauhanpolitiikan johdonmukaisen toteuttamisen kanssa Kommunistinen puolue ja Neuvostohallitus huolehtivat Neuvostoliiton puolustusmahdin jatkuvasta lujittamisesta. Neuvostoliiton kasvava mahti on varmin tae sodanuhkaa vastaan, se on maailmanrauhan mahtava voimatekijä.

2. Puolueen toiminnan uudelleenjärjestäminen leniniläisten puolue-elämän normien perustalla. Yksilönpalvonnan synnyttämien virheiden ja epäkohtien korjaaminen. Maatalouden jyrkkään nousuun ja teollisuuden teknilliseen edistykseen tähtäävät toimenpiteet

Sisäisessä kehityksessään neuvostoyhteiskunta siirtyi vuosina 1953—1958 sellaiseen vaiheeseen, jolloin kommunistisen rakennustyön tehtävät tulivat puolueen ja kansan *välittömiksi käytännön tehtäviksi*. Kansa toteutti puolueen johdolla suuruuntaisia poliittisia ja taloudellisia toimenpiteitä neuvostolaisen yhteiskunta- ja valtiojärjestelmän edelleen lujittamisen, teollisuuden, ennen kaikkea raskaan teollisuuden voimakkaan kehittämisen, maatalouden jyrkän kohottamisen ja työtätekevien elintason parantamisen alalla. Puolue nousi näinä vuosina taisteluun yksilönpalvontaa vastaan ja sai aikaan, että sen seuraukset likvidoitiin kaikilla neuvostoyhteiskunnan elämän aloilla. Likvidoidessaan yksilönpalvonnan seurauksia puolue järjesti uusia historiallisia tehtäviä vastaavasti uudelleen puolue-, valtio- ja yhteiskunnallisten järjestöjen työn koeteltujen leniniläisten perinteiden pohjalla ja turvasi johtavan osuutensa kohoamisen.

Puolue juuri päättäväisesti pois kaikkea sitä, mikä häiritsi neuvostoyhteiskunnan eteenpäinkulkua ja oli ristiriidassa leniniläisten perinteiden kanssa. Puolue ei vain palauttanut leniniläisiä periaatteita, se myös sovelsi niitä luovasti uusiin historiallisiin oloihin, kehitteli uusia johtamismuotoja, jotka olivat täysin leninisin hengen mukaisia ja samalla heijastivat uuden tilanteen vaatimuksia, ottivat varteen siihenastisen mitä rikkaimman kokemuksen. Nämä olivat neuvostoyhteiskunnan elämän uuden historiallisen vaiheen oleelliset piirteet ja puolueen toiminnan luonteenomaisimmat erikoisuudet tänä viisivuotiskautena.

Puolue mobilisoi joukkoja täyttämään kommunistisen rakennustyön tehtäviä, toi rohkeasti esiin puoluetöissä, valtiollisessa ja taloudellisessa toiminnassa ilmenneet vakavat puutteellisuudet, arvioi kriittisesti maataloudessa ja teollisuudessa vallitsevaa tilannetta, ryhtyi taisteluun näiden puutteellisuuden poistamiseksi, sosialistisen talouden jatkuvan voimakkaan nousun turvaamiseksi.

Epänormaalia puolueen elämässä oli ollut ennen kaikkea se, että yksilönpalvonnan seurauksena rikottiin leniniläisiä puolue-elämän normeja ja bolševistisiä johtamisperiaatteita. KK:n ja sen Poliittisen byroon toiminnasta oli kauan puuttunut kollektiivisuutta ja tarvittavaa arvostelua sekä itsearvostelua.

Suuria virheitä oli tehty myös kansantalouden johtamisessa, varsinkin maatalouden alalla, missä sosialismin periaatteiden rikkominen aiheutti vaikean tilanteen. Maataloustuotteiden tuo-

tanto oli jäänyt pahasti jälkeen maan kasvavista tarpeista. Tuotannon johtamisessa ei noudatettu täydellisesti leniniläisiä taloudenhoidon periaatteita. Kansantalouden johdon ja suunnittelun liiallinen keskitys ja taloudellisten kiihokkeiden aliarviointi johtivat siihen, että tuotannon kasvun reaalisia mahdollisuuksia ja sen reservejä ei otettu riittävästi huomioon eikä joukkojen luova aloitteellisuus saanut tarvittavia kehitysmahdollisuuksia. Tuotantolaitosten kiinnostusta tekniikan kehittämiseen kannustettiin heikosti. Siitä oli seurauksena, että eräät teollisuuden alat jäivät jälkeen teknillisen kehityksen kansainvälisestä tasosta.

Sosialistisia lakeja ja neuvostokansalaisten demokraattisia oikeuksia loukattiin törkeästi.

Tehtiin myös muita virheitä ja vääristelyjä, jotka liittyivät marxismin-leninismien hengelle vieraaseen, teoriassa ja käytännössä laajalle levinneeseen J. V. Stalinin palvontaan. Puolue ei voinut suvaita näitä kielteisiä ilmiöitä, jotka olivat erittäin sietämättömiä uusissa olosuhteissa.

Yksilönpalvonnan seurauksien likvidoinnista puolueen ja valtion toiminnan kaikilla aloilla tuli tämän kauden tärkein poliittinen tehtävä, puolueen johtavan osuuden kohottamisen, neuvostolaisen yhteiskunta- ja valtiojärjestelmän edelleen lujittamisen sekä puolue työn ja valtiollisen toiminnan uudestijärjestämisen perusehto.

Puolue ja sen leniniläinen Keskuskomitea paljastivat N. S. Hruštševin aloitteesta J. V. Stalinin palvonnan ja siihen liittyvien virheiden sekä epäkohtien vahingollisuuden ja ryhtyivät tarmokkaaseen taisteluun niitä vastaan.

Tärkeä merkitys neuvostojärjestelmän lujittamiselle, sosialistisen demokratian kehittämiseksi ja yksilönpalvonnan vahingollisten seurauksien poistamiselle oli poliittisen seikkailijan, puolueen ja kansan verivihollisen, Berijan paljastamisella. Päästyään valtion turvallisuuselinten johtoon Berija yritti asettaa ne puolueen ja hallituksen yläpuolelle, käyttää niitä puoluetta ja sen johtoa vastaan, Neuvostoliiton hallitusta vastaan. Vihamielisten tarkoituksensa saavuttamiseksi hän sepitti valheellisia syytöksiä rehelliä työntekijöitä vastaan ja loukkasi törkeästi neuvostolaista oikeusjärjestystä.

Puolueen Keskuskomitea teki lopun Berijan ja hänen apureitensa rikollisesta toiminnasta. Puhdistautumalla vaarallisista luokkavihollisen asiamiehistä puolue vahvasti huomattavasti rivejään ja lujitti vielä enemmän Neuvostovaltiota.

Heinäkuussa 1953 pidetty puolueen Keskuskomitean täysistunto hyväksyi ne päättäväiset toimenpiteet, joita suoritettiin Berijan ja hänen rikoskumppaniensa rikollisen toiminnan likvidoimiseksi. Täysistunto hyväksyi toimenpiteet puolueen johdon lujittamiseksi valtiokoneiston kaikissa renkaissa, kaikkien

elinten ja hallintohaarojen, muun muassa valtion turvallisuuselinten työn tehokkaan valvonnan aikaansaamiseksi.

Keskuskomitea otti varman suunnan V. I. Leninin kehittelien ja käytännön tarkistamien puolue-elämän normien ja ennen kaikkea kollektiivisuuden periaatteen voimaanpalauttamiseen ja kehittämiseen. Vain koko puolueen kollektiivinen poliittinen kokemus, sanotaan heinäkuun täysistunnon päätöksessä, toiminnassaan marxilais-leniniläiseen teoriaan ja johtavien kaaderien sekä puolueen jäsenjoukkojen aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen nojautuvan Keskuskomitean kollektiivinen viisaus takaa sen, että puoluetta ja maata johdetaan oikein, että puolueen rivit pysyvät järkkymättömän yhtenäisinä ja tiiviisti yhteenliittyneinä, että kommunismin rakentaminen edistyy menestyksellisesti.

Keskuskomitea huolehti puolueen sisäisen demokratian huomattavasta laajentamisesta demokraattisen sentralismin periaatteen johdonmukaisen soveltamisen pohjalla. Puolue-, valtio- ja kansalaisjärjestöjen toimintaan juurrutettiin leniniläisiä johtomenetelmiä ja johtamistyyliä, joiden perustana on elämän syvälinen ja konkreettinen tuntemus, kiinteä yhteys joukkoihin, joukkojen kokemuksen valpas huomioonottaminen ja hyväksikäyttö sekä työtätekevien luovan aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen.

Ensiarvoinen merkitys oli puolueen keskuselinten työn uudelleenjärjestelyllä. Keskuskomitean toiminnassa palautettiin pitkän väliajan jälkeen voimaan kollektiivisuuden periaate. KK:n täysistuntoja alettiin pitää säännöllisin väliajoin, puolueen sääntöjen mukaisesti. NKP:n Keskuskomitean — joka on edustajakokousten välisinä aikoina puolueen ylin johtava elin, aatteellis-poliittisen ja organisatorisen johdon keskus — merkitys kasvoi. Keskuskomiteasta tuli jälleen jatkuvasti toimiva kollektiivinen elin.

Uusia olosuhteita vastaavasti muutettiin myös NKP:n KK:n johtavien elinten rakennetta. Kahden elimen, Puhemiehistön ja Puhemiehistön Byroon asemesta päätettiin muodostaa yksi elin — NKP:n Keskuskomitean Puhemiehistö, kuten puolueen säännöissä on määrätty. Katsottiin tarkoituksenmukaiseksi perustaa Keskuskomitean Ensimmäisen sihteerin virka. Syyskuussa 1953 NKP:n KK:n Ensimmäiseksi sihteeriksi valittiin N. S. Hruštšev.

Paikallisissa puoluejärjestöissä alettiin myös toteuttaa johdonmukaisesti kollektiivisen johdon periaatetta. Puoluetyöhön juurtuneesta komentelutyylisestä tehtiin päättäväisesti loppu. Puolueen jäsenistön aktiiviosa laajeni ja sen merkitys kasvoi. Puolue- ja talouselämän peruskysymyksiä alettiin käsitellä säännöllisemmin ja laajemmin puolueaktiivin ja kommunistien kokouksissa. Turvataksaan puolueen sisäisen demokratian edelleen kehittämisen Keskuskomitea lakkautti teollisuuslaitoksiin

ja muihin järjestöihin aikoinaan perustetut KK:n puolueorgani-
saattorien virat, likvidoi rautateillä, joki- ja merikauppalaivas-
tossa ja kalataloudessa toimineet poliittiset osastot. Paikallisten
puolue-elinten vastuu näiden tuotantolaitosten, virastojen ja
järjestöjen työstä kasvoi. Puoluekoneistoa supistettiin. Keskus-
komitea alkoi vetää johdonmukaisesti ja laajasti rivikommunis-
teja mukaan puolueen politiikan suunnitteluun asettamalla
kommunistisen rakennustyön perusongelmia puoluejärjestöjen
käsiteltäviksi.

Puolue kehitti kaikin keinoin paikallisten puolue- ja neuvos-
toelinten omatoimisuutta ja aloitteellisuutta, kohotti laajojen
työtätekevien joukkojen luovaa aktiivisuutta. Se pyrki kohotta-
maan työtätekevien yhteiskunnallisten järjestöjen — ammatti-
liitto-, nuorisoliitto-, osuustoiminta- ja kulttuurijärjestöjen, tie-
teellisten ynnä muiden järjestöjen osuutta maan poliittisessa
elämässä.

Paljastaessaan ja selvitellessään sosialistista oikeusjärjes-
tystä vastaan tehtyjä törkeitä rikkomuksia Keskuskomitea tutki
uudelleen niin sanotun „Leningradin jutun” ja totesi, että vihol-
liset ja kiipeilijät olivat keittäneet sen kokoon heikentääkseen
Leningradin puoluejärjestöä ja mustatakseen sen johtavia kaa-
dereita. Tarkastettiin kaikki vuosina 1937—1938 ja muulloin
kokoontyötetyt epäilyttävät jutut. Kansan vihollisiksi julistetut
ja tuomion saaneet rehelliset puolue-, neuvosto- ja taloustyön-
tekijät, sotilashenkilöt ynnä muut rehabilitoitiin. Tämä toimen-
pide oli uusi havainnollinen osoitus puolueen poliittisesta mie-
huullisuudesta, sen uskollisuudesta marxismille-leninismille ja
kansan intresseille.

Korjattiin myös Suuren Isänmaallisen sodan aikana tehdyt
leniniläisen kansallisuuspolitiikan vääristelyt. Balkareille, kal-
mukeille, tšetšeneille, ingušeille ja karatšaitteille palautettiin
kansallinen autonomia ja siten luotiin olosuhteet niiden kaikin-
puoliselle kehitykselle Neuvostoliiton kansojen veljesperheessä.
Tämä oli omiaan lujittamaan neuvostokansojen ystävyyttä ja
socialistista internationalismia.

Puolue ja Neuvostohallitus ryhtyivät päättäväisiin toimen-
piteisiin, jotta socialistisen oikeusjärjestyksen normeja nouda-
tettaisiin ehdottomasti Neuvostovaltion elämän ja toiminnan
kaikilla aloilla. Valtion turvallisuuselimiä, oikeus- ja prokuraat-
torilaitosta vahvistettiin luotettavilla kaadereilla; palautettiin
voimaan näiden elinten työn valvonta puolueen taholta. Puolue
teki lopun Perustuslaissa säädettyjen neuvostokansalaisten
oikeuksien kaikkinaisista loukkauksista. Tehtiin kaikki, mikä oli
tarpeellista, jotta neuvostokansalaisille turvattaisiin rauhallinen
elämä ja mahdollisuus nauttia kaikista socialistisen neuvosto-
demokratian suomista etuisuuksista.

Leniniläisten puolue-elämän normien voimaanpalauttaminen
ja kehittäminen, puolueen ja valtion työn uudelleenjärjestely

tällä perustalla antoivat puolueelle mahdollisuuden voimistaa riviensä taistelukuntoisuutta, lujittaa yhteyksiään joukkoihin ja suurentaa johtavaa osuuttaan.

Puolue teki suuren työn yksilönpalvonnan seurauksien poistamiseksi ja taloudellisella alalla esiintyneiden vakavien epäkohtien korjaamiseksi.

Suurimmat ponnistuksensa puolue suuntasi maatalouden jälkeenjääneisyyden likvidoimiseen. Tämän jälkeenjääneisyyden seurauksena sosialistisessa taloudessa oli syntynyt teollisuuden ja maatalouden välille epäsuhde, joka saattoi muuttua vakavaksi esteeksi maan kehitykselle, hidastaa kansantalouden eteenpäinmenoa, työtätekevien elintason nousua ja maan etenemistä kohti kommunismia.

Syyskuussa 1953 NKP:n Keskuskomitean täysistunto käsitteli kaikinpuolisesti maataloudessa vallinnutta tilannetta ja hahmoteli toimenpiteet maatalouden kohottamiseksi. KK:n täysistunto osoitti, että tämän ajankohdan elinehtoisimpana ja tärkeimpänä kansantaloudellisena tehtävänä oli saada aikaan maatalouden kaikkien alojen jyrkkä nousu samalla kun raskaan teollisuuden voimaperäistä kehittämistä oli edelleenkin jatkettava. Täysistunto muodostui *käännekohtaksi* maatalouden kehityksessä. Maatalouden kysymyksiä käsiteltiin NKP:n KK:n helmi—maaliskuun ja heinäkuun (v. 1954) sekä tammikuun (v. 1955) täysistunnoissa. Maatalouskysymysten alustajana esiintyi täysistunnoissa N. S. Hruštšev. Puolueen Keskuskomitea piti eri puolilla maata useita vyöhykeneuvotteluja, joihin osallistui tasavaltojen, aluepiirien ja alueiden johtohenkilöitä sekä maatalouden eturivin työntekijöitä ja joissa suunniteltiin konkreettisia toimenpiteitä vastaavien alueiden maatalouden *jyrkkää* kohottamista silmälläpitäen.

KK:n täysistuntojen päätöksissä on annettu kriittinen arvio maatalouden tilasta, paljastettu sen jälkeenjäämisen objektiiviset sekä subjektiiviset syyt. Objektiivisiä syitä oli se, että aikaisemmin ei voitu kehittää samalla kertaa nopeassa tahdissa sekä raskasta teollisuutta — joka on sosialistisen talouden tärkein perusta — että myös maataloutta ja kevyttä teollisuutta. Osataan vaikuttivat myös ne huomattavat menetykset, joita sota oli aiheuttanut maataloudelle.

Maatalouden jälkeenjäämisen subjektiiviset syyt piilivät johtamistyön puutteissa. Tilannetta maataloudessa ei vuosikausiin tutkittu kunnolla. Muutamilla maataloustuotannon aloilla vallitsevaa todellista asiaintilaa kaunisteltiin. Tehokasta teknillistä kalustoa käytettiin epätydyttävästi. Monet kolhoosit, kone- ja traktoriasemat sekä neuvostotilat kärsivät pätevien johtajavoimien ja ammattitaitoisten työntekijäin puutetta. Suunnittelun liiallinen keskitys kahlitsi paikallisten työntekijäin aloitteellisuutta ja vaikeutti maataloustuotannon kehitystä. Suunnatonta vahinkoa tuotettiin maataloudelle rikkomalla sitä leniniläistä

periaatetta, että kolhoosien ja kolhoosilaisten tulee olla aineellisesti kiinnostuneita maataloustuotannon kohottamisesta. Monien maataloustuotteiden hankinta- ja ostohinnat eivät aina vastanneet kulutetun työn määrää ja sen vuoksi kannustivat heikosti näiden tuotteiden tuotantoa. Työpäiväyksiköstä suoritettu maksu oli monissa kolhooseissa alhainen. Hehtaarilukuun pohjautuvaa hankintojen jaotteluperiaatetta vääristeltiin. Etumaisten, hyvien kolhoosien niskoille sälytettiin se osa valtiolle tulevista luovutusvelvollisuuksista, jonka jälkeenjääneet kolhoosit olivat jättäneet täyttämättä.

Keskuskomitea hahmotteli ja toteutti kokonaisen sarjan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli kohottaa jyrkästi maataloutta.

Ennen kaikkea puolue ja hallitus voimistivat kolhoosien ja kolhoosilaisten aineellista kiinnostusta maataloustuotannon kohottamiseen. Tällöin ne nojautuivat V. I. Leninin tunnettuun ohjeeseen, että sosialismin tehtäviä ei voida menestyksellisesti ratkaista pelkällä „välittömällä innostuksella, mutta kylläkin suuren vallankumouksen herättämän innostuksen avulla, omaehtoisen edun, henkilökohtaisen kiinnostuksen pohjalla...” (Teokset, 33. osa, s. 36).

Tärkeimpien maataloustuotteiden hankinta- ja ostohintoja korotettiin huomattavasti. Alennettiin viljan, vihannesten, perunan ja öljykasvien siementen luovutusvelvollisuutta kolhoosien osalta ja karjataloustuotteiden luovutusmääriä kolhoosilaisten osalta. Tehtiin loppu siitä sietämättömästä tavasta, jolloin valtion luovutusvelvollisuuksien taakka sälytettiin miltei kokonaisuudessaan hyvien kolhoosien kannettavaksi. Alettiin soveltaa edistyskellisiä työn aineellisen stimuloinnin muotoja. Kolhoosilaisille ryhdyttiin yleisesti maksamaan kuukausittain ja vuosineljänneksittäin ennakkoa, mikä oli omiaan edistämään työn tuottavuuden kasvua ja kurin lujittumista. Vuonna 1956 tällaista ennakkoa maksettiin jo kahdessa kolmasosassa maan kolhooseja.

Hallitus lisäsi huomattavasti määrärahoja maatalouden välttämättömiin tarpeisiin. Vuosina 1954—1955 maatalouteen tehdyt valtion perussijoitukset käsittivät 34,4 miljardia ruplaa — 38% enemmän kuin koko neljännen viisivuotissuunnitelman aikana. Maatalouden teknillistä perustaa lujitettiin. Vuosina 1954—1955 kolhoosit, kone- ja traktoriasemat sekä neuvostotilat saivat 404.000 traktoria (15-hevosvoimaisiksi laskettuna), 227.000 kuorma-autoa, 83.000 leikkuupuimuria ja runsaasti muuta teknillistä kalustoa. Maataloustuotantoon juurrutettiin uusia, edistyskellisiä maanmuokkaus- ja viljelmien hoitomenetelmiä, kuten perunan istutusta ja maissin kylvää neliöpesäke- menetelmällä sekä vihanniskasvien kylvää neliömenetelmällä.

Näinä vuosina suoritettujen tärkeimpien toimenpiteiden joukkoon kuului kolhoosien, kone- ja traktoriasemien sekä neuvostotilojen vahvistaminen spesialisteilla ja johtavilla työntekijöillä.

Puolueen kehotuksesta lähetettiin vuosina 1954—1955 yli 20.000 kommunistia kaupungeista maaseudulle, missä heitä suositeltiin kolhooseihin puheenjohtajan tehtäviin.

Keskuskomitea palautti järjestyksen maatalouden specialistien käytössä. Siihen aikaan maatalouselimien palveluksessa olleista enemmästä kuin 350.000 korkeakoulu- ja opistosivistyksen saaneesta specialistista vain 18.500 työskenteli välittömästi kolhooseissa. Puolueen ja hallituksen päätöksellä lähetettiin kaupungeista ja piirien keskuksista yli 120.000 maatalouden specialistia työhön kolhooseihin.

Noudattaen edelleenkin suuntaa kolhoosilaisjoukkojen omaloitteisuuden kaikinpuoliseen kehittämiseen paikallisten olosuhteiden ja mahdollisuuksien hyväksikäytössä Keskuskomitea ja Neuvostohallitus muuttivat maatalouden suunnittelun järjestystä. Kolhoosit saivat oikeuden itse suunnitella kylvöalojen suuruuden ja eri viljelyskasvien satoisuuden, karjan pääluvun sekä karjatalouden tuottoisuuden. Valtioelinten tehtäväksi jäi säätää ne tuotteiden määrät, jotka kolhoosien piti luovuttaa ja myydä valtiolle. Valtion tehtäväksi jäi valvoa, että tärkeimpiä maataloustuotteita tuotetaan niin paljon kuin on välttämätöntä kaupunkien ja teollisuuskeskusten huoltamiseksi, ulkomaankaupan tarpeiden tyydyttämiseksi ja varastojen luomiseksi. Uusi suunnittelujärjestys auttoi likvidoimaan maatalouden johtamisessa esiintyneet byrokraattiset vääristelyt ja vapautti kolhoosien luovan aloitteellisuuden entisestä sidonnaisuudesta.

Puolue kiinnitti erikoista huomiota viljatalouden — koko maataloustuotannon perustan — kohottamiseen. Lykkäystä sietämättömänä ensivuoroisena tehtävänä oli viljan tuotannon jyrkkä lisääminen.

Perusrenkaana viljan tuotannon lisäämisessä sinä aikana oli uudismaiden ja kesannoituneiden maiden raivaus sekä viljelykselle otto, mikä lisäsi suuresti ja sitä paitsi nopeasti viljan tuotantoa. Ensin suunniteltiin kynnettäväksi Kazakstanissa, Siperiassa, Volganvarrella, Pohjois-Kaukasiassa ynnä muilla maan alueilla 13 miljoonaa hehtaaria uudismaita. Mutta sitten puolue ja hallitus päättivät, nojautuen kansanjoukkojen työinnon ja aloitteellisuuden valtavaan nousuun, ottaa v. 1956 viljelykselle vähintään 28—30 miljoonaa hehtaaria uusia maita.

Kommunistinen puolue pani käyntiin valtavan poliittisen ja organisatorisen työn. Keskuskomitea kääntyi nuorison puoleen kehottaen sitä osallistumaan aktiivisesti uudis- ja kesannoituneiden maiden raivaukseen Kazakstanissa ja Siperiassa. Uudismaille siirtyi puolueen kehotuksesta satojatuhansia uudisasukkaita, muun muassa 350.000 nuorta. He työskentelivät kommunismin rakentajain arvoa vastaavalla työankaruudella. Uudismaiden raivausalueille lähetettiin vuosina 1954—1955 yli 200.000 traktoria (15-hevosvoimaisiksi laskettuna), tuhansia muita koneita ja erilaista maanviljelyskalustoa. Sinne perustet-

tiin 425 uutta neuvostotilaa, rakennettiin lukuisia kone- ja traktoriasemia, valtionvarastoja sekä viljasiiloja, tuhansia kilometrejä maanteitä ja rautateitä. Kolmen vuoden aikana on vallattu viljelykselle 36 miljoonaa hehtaaria uudismaita ja kesannoituneita maita.

Suuria vaikeuksia oli karjatalouden kohottamisessa monivuotisen jälkeenjääneisyyden tilasta. Karjatalouden kehityksen pääasiallisimpana haittana oli heikko rehutus. Puolue toteutti useita toimenpiteitä rehutalouden vahvistamiseksi, muun muassa laajentamalla maissin kylvöalaa. Siten voitiin lyhyessä ajassa kohentaa karjatalouden tilaa.

Kohottaakseen työn tuottavuutta maanviljelyksessä ja karjanhoidossa puoluejärjestöt tehostivat maataloustieteen ja eturivin käytännön saavutusten propagandaa.

Puolue paransi perusteellisesti maatalouden johtamista. Suuria muutoksia tapahtui maaseudulla vaikuttavien puolue- ja neuvostoelinten, varsinkin puolueen piirikomiteain ja piirien toimeenpanevien komiteain toiminnassa. Puolue vahvisti niitä kokeneilla, riittävän valmennuksen saaneilla kaadereilla. Puolueytöntekijäin riveihin tuli uusia voimia. Kolhoosien, kone- ja traktoriasemien sekä neuvostotilojen johtamisessa käytetyt virkavaltaiset kansliajohtomenetelmät poistettiin käytännöstä. Puolueytöntekijät asettivat tehtäväkseen perehtyä maataloustuotannon perusteisiin ja tekniikkaan, he alkoivat johtaa asian- tunteuksella ja konkreettisesti kolhooseja, kone- ja traktoriasemia sekä neuvostotiloja.

Kolhoosien puolue- ja nuorisoliittojärjestöjen merkitys maaseudun elämässä kasvoi. Vuoden 1941 alussa oli vain 12 prosenttia sellaisia kolhooseja, joissa oli puoluejärjestö, mutta vuonna 1956 — jo 93 prosenttia. Kommunistien lukumäärä kolhooseissa kasvoi vuodesta 1954 vuoteen 1958 yli 230 tuhannella.

Taistellessaan maatalouden kohottamiseen suunnattujen puolueen päätösten täyttämisen puolesta maaseudun kommunistit astuivat laajan sosialistisen kilpailun johtoon kolhooseissa ja neuvostotiloilla. Syntyi patrioottinen liike, jonka tavoitteena oli korotettujen sitoumusten ottaminen ja täyttäminen viljan, maidon, voin, lihan ynnä muiden maataloustuotteiden tuotannossa. Laajat kolhoosilaisten sekä kone- ja traktoriasemien ja neuvostotilojen työläisten joukot vedettiin mukaan laatimaan ja toteuttamaan konkreettisia toimenpiteitä maataloustuotannon kehittämisen alalla.

Maatalouden kohottamiseen tähdätyt puolueen ja hallituksen suurisuuntaiset toimenpiteet, sosialistisen kaupungin maaseudulle antama tarmokas apu, kolhoosilaisten sekä kone- ja traktoriasemien ja neuvostotilojen työläisten antaumuksellinen työ tuottivat pian myönteisiä tuloksia. Tuhannet jälkeenjääneet kolhoosit nousivat lyhyessä ajassa eturiveihin. Viljan kokonaisu- tuotanto kasvoi jo vuonna 1954, huolimatta kuivuudesta, joka

vaivasi maan monia alueita. Viljanhankintasuunnitelma täytettiin ennen määräaikaa. Siten luotiin mahdollisuudet maatalouden kaikkien alojen jyrkälle kohottamiselle ja neuvostotaloudessa vallinneen epäsuhteen poistamiselle.

Väestön aineellisen toimeentulon jatkuvaa kohottamista silmälläpitäen puolue otti tehtäväkseen työtätekevien elintarviketarustelun parantamisen ohella lisätä myös teollisuustavaroiden tuotantoa. Keskuskomitea ja hallitus tekivät useita päätöksiä kulutustavaroiden tuotannon lisäämisestä ja neuvostokaupan parantamisesta. Kulutustavaroiden tuotahto alkoi jatkuvasti kasvaa.

Pyrkiessään kehittämään sopusuhtaisesti kansantalouden kaikkia aloja puolue noudatti järkkymättä leniniläistä raskaan teollisuuden ensisijaisen kohottamisen suuntaa. Puolue piti suurta huolta metallurgisen, kivihiili- ja koneenrakennusteollisuuden, voimatalouden ynnä muiden tuotannonvälineitä tuottavien teollisuusalojen tuotantokapasiteetin lisäämisestä.

NKP:n Keskuskomitean heinäkuun (v. 1955) täysistunnon päätöksillä oli tärkeä osuus teollisuuden kaikkien alojen ja ennen kaikkea raskaan teollisuuden työn parantamisessa. Tässä KK:n täysistunnossa ja neuvottelukokouksissa, joihin osallistui johtavia työntekijöitä, tuotannon uudentajia, teollisuuslaitoksien insinöörejä ja tekniikkoja, hahmoteltiin toimenpiteet, jotka turvasivat teollisuuden uuden valtavan nousun parannetun tuotannon järjestelyn ja tieteen sekä tekniikan uusimpien saavutusten käytäntöönnoton pohjalla.

Teollisuuden teknillinen edistys on tärkein keino maan taloudellisen kehityksen vauhdin ja työn tuottavuuden kohottamiseksi, kommunismin aineellis-teknillisen perustan luomiseksi. Neuvostomaa on saavuttanut suuria menestyksiä tieteen ja tekniikan kehittämisessä. Uutta tekniikkaa on juurrutettu kansantalouteen. Voimataloudessa, rauta- ja terästeollisuudessa sekä koneenrakennusteollisuudessa siirrytään yhä laajemmin tuotannon automatisointiin. Neuvostoliitto on ensimmäisenä ryhtynyt käyttämään atomienergiaa rauhanomaisiin tarkoituksiin. Maailman ensimmäisen atomivoimalaitoksen rakentaminen Neuvostoliitossa ennustaa uuden, historian suurimman tieteellis-teknillisen ja teollisen vallankumouksen tuloa, mikä vastaa kommunismin rakentamisen kauden vaatimuksia.

Puolueen Keskuskomitean täysistunto osoitti, että rinnan näiden suurten saavutusten kanssa on eräiden teollisuusalojen teknillisessä kehityksessä havaittavissa jälkeenjääneisyyttä. Monet talousalan johtomiehet eivät ole tehneet riittävästi työtä uuden teknillisen välineistön käytäntöön ottamiseksi, he ovat kadottaneet perspektiivin ja orientoitumiskyvyn teknillisessä politiikassa, heiltä on jäänyt huomaamatta se, että tekniikan täytyy kehittyä herkeämättä, että vanhat teknilliset laitteet on korvattava uusilla ja uudet kaikkein uusimmilla. Kotimaisen

tieteen saavutukset ovat useasti saaneet lojua käyttämättöminä, ja ulkomaisen tieteen sekä tekniikan saavutuksiin on suhtauduttu väheksyvästi. Kaikki tämä on haitannut teknillistä edistystä.

Täysistunto vaati sosialistisen teollisuuden työntekijöitä tekemään lopun omahyväisyydestä ja ylvästelystä, tutkimaan johdonmukaisesti ja syvällisesti tieteen ja tekniikan, muun muassa myös ulkomaisen tieteen ja tekniikan saavutuksia, viemään teknillistä kehitystä herkeämättä eteenpäin. Teollisuutemme kehityksen peruslinjana on *jatkuva teknillinen edistys, korkeatasoisen tekniikan käyttö* ja työn tuottavuuden edelleen kohottaminen tällä pohjalla.

Keskuskomitean täysistunto ratkaisi muitakin teollisuustuotannon kehittämisen ajankohtaisia kysymyksiä. Täysistunto asetti tehtäväksi kehittää kaikin keinoin teollisuuden spesialisointia ja teollisuuslaitosten keskinäistä yhteistoimintaa, suunnitteli toimenpiteitä työn järjestelyn ja palkkauksen uudistamiseksi, määritteli keinot tuotteiden laadun parantamiseksi ja niiden omakustannushinnan alentamiseksi.

Teollisuuden johtamistyön parantamiseksi Keskuskomitea ja hallitus panivat toimeen muutoksia valtio- ja talouskoneiston rakenteessa tarkoituksella lähentää sitä tuotantoon, saada se paremmin palvelemaan tuotannon tarpeita. Likvidoitiin joukko tarpeettomia, rinnakkain toimivia talouselimiä ja -laitoksia. Hallinto-, johto- ja hankintatehtävissä toimivan sekä muun tuotantoon osallistumattoman henkilökunnan lukumäärää supistettiin vuosina 1954—1955 miltei 750 tuhannella.

Puoluejärjestöt voimistivat poliittista joukkotyötä tuotantolaitoksissa pyrkien hävittämään kaavamaisuuden sosialistisesta kilpailusta. Joukkoliike viidennen viisivuotissuunnitelman toteuttamiseksi ennen määräaikaa, jonka Moskovon ja Leningradin eturivin tuotantolaitosten työläiset panivat alulle vuonna 1954, kohotti taistelun työn tuottavuuden puolesta entistä korkeammalle tasolle. Alkoi kilpailu teknillisestä edistyksestä ja sisäisten voimavarojen, kuten tuotantotilojen, koneistojen, raaka-aineiden yms. parhaimmasta käytöstä. Tuotantolaitoksissa parannettiin teknillisen tietouden ja eturivin työntekijäin kokemuksen levittämistyötä.

Keskuskomitean rohkeat aloitteet, joita puolue ja neuvostokansa kannattivat innokkaasti, johtivat huomattaviin menestyksiin teollisuudessa ja maataloudessa. Puolue murti niiden konservatiivisesti ajattelevien työntekijäin vastarinnan, jotka eivät ymmärtäneet ajan uusia vaatimuksia ja siksi suhtautuivat piinyneesti ja dogmaattisesti kommunistisen rakennustyön tehtäviin, jarruttivat uudestijärjestelyä, pitivät kiinni vanhoista toimintamenetelmistä.

Puolue ja sen Keskuskomitea taistelivat leniniläisellä periaatteellisuudella kaikkea sitä vastaan, mikä häiritsi eteenpäin-

menoa. Ne etsivät järjestelmällisesti uutta, ottivat käsiteltäviksi ja ratkoivat epäröimättä käytännön esilletuomia kommunistisen rakennustyön kysymyksiä. Erinomaisen tärkeää osaa uusien tehtävien asettelussa, Neuvostoliiton sisä- ja ulkopoliittikan tärkeimpien ongelmien luovassa kehittälyssä, esitti NKP:n XX edustajakokous.

3. Puolueen XX edustajakokous ja sen historiallinen merkitys

Puolueen XX edustajakokous pidettiin helmikuussa 1956. Kokouksen osanottajat edustivat 6.795.896 puolueen jäsentä ja 419.609 jäsenkandidaattia. Kutsuvieraiksi oli edustajakokoukseen saapunut kommunististen ja työväenpuolueiden valtuuskuntia 55 maasta.

Edustajakokous käsitteli puolueen johtavien elinten toimintakertomukset ja ohjeet Neuvostoliiton kansantalouden kehittämisen kuudetta viisivuotissuunnitelmaa varten (vuosiksi 1956—1960).

NKP:n Keskuskomitean toimintakertomuksessa, jonka esitti N. S. Hruštšev, on eritelty kaikinpuolisesti Neuvostoliiton ulko- ja sisäpoliittista tilannetta, tehty yhteenvedot puolueen toiminnasta XIX edustajakokouksen jälkeisenä aikana ja hahmoteltu kommunistisen rakennustyön näköalat.

Laajassa päätöslauselmassaan edustajakokous hyväksyi yksimielisesti Keskuskomitean poliittisen linjan ja käytännöllisen toiminnan, määritteli puolueen tehtävät lähivuosiksi.

Edustajakokous tähdensi erikoisesti sitä, että tärkeimpänä nykyaikaa luonnehtivana piirteenä on sosialismin laajeneminen yli yhden maan rajojen ja muuttuminen maailmanjärjestelmäksi. Se on luonut uusia edellytyksiä sisä- ja ulkopoliittisten ongelmien ratkaisemiselle.

Toimintakertomuksessa luonnehditaan selkeästi maailman kahden vastakkaisen yhteiskuntajärjestelmän — sosialistisen ja kapitalistisen järjestelmän — kehityksen tuloksia. Kahden edustajakokouksen välinen kausi oli Neuvostoliiton ja kaikkien sosialististen maiden taloudellisen mahdin uuden jyrkän nousun kautta. Neuvostoliiton, Kiinan ja kaikkien sosialististen maiden talouden kasvun luonteenomaisena piirteenä on talouden kaikinpuolinen kehitys ja rauhanomainen suunta. Sosialistisen järjestelmän etevämyyden ja kommunististen puolueiden oikean politiikan ansiosta teollisuustuotanto sosialistisissa maissa kasvaa nopeaa vauhtia, paljon nopeammin kuin kapitalistisissa valtioissa. Se on reaalisena takeena sosialismin uusista menestyksistä sosialismin ja kapitalismin välisessä taloudellisessa kilpailussa. Sosialismin teollinen perustus käy yhä vankemmaksi. Sosialismin maiden teollisuustuotannon osuuden jatkuva kasvu maailman teollisuuden kokonaistuotannossa ilmentää

aineellisesti sitä edistyksellistä historian prosessia, että kapitalistisen riiston vaikutuspiiri supistuu ja sosialismin asemat maailmassa laajenevat. Sosialististen valtioiden taloudellisten yhteyksien laajeneminen ja keskinäisen ystävyuden lujittuminen oli päättyneellä toimikaudella sosialistisen leirin kehityksen tärkein tulos. Kaikki tämä todistaa sitä, että sosialismi kulkee voitokkaasti eteenpäin.

Kapitalistisen maailman maissa tapahtumat ovat kehittyneet päinvastaiseen suuntaan. Maailmankapitalismin talous on tullut entistä epävakammaksi, sen kehitys käy yhä epätasaisemmaksi, kapitalistisen järjestelmän mätäneminen nopeutuu. Markkinoiden ongelma kärjistyy vuosi vuodelta, imperialististen maiden ristiriidat kasvavat. Työläisten ja kaikkien työätekevien taistelu imperialistista sortoa vastaan käy yhä aktiivisemmaksi ja sitkeämmäksi. Kapitalistisissa maissa jatkuu voimien uudestiryhmittäminen, joka johtaa taantumuksellisten, aggressiivisten piirien yhä suurempaan eristyneisyyteen. Maailmankapitalismin asemat heikkenevät jatkuvasti.

NKP:n XX edustajakokous analysoi syvällisesti maailman areenalla tapahtuneita uusia ilmiöitä ja teki niistä tieteellisen yhteenvedon, esitti useita uusia, marxismia-leninismiä rikastuttavia johtoaatteita maailman kehityksen perusongelmista.

Edustajakokous kehitteli leniniläistä periaatetta yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten maiden rauhanomaisesta rinnakkainolosta soveltaen sitä nykyaikaan, jolloin on olemassa kaksi vastakkaista maailmanleiriä. Rauhanomainen rinnakkainolo on yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten maiden välistä kilpailua taloudellisen ja kulttuurillisen rakennustyön rintamalla. Ideologian alalla niiden välillä käydään kärkevää taistelua.

Marxilaisuus opettaa, että sosialismi voittaa ehdottomasti kaikissa maissa, mutta voittoa ei saavuteta vallankumouksen „maastaviennillä”, mikä on mahdotonta ja vierasta marxilaiselle historiankäsitteelle,—vaan jokaisen kapitalistimaan sisäisten ristiriitojen ja luokkavastakohtaisuuksien kehityksen tuloksena.

Kommunistien varmuus sosialistisen tuotantotavan voitolle pääsystä sosialistisen ja kapitalistisen tuotantotavan välisessä kilpailussa perustuu sosialistisen järjestelmän ratkaisevaan etävämmyyteen kapitalistiseen järjestelmään verrattuna.

NKP:n XX edustajakokous teki johtopäätöksen, että sotien ehkäiseminen nykyisessä maailmantilanteessa on *reaalisesti mahdollista*. Väittämän, että sodat ovat imperialismin kaudella kiertämättömiä V. I. Lenin oli muotoillut siihen aikaan, kun ensinnäkin kapitalismi oli kaikkikäsittevä maailmanjärjestelmä, ja toiseksi ne yhteiskunnalliset ja poliittiset voimat, jotka eivät olleet kiinnostuneita sodasta ja vastustivat sitä, olivat heikkoja ja riittämättömästi järjestyneitä eivätkä voineet sen tähden pakottaa imperialisteja luopumaan sodista.

On tietenkin selvää, että kun on olemassa imperialismi, niin säilyy myös sotien syttymisen taloudellinen perusta, ja sen tähden kaikkien rauhaa rakastavien voimien on oltava valppaina. Mutta uusissa oloissa, kun on muodostunut mahtava sosialismin leiri, kun yleiskansallinen liike rauhan puolesta voimistuu kaikissa maissa, kun rinnan sosialististen maiden kanssa on olemassa muita rauhantahtoisia valtioita, on reaalisesti mahdollista estää imperialisteja sytyttämästä uutta maailmansotaa. Jos he kuitenkin yrittävät aloittaa sen, niin mahtavat yhteiskunnalliset ja poliittiset voimat kykenevät antamaan musertavan vastaiskun hyökkääjille, tekemään tyhjäksi heidän seikkailusuunnitelmansa ja tuottamaan heille tappion. Ja se tulee olemaan ratkaiseva isku koko kapitalistiselle järjestelmälle. Kansat eivät tule enää sietämään järjestelmää, joka tuo niille niin raskaita kärsimyksiä ja vaatii niin suuria uhreja.

Tehdessään yhteenvedoja maailman työväenliikkeen ja kommunistisen liikkeen kokemuksista, Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden kokemuksista NKP:n XX edustajakokous kehitti ja syvensi sitä leniniläistä päätelmää, että eri maat siirtyvät sosialismiin eri tavoin ja että sosialistisen vallankumouksen rauhanomainen kehitys on mahdollinen. Maailmassa tapahtuneet perusteelliset muutokset, mahtavan sosialistisen leirin olemassaolo ja lujittuminen, sen vetovoiman kasvu, työväenliikkeen ja kansallisen vapausliikkeen kasvu sekä kapitalistisen järjestelmän heikkeneminen ovat luoneet uudet, suotuisimmat olosuhteet sosialismiin siirtymiselle niissä maissa, joissa kapitalismi on toistaiseksi vielä vallassa. Ja kun V. I. Lenin piti vallankumouksen rauhanomaista kehitystä mahdollisena vain erittäin harvoissa poikkeustapauksissa, niin nykyoloissa tällaisen kehityksen mahdollisuudet *laajenevat*. Tulevaisuudessa ne konkreettiset siirtymämuodot, joiden kautta eri maat päätyvät sosialismiin, tulevat olemaan yhä moninaisempia.

Useissa kapitalistisissa maissa työväenluokalla on kärkeijoukkonsa — kommunistisen puolueen — ohjaamana reaalin mahdollisuus yhdistää johtonsa alaiseksi työtätekevä talonpoikaisto, sivistyneistön laajat piirit sekä kaikki patrioottiset voimat. Silloin kun työväenluokka nojautuu kansan enemmistön kannatukseen ja antaa päättäväisen vastaiskun opportunistisille aineksille, jotka eivät politiikassaan jaksa luopua sovinnonhieronnasta kapitalistien ja tilanherrain kanssa, silloin se voi lyödä taantumukselliset kansanvastaiset voimat, saavuttaa vankan enemmistön parlamentissa ja muuttaa sen porvariston luokkatuja palvelevasta laitoksesta kansan todellisen tahdon välikappaleeksi, so. työkansan aseeksi. Siten voidaan luoda edellytykset perustavaa laatua olevien poliittisten ja taloudellisten uudistusten suorittamiselle rauhanomaista tietä.

Niissä kapitalistisissa maissa, missä porvaristolla on käytettävissään voimakas sota- ja poliisikoneisto, missä riistäjä-

luokat ryhtyvät sotilaskomennon ja taantumuksellisen virkakoneiston tukemina vastustamaan työtätekevien tahtoa kaihtamatta aseellista taisteluakaan, siellä työväenluokan ja kaikkien työtätekevien on pakko kukistaa porvariston valta asevoimalla. Luokkataistelun ankaruus ja väkivallan käyttö tai sen puuttuminen sosialismiin siirryttäessä ei tule riippumaan niinkään paljon proletariaatista kuin sen vastarinnan voimakkuudesta, jolla taantumuspiirit yrittävät estää kansan valtaenemmistön tahtoa toteutumasta, siitä, turvautuvatko nuo piirit itse väkivaltaan sosialismista käytävän taistelun jossakin vaiheessa.

Niin moninaisia kuin sosialismiin siirtymisen konkreettiset muodot ovatkin, on kommunistisen puolueen johtaman työväenluokan poliittinen herruus, so. proletariaatin diktatuuri, menestyksellisen sosialistisen rakennustyön välttämätön ja ratkaiseva ehto.

NKP:n XX edustajakokous tähdensi, että vaikka kommunistien mielestä sosialismiin voidaankin siirtyä rauhanomaista tietä, mm. siten, että proletariaatti valtaa enemmistön parlamentaarisisissa laitoksissa, ei tätä saa sekoittaa reformistien käsityksiin, sillä reformistit kiistävät proletariaatin diktatuurin, korvaavat yhteiskunnan vallankumouksellisen uudistamisen vähäisillä reformeilla eivätkä itse asiassa haluakaan, että kapitalistisesta järjestelmästä tehtäisiin loppu ja että työväenluokka valtaisi poliittisen vallan. Reformisteja kuten ainakin kapitalistisen järjestelmän puolustajia vastaan on käytävä päättäväistä taistelua.

Puolueen XX edustajakokouksen nykyisistä kansainvälisistä periaatekysymyksistä esittämällä yleisillä näkökohdilla on suuri teoreettinen ja käytännöllinen merkitys. Samalla kun ne ovat marxismin-leninismin luovaa kehittelyä, ne antavat vastauksen joukkoja kiinnostaviin ajankohtaisiin kysymyksiin ja osoittavat kommunistisille puolueille uusia mahdollisuuksia ja keinoja käydä taistelua rauhan säilyttämisen ja lujittamisen hyväksi sekä avaavat uusia näköaloja kapitalismin vallankumouksellisesta muuttamisesta sosialismiksi. Ne osoittavat uusia mahdollisuuksia kaikkien edistyksellisten voimain yhdistämiseen työväenluokan johdolla, kommunististen ja sosialististen samoin kuin muidenkin puolueiden väliseen yhteistoimintaan ja kansakäyntiin, mikäli viimeksi mainitut todella tahtovat ajaa rauhan asiaa, taistella imperialistista sortoa vastaan ja puolustaa oman kansansa kansallisia etuja, puolustaa demokratiaa ja riippumattomuutta.

Keskuskomitean toimintakertomuksessa tehtiin yhteenvedot Neuvostoliiton kommunistisesta rakennustyöstä NKP:n XIX edustajakokouksen jälkeisenä aikana. Viides viisivuotissuunnitelma (vv. 1951—1955) oli täytetty teollisuuden kokonaistuotannon osalta 4 vuodessa ja 4 kuukaudessa. Neuvostokansa oli täten saavuttanut uuden suuren voiton taistelussa

Neuvostoliiton taloudellisen voiman ja puolustusmahdin lujittamiseksi, maan viemiseksi eteenpäin kohti kommunismia.

Viidennen viisivuotissuunnitelman viimeisenä vuotena teollisuuden kokonaistuotanto lisääntyi vuoden 1950 kokonaistuotantoon verrattuna 85 prosentilla (tuotantovälineiden tuotanto — 91%). Kulutustarvikkeiden tuotannon viisivuotissuunnitelma ylitettiin, sodanedellinen taso tuli ylitetyksi enemmän kuin kaksinkertaisesti. Maatalous kehittyi menestyksellisesti.

Työläisten ja toimihenkilöiden reaalipalkka oli kohonnut, kolhoosilaisten tulot olivat lisääntyneet. Viisivuotiskaudella kaupungeissa ja työläisasutuksissa rakennettujen asuintalojen yhteinen pinta-ala käsitti yli 150 miljoonaa neliometriä. Maan korkeakouluissa opiskeli viisivuotiskauden päättyessä lähes kaksi miljoonaa ylioppilasta — yli kaksi kertaa enemmän kuin Euroopan kaikissa kapitalistisissa maissa.

Edustajakokous antoi ohjeeksi toimia edelleenkin päättäväisesti sen hyväksi, että rauhanomaisessa taloudellisessa kilvoittelussa tulisi ratkaistuksi *Neuvostoliiton taloudellinen perustehtävä*, jona on kehittyneimpien kapitalististen maiden *saavuttaminen ja sivouuttaminen historiallisesti mahdollisimman lyhyessä ajassa tuotteiden valmistuksessa asukasta kohden*. Sosialistisen talousjärjestelmän etevämyys ja Neuvostoliitossa saavutettu yhteiskunnallisen kehityksen taso ovat tehneet reaalisesti mahdolliseksi tämän historiallisen tehtävän täyttämisen.

Puolueen XX edustajakokous osoitti taloudellisen perustehtävän joudutetun ratkaisemisen tärkeimmät suunnat:

on edelleenkin kehitettävä ensi sijassa raskasta teollisuutta — raudan, teräksen ja värillisten metallien tuotantoa, öljy- ja kivihiiliteollisuutta, kemiallista sekä koneenrakennusteollisuutta;

on toteutettava johdonmukaisesti Leninin ohjetta maan sähköistämisestä, huolehdittava voimatalouden edeltävästä kasvusta ja sähkövoiman käytön jatkuvasta laajentamisesta teollisuudessa, toteutettava yhä laajemmassa mitassa kulkulaitoksen ja maatalouden sähköistämistä;

on kaikin keinoin kehitettävä ja parannettava rakennusteollisuutta, joka voi turvata täydellisesti teollisuuden perusrakennustöiden, asuntojen sekä kulttuuri- ja yleishyödyllisten laitosten rakentamisen tarpeet;

on käytettävä mahdollisimman tehokkaasti hyväksi maan suunnattomia luonnonvaroja, vallattava teollisuudelle uusia raaka-aine-, polttoaine- ja sähkövoimalähteitä, luotava lähimpien 10—15 vuoden aikana maan itäalueille suuri kivihiilentuotannon ja voimatalouden keskus, kolmas suuri metallurgisen teollisuuden keskus, joka pystyy tuottamaan 15—20 miljoonaa tonnia harkkorautaa vuodessa, sekä uusia koneenrakennusteollisuuden keskuksia;

on kiihdytettävä määrätietoisesti teknillistä edistystä: sovellettava tuotantoon tieteen ja tekniikan uusimpia saavutuksia,

korkean työtehon omaavia koneita ja parhaita valmistusmenetelmiä, joudutettava töiden koneellistamisen vauhtia, sovellettava laajasti tuotantoprosessin automatisointia, käytettävä monipuolisemmin atomienergiaa rauhanomaisiin tarkoituksiin, kehitettävä kaikin keinoin uusia tuotannon aloja ja haaroja sekä uusittava rautatielaitoksen teknillinen välineistö;

on parannettava tuotannon organisaatiota laajentamalla teollisuuden spesialisointia ja kehittämällä tuotantolaitosten keskinäistä yhteistoimintaa;

on kiihdytettävä kulutustarvikkeiden tuotannon kehitysvauhtia, laajennettava kaikin keinoin tekokuitujen, muovien ja muiden synteettisten aineiden tuotantoa vaatteiden, jalkineiden ja taloustavaroiden valmistuksen lisäämistä silmälläpitäen;

on jatkettava herpaantumattomalla tarmolla työtä maatalouden kohottamiseksi, toteutettava mitä lyhimmissä ajassa koko maataloustuotannon kauttaaltainen koneellistaminen, käytettävä laajasti hyväksi maataloustieteen saavutuksia ja eturivin työntekijäin kokemusta, supistettava työn ja aineellisten varojen kulutusta maataloustuoteyksikköä kohti sekä kohotettava jyrkästi kaikkien viljelyskasvien satoisuutta ja karjatalouden tuottoisuutta;

on kohotettava jatkuvasti työtätekevien aineellista asemaa: korotettava työläisten ja toimihenkilöiden, ensi sijassa pienipalkkaisten työntekijäin, reaali-palkkaa, lisättävä kolhoosilaisten tuloja, siirrettävä asteittaisesti työläiset ja toimihenkilöt lyhennettyyn työpäivään työpalkkaa pienentämättä, suurennettava eläkkeitä ja toteutettava muita sosiaalisia parannuksia;

on kehitettävä kaikin keinoin työtätekevien luovaa aktiivisuutta ja aloitteellisuutta taistelussa työn tuottavuuden lisäämiseksi, kohotettava jatkuvasti työväenluokan ja kolhoositalonpoikaiston teknillisen ja yleisen kulttuurin tasoa, parannettava spesialistien valmennuksen laatua yhdistämällä opetus ja tuotannollinen työ kiinteästi toisiinsa, lähennettävä kouluopetusta elävään elämään;

on pyrittävä järjestelmällisesti parantamaan neuvostotammattiliitto- ja nuorisoliittojärjestöjen työtä ja kohottamaan niiden osuutta maan taloudellisessa elämässä.

XX edustajakokous tähdensi, että puolueen koko organisatorisen toiminnan parantaminen taloudellisen rakennustyön alalla on näiden tehtävien menestyksellisen täyttämisen tae.

„Puoluejärjestöjen on käännettävä jyrkästi huomionsa taloudellisen rakennustyön konkreettista johtamista koskeviin kysymyksiin, perehdyttävä entistä paremmin teollisuuslaitosten, kolhoosien, kone- ja traktoriasemien sekä neuvostotilojen toiminnan teknilliseen ja taloudelliseen puoleen voidakseen syvällä asiantuntemuksella johtaa niiden työtä” („Neuvostoliiton kommunistisen

puolueen XX edustajakokous. Pikakirjoituspöytäkirja”, II osa, Gospolitizdat, 1956, ss. 424—425).

Edustajakokous hyväksyi ohjeet Neuvostoliiton kansantalouden kehittämisen kuudetta viisivuotissuunnitelmaa varten vuoksi 1956—1960.

Tärkeä sija NKP:n XX edustajakokouksen työssä oli kysymyksellä marxismille-leninismille vieraan yksilönpalvonnan ja sen seurausten poistamisesta. Edustajakokous antoi tunnustuksensa sille suurelle työlle, jonka Keskuskomitea oli suorittanut leniniläisten puolue-elämän normien voimaanpalauttamiseksi ja puolueen sisäisen demokratian kehittämiseksi. Edustajakokous arvosteli periaatteellisesti J. V. Stalinin palvontaan liittyviä virheitä ja määritteli toimenpiteet, joilla sen seuraukset saadaan täydellisesti poistetuksi.

Yksilönpalvonnan arvostelussa puolue piti ohjeenaan tunnettuja marxismin-leninismien määritelmiä kansanjoukkojen, puolueen ja yksilön osuudesta historiassa, poliittisen johtajan palvonnan sopimattomuudesta, olivatpa hänen ansionsa miten suuria tahansa.

Puolue tiesi, että viholliset yrittävät käyttää yksilönpalvontaan liittyvien virheiden julkista arvostelua hyödykseen neuvostovastaisissa puuhissaan. Mutta puolue ryhtyi tähän arvosteluun pitäen ohjeenaan periaatteellisia näkökohtia ja kommunistisen rakennustyön intressejä. Puolue piti lähtökohtanaan sitä, että vaikka tämä arvostelu aiheuttaakin tilapäisiä vaikeuksia, niin kansan edun ja työväenluokan lopullisten tarkoitusten kannalta katsoen se on johtava kiistämättä myönteisiin tuloksiin. Yksilönpalvonnan vastustaminen oli tarpeellista ennen kaikkea siksi, että oli luotava varmat takeet siitä, *ettei puolueessa eikä koko maassa enää milloinkaan synny moisia ilmiöitä*, että puolueen johtamistyö tapahtuu kollektiivisuusperiaatteen ja oikean, marxilais-leniniläisen politiikan pohjalla sekä miljoonien työtätekevien aktiivisella ja luovalla osanotolla. Yksilönpalvonnan arvostelulla oli erittäin suuri merkitys puolueen edelleenlujittamiselle, marxismin-leninismien luovalle kehittämiseksi, sosialistisen demokratismien laajentamiselle ja koko kansainväliselle kommunistiselle liikkeelle.

Edustajakokouksen päätöslauselmissa ja NKP:n Keskuskomitean kesäkuun 30. p:nä 1956 hyväksymässä päätöksessä „Yksilönpalvonnan ja sen seurausten poistamisesta” puolue antoi selvän vastauksen kysymyksiin yksilönpalvonnan syntymisen syistä, sen ilmenemisen luonteesta ja sen seurauksista.

J. V. Stalinin palvonta syntyi tietyissä konkreettisisissa historiallisissa oloissa. Sosialismin rakentaminen suhteellisen takapajuisessa, imperialistisen sodan ja kansalaissodan hävittämässä maatalousmaassa, jota vihamieliset kapitalistiset valtiot ympäröivät ja jota uhkasi ainainen ulkoapäin tulevan hyökkäyk-

sen vaara, kohtasi suunnattomia vaikeuksia. Monimutkainen ulko- ja sisäpoliittinen tilanne vaati rautaista kuria, valppauden jatkuvaa lisäämistä, johdon jyrkkää keskitystä. Imperialististen valtioiden kiihkeiden hyökkäilyjen jatkuessa neuvostoyhteiskunnan oli pakko saattaa voimaan eräitä tilapäisiä demokraatian rajoituksia. Näitä rajoituksia poistettiin sitä mukaa kuin Neuvostovaltio lujittui ja demokraatian ja sosialismin voimat kehittyivät kaikkialla maailmassa. Sosialismin voitto Neuvostoliitossa oli maailmanhistoriallinen urotyö, jonka neuvostokansa suoritti Kommunistisen puolueen johdolla.

Näinä vuosina J. V. Stalin, toimiessaan puolueen KK:n pääsihteerinä, taisteli yhdessä muiden puolueen ja Neuvostovaltion johtavien toimihenkilöiden kanssa aktiivisesti Leninin testamentin toteuttamiseksi käytännössä. Hänen toimintansa liittyi Neuvostoliitossa suoritettuihin suuriin socialistisiin uudistuksiin. Eteväenä teoretikkona ja organisaattorina hän johti taistelua trotskilaisia, oikeisto-oppoportunisteja, porvarillisia nationalisteja vastaan, ympäröivien kapitalistimaiden juonia vastaan. J. V. Stalinilla oli suuria ansioita ei ainoastaan sosialismin voiton turvaamisessa Neuvostoliitossa, vaan myös maailman kommunistisen liikkeen ja vapausliikkeen kehittämisessä. Tämä luonnollisesti lisäsi suuresti J. V. Stalinin arvovaltaa ja suosiota. Mutta ajan pitkään alettiin pitää hänen ansioinaan kaikkia voittoja, joita Neuvostomaa saavutti puolueen johdolla. Siten alkoi vähitellen kehittyä J. V. Stalinin palvonta.

Yksilönpalvonnalla kehittymistä edistivät huomattavasti eräät J. V. Stalinin luonteen kielteiset puolet, joihin V. I. Lenin oli aikoinaan kiinnittänyt huomiota. Kommunistisen puolueen ja neuvostokansan saavuttamat menestykset, J. V. Stalinin kohdistetut ylistykset panivat tämän pään pyörälle. Yliarvioiden kohtuuttomasti merkitystään ja ansioitaan hän alkoi uskoa erehlymättömyyteensä ja suosia oman persoonansa ylistelyä. Hänen sanansa alkoivat yhä enemmän erota teoista. J. V. Stalinin palvonta hänen viimeisinä elinvuosinaan aiheutti erittäin suurta vahinkoa puolueen ja valtion johtamiselle.

Yksilönpalvonnalla synnyttämät virheet ja epäkohdat jarruttivat neuvostoyhteiskunnan kehitystä, tuottivat sille suurta vahinkoa, kahlitsivat joukkojen luovaa aloitteellisuutta, mutta eivät voineet muuttaa eivätkä muuttaneet neuvostojärjestelmän syvästi demokraattista, aitoa kansanomaista luonnetta, vaikka sosialismin viholliset niin väittivätkin. Puolueen harjoittama politiikka oli oikeaa, se ilmensi kansan intressejä.

Sen arvostelun tarkoituksena, jonka puolue kohdisti yksilönpalvontaan, oli poistaa tämän palvonnalla vahingolliset seuraukset ja siten lujittaa sosialismin asemia *eikä* kieltää summamutikassa J. V. Stalinin myönteistä osuutta puolueen ja maan elämässä. Kommunistisen puolueen ja sen Keskuskomitean johdolla, jossa J. V. Stalinilla oli johtava asema, Neuvostoliitto

saavutti kehityksessään suunnattomia maailmanhistoriallisia menestyksiä. J. V. Stalin teki paljon hyödyllistä Neuvostomaalle, NKP:lle ja koko maailman työväenliikkeelle. „Toveri Stalinin toiminnassa”, N. S. Hruštšev sanoi, „näemme kaksi puolta: myönteisen, jolle annamme kannatuksemme ja jota pidämme suuressa arvossa, sekä kielteisen, jota arvostelemme, jonka me tuomitsemme ja torjumme... Puolueemme tuomitsee, me kaikki tuomitsemme jyrkästi Stalinia niiden karkeiden virheidensä ja vääristelyjen johdosta, jotka ovat tuottaneet vakavaa vahinkoa puolueelle ja kansalle” („P r a v d a”, elokuun 28. pnä 1957).

Poistamalla yksilönpalvelon seuraukset puolue raivasi laajan työkentän joukkojen aktiiviselle toiminnalle ja luovalle aloitteellisuudelle, saavutti lyhyessä ajassa suuria tuloksia Neuvostoliiton kansantalouden ja kulttuurin kehittämisessä, lujitti oleellisesti sosialismin asemia maailman areenalla. Täten puolueen leniniläinen karaistuneisuus ilmeni jälleen kerran täydellä voimalla.

NKP:n XX edustajakokous totesi, että neuvostolainen yhteiskunta- ja valtiojärjestelmä, neuvostoyhteiskunnan moraalinen ja poliittinen yhtenäisyys sekä kansojen välinen ystävyys ovat huomattavasti lujittuneet, ja määritteli sosialistisen demokratismin edelleen kehittämisen tiet ajankohtaisia tarpeita vastaavasti.

„Kommunistisen rakennustyön suuret tehtävät”, sanottiin edustajakokouksen päätöslauselmassa KK:n toimintakertomuksen johdosta, „vaativat työätekevien luovan aktiivisuuden ja aloitteellisuuden jatkuvaa kohottamista, yhä laajempaa joukkojen osallistumista valtion hallintaan, sen organisatoriseen ja taloudelliseen toimintaan. Sitä varten on kehitettävä kaikki keinoin neuvostodemokratismia, parannettava määrätietoisesti kaikkien neuvostoelinten työtä keskuksessa ja maaseudulla, lujitettava niiden yhteyttä joukkoihin” („Neuvostoliiton kommunistisen puolueen XX edustajakokous. Pikakirjoituspöytäkirja”, II osa, ss. 422—423).

Edustajakokouksen päätöksissä on annettu periaatteelliset ohjeet kansallisuuspolitiikan kysymyksistä. Hyväksytyään liittotasavaltojen oikeuksien laajentamiseen tähtäävät Keskuskomitean toimenpiteet edustajakokous kehotti jatkamaan työtä samaan suuntaan. Uusissa olosuhteissa, kun tasavaltojen talous on kehittynyt ja lujittunut ja kansallisten työntekijäin joukko kasvanut lukuisaksi, kaivattiin yhä ilmeisemmin valtion taloudellisen johtotoiminnan uusia muotoja, joissa olisi oikealla tavalla yhdistynyt keskitetty johto ja tasavaltojen omatoimisuus ja jotka olisivat vastanneet kommunismin rakentamiseen tähtääviä kansojen yhteisiä intressejä ja samalla kansallisia eroavaisuuksia ja erikoisuuksia sekä lujittaneet kansojen ystävyyttä.

Edustajakokous hahmotteli kulttuurirakennustyön ja työtä-tekevien kommunistisen kasvatustyön laajan ohjelman, otti esille kysymyksen nousevan sukupolven kasvatusta ja opetusjärjestelmän vakavasta parantamisesta opetuksen ja tuotannollisen työn kiinteämmän yhdistämisen pohjalla.

Tärkeitä toimenpiteitä suunniteltiin puolueen rivien edelleen lujittamiseksi, puolueen johtajanosan voimistamiseksi Neuvostovaltiossa ja puolueen organisatorisen työn parantamiseksi.

NKP:n XX edustajakokouksessa arvosteltiin ankarasti ideologisessa työssä ilmeneviä puutteellisuksia, ennen kaikkea sen irtautuneisuutta kommunistisen rakennustyön käytännöllisistä tehtävistä, dogmaattisuutta ja kirjanoppineisuutta. Edustajakokous asetti tehtäväksi poistaa nämä puutteellisuudet, parantaa perinpohjaisesti ideologista työtä sitomalla teoreettisen toiminnan, propagandan ja agitaatiotyön kiinteästi kommunismin puolesta käytävän taistelun ajankohtaisiin tehtäviin.

Edustajakokouksen päätöksissä korostetaan, että ideologisen rintaman työntekijäin ja puoluejärjestöjen velvollisuutena on varjella marxilais-leniniläisen teorian puhtautta kuin silmäterää, taistella leppymättömästi kaikkinaisia porvarillisen ideologian ilmauksia vastaan ja karaista kaadereita marxilais-leniniläisessä hengessä.

Edustajakokous vahvisti NKP:n sääntöihin eräitä osittaisia puoluerakennustyön käytännön esilletuomia muutoksia ja teki päätöksen puolueen uuden ohjelman valmistamisesta.

NKP:n XX edustajakokous oli suuri historiallinen tapahtuma, joka aloitti uuden tärkeän vaiheen puolueen elämässä, Neuvostomaan kehityksessä, maailman kommunistisessa ja työväenliikkeessä. Edustajakokous määritteli Neuvostoliiton kommunistisen rakennustyön konkreettiset tehtävät ja viitoitti neuvostojärjestelmän kehittämisen ja lujittamisen tiet. Se asetti ja ratkaisi uudella tavalla joukon perustavaa laatua olevia nykyisen kansainvälisen kehityksen periaatekysymyksiä, joilla on määrävä vaikutus sekä nykyhetken tapahtumain kulkuun että myös tulevien näköalojen muodostumiseen.

Edustajakokous teki tieteellisen yhteenvedon nykyisessä historiallisessa tilanteessa esiintyvistä uusista ilmiöistä ja antoi mallinäytteen marxismin-leninismiin luovasta kehittämisestä rikastuttaessaan vallankumouksellista teoriaa puolueen sisä- ja ulkopoliittikan kysymyksiä koskevilla uusilla johtopäätöksillä ja määritelmillä. Edustajakokous osoitti havainnollisesti, että puolue ja sen Keskuskomitea eivät ole ainoastaan kollektiivinen poliittinen ja organisatorinen keskus, vaan myös kollektiivinen marxilaista teoreettista ajattelua kehittävä keskus.

Edustajakokouksen päätöksillä oli erittäin suuri vaikutus koko puolueen elämään ja kommunismin tietä kulkevan sosialistisen neuvostoyhteiskunnan kehitykseen.

4. Sosialistisen demokratian laajeneminen. Puolueen johtavan osuuden kasvu ja puolueen yhtenäisyyden lujittaminen. Teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestely

Koko puolue hyväksyi yksimielisesti NKP:n XX edustajakokouksen historialliset päätökset ja neuvostokansa antoi niille lämpimän kannatuksensa. Kansanjoukot näkivät noissa päätöksissä taisteluohjelman, joka innoitti uusiin tuloksellisiin ponnistuksiin sosialistisen talouden ja kulttuurin kehittämiseksi, kansan elintason parantamiseksi. Alkoi valtava joukkoliike, jonka päämääränä oli edustajakokouksen päätösten mahdollisimman nopea toteuttaminen.

Kansan aktiivisuus kohosi, mikä ilmeni sosialistisen kilpailun jatkuvana laajenemisena. Lukuisat Moskovan ja Moskovan alueen teollisuuslaitosten työläiskollektiivit panivat alulle laajan kilpailun kuudennen viisivuotiskauden ensimmäisen vuosisuunnitelman täyttämistä ennen määräaika. Maaseudulla käytiin sitkeää kamppailua viljan ym. maataloustuotteiden tuotannon lisäämiseksi. Vuoden 1957 alussa alkoi puolueen johdolla laaja liike, jonka tarkoituksena on USA:n saavuttaminen ja sivuuttaminen maidon, voin ja lihan tuotannossa asukasta kohden jo lähimpinä vuosina.

Kansanjoukkojen aktiivisuuden nopea kasvu sekä kommunistisen rakennustyön mittasuhteiden laajeneminen edellyttivät sosialistisen demokratian jatkuvaa kehittämistä, puolueen johtotyön laadullista parantamista sekä valtio- ja talouselinten, ammattiliitto- ja nuorisoliittojärjestöjen kaiken toiminnan parantamista. Puolue katsoi tehtäväkseen ryhtyä yhteiskunnan tarvetta vastaavasti entistä laajaperäisempään työhön joukkojen järjestämiseksi ja kasvattamiseksi sekä parantaa entisiä ja kehittää uusia muotoja, joissa joukot osallistuvat välittömästi valtion taloudelliseen järjestämistyöhön ja sivistykselliseen kasvatustoimintaan.

Puolue aloitti näiden tehtävien täyttämisen siitä, että ryhtyi kohottamaan kommunistien aktiivisuutta ja puoluejärjestöjen taistelukuntoisuutta, parantamaan puolueen johtotyötä sekä yleensä puoluejärjestöjen työtyyliä. Uutta ja tunnusomaista puoluejärjestöjen elämässä oli se, että niiden toiminta perustui nyt talouselämän syvälliseen ja konkreettiseen tuntemukseen, arvokkaimpien kokemusten sekä tieteen ja tekniikan saavutusten hyväksikäyttämisen taitoon. Puoluetuontekijät perehtyivät menestyksellisesti talouselämän prosesseihin, määrittivät kolhoosien, neuvostotilojen, piirien, alueiden ja tasavaltojen taloudellisen kehityksen vallitsevat tendenssit. Se auttoi heitä löytämään ja ottamaan käyttöön uusia tuotannon reservejä.

Keskuskomitea omisti erikoista huomiota puolueen piirijärjestöille, koska niiden toiminnasta riippui suuresti maatalouden jyrkän kohottamisen puolesta käytävän taistelun menestys. Piirien johtoporrasta lujitettiin kokeneilla, kyvykkäillä, talouselämän kysymyksiin perehtyneillä työntekijöillä, aloitekykyisillä joukkojen järjestäjillä. Keskuskomitean onnistui parantaa huomattavasti puoluepiirikomiteoiden toimintaa.

XX edustajakokouksen päätöksiä täytäten puolue paransi kommunistien aatteellis-poliittista kasvatustyötä ja järjesti uudella tavalla puoluevalistusverkoston. Ryhdyttiin hävittämään päättäväisesti propagandan ja käytännöllisen kommunistisen rakennustyön välille muodostunutta vahingollista juopaa. Puolueen teoreettisen työn alalla tapahtui hedelmällistä vilkastumista. Työntekijöiden oikeaa kasvatusta uudessa tilanteessa ja puolueen politiikan tieteellistä perustelemista vaaransi huomattavasti dogmatismi, joka muuttaa elävän, alati kehittyvän marxismin-leninismien opin kuolleeksi kaavaksi, irrottaa teorian käytännöstä, haittaa teorian luovaa kehittämistä ja jarruttaa kommunistisen rakennustyön tärkeimpien kysymysten tieteellistä kehittelyä sekä käytännöllistä ratkaisua. Puolue ryhtyi taistelemaan johdonmukaisesti teorian ja käytännön alalla esiintynyttä dogmatismia sekä eräillä puolueen jäsenillä ilmenneitä revisionistisia katsomuksia vastaan. Puolue huolehti siitä, että marxilais-leniniläistä teoriaa kehitettiin luovasti sitomalla se erottamattomasti käytäntöön.

Puolue selvitteli päättäväisesti, mutta tahdikkaasti muuttamalla kulttuurialan työntekijöillä syntyneitä ideologisia väärinkäsityksiä. Eräät kirjailijat eivät käsittäneet yksilönpalvonnan puoluekantaisen arvostelun sisältöä. He alkoivat etsimällä etsiä sosialistisesta rakennustyöstä vain virheitä ja varjopuolia, kieltäytyivät tunnustamasta välttämättömäksi puolueen johtavaa osuutta aatteellisen työn alalla. Eräät kohottivat äänensä tieteen, kirjallisuuden sekä taiteen puoluekantaisuutta ja aatteellisuutta vastaan, kiistivät sen, että näiden alojen ja kommunistisen rakennustyön ajankohtaisten tehtävien välillä on olemassa suoranainen yhteys. Yritettiin saattaa epäilyksen alaiseksi neuvostolaisen kirjallisuuden ja taiteen perusmetodi, sosialistisen realismin metodi.

Puolue ja sen Keskuskomitea tekivät suuren työn tieteen, kirjallisuuden ja taiteen työntekijäin keskuudessa selittäen heille marxilais-leniniläisen ideologian olemusta. Puolue näytti vakuuttavasti vielä liiemmän kerran, että neuvostokulttuurin todellisen kukoistuksen ainoa lähde on tämän kulttuurin yhteys elämään, kansan asian palvelu, kommunistisen rakennustyön edistäminen.

NKP:n XX edustajakokouksen vaatimusten mukaisesti puoluejärjestöt rakensivat joukkokasvatus- ja agitaatiotyön uudelle pohjalle ja yhdistivät sen läheisemmin kommunistisen rakennustyön tehtäviin. Puolue lujitti jatkuvasti yhteyksiään

työväenluokkaan, kolhoositalonpoikaistoon ja neuvostosivistyneistöön, alkoi tutkia perusteellisemmin ja syvällisemmin niiden kokemusta ja tehdä yhteenvetoja siitä. Tämän kokemuksen pohjalla puolue ja sen Keskuskomitea perustelivat teoreettisesti ja toteuttivat käytännössä monia suuria, ohjelmallisen merkityksen omaavia poliittisia ja taloudellisia toimenpiteitä, jotka viitoittivat eteenpäin sosialismin kommunismiksi kehittymisen tietä.

Puolue ryhtyi parantamaan neuvostoelinten toimintaa. Päätohtoksessaan „Työtätekevien edustajain neuvostojen toiminnan parantamisesta ja yhteyksien lujittamisesta niiden sekä joukkojen välillä” (tammikuu 1957) NKP:n Keskuskomitea määritteli Neuvostojen perustehtävät uudessa tilanteessa seuraavasti: paikallisten Neuvostojen osuuden suurentaminen taloudellisen rakennustyön ja kulttuurin alalla, niiden toiminnan vilkastuttaminen ja yhteyksien lujittaminen niiden ja joukkojen välillä, työtätekevien laaja osallistuminen Neuvostojen valiokuntien ja muiden omatoimisten joukkoelinten toimintaan. NKP:n Keskuskomitea kehotti liittotasavaltojen puolue- ja neuvostoelimiä laajentamaan käytännössä paikallisten Neuvostojen oikeuksia, ennen kaikkea kansantalouden suunnittelun alalla, paikallisen ja osuuskunnallisen teollisuuden tuotannon ja tuotteiden jakelun suunnittelussa, asuintalojen, sivistyksellisten ja yleishyödyllisten laitosten rakennustöiden sekä tienrakennuksen järjestelyssä, rakennusaineiden ja -tarvikkeiden sekä polttoaineiden tuotannon kehittämässä, finanssi- ja budjettikysymysten ratkaisemisessa.

Työtätekevien edustajain neuvostojen aktiivisuus taloudellisen rakennustyön ja sivistystoiminnan aloilla kohosi. Neuvostojen valinnallisten elinten merkitys kasvoi tuntuvasti, ja ne alkoivat valvoa tiukemmin talous-, kulttuuri- ym. neuvostojärjestöjen toimintaa. Neuvostojen jäsenten työ aktivoitui. Neuvostojen poliittinen ja taloudellinen toiminta muuttui sisältörikkaaksi ja monipuoliseksi. Neuvostojen merkitys joukkojen järjestäjinä kasvoi huomattavasti.

Huomattavimpia puolueen talouspoliittisia toimenpiteitä oli teollisuuden ja rakennustoiminnan johtotyön uudelleenjärjestely, sosialististen taloudenhoitoperiaatteiden edelleen kehittäminen.

Puolue suuntasi ponnistuksensa yhteen päämäärään: se pyrki politiikallaan ja vastaavilla taloudellista rakennustyötä edistävillä toimenpiteillään turvaamaan sosialismin taloudelliselle laeille mahdollisimman laajan vaikutuskentän kaikilla tuotannon aloilla. Tutkimalla taloudenhoidon organisaatiomuotoja Keskuskomitea tuli siihen johtopäätökseen, että järjestelmä, jossa kansantaloutta johdettiin alaansa erikoistuneiden keskusministeriöiden ja -hallintojen välityksellä, oli käyttänyt mahdollisuutensa loppuun eikä vastannut tuotannon saavuttamaa tasoa ja laajuutta. Maassa oli yli 200 tuhatta teollisuuslaitosta ja alun toista sataa tuhatta rakennustyömaata. Muutamista

harvoista yleisliittolaisista ministeriöistä ja hallintovirastoista oli mahdoton johtaa konkreettisesti ja joustavasti näin monilukuisten ja päälle päätteeksi laajan maan eri puolilla sijaitsevien teollisuuslaitosten ja rakennustyömaiden paljoutta. Yhdestä keskuksesta käsin ei voitu pitää täydellisesti lukua eri alueiden, tuotantolaitosten ja rakennustyömaiden kaikista erikoisuuksista eikä liioin ottaa niitä huomioon näiden alueiden tai laitosten toimintaan liittyvien kysymysten ratkaisuisissa.

Kävi välttämättömäksi järjestää tuotannon ja rakennustoiminnan johtamistyö sillä tavoin, että se vastaisi parhaiten maan tuotantovoimien kehityksen vaatimuksia ja mahdollistaisi sosialistisen tuotannon reservien täydellisemmän hyväksikäytön.

Ottaen huomioon ajankohtaiset tarpeet puolue asetti kysymyksen teollisuuden ja rakennustoiminnan johtamismuotojen ja -menetelmien perusteellisesta muuttamisesta. Tätä kysymystä käsiteltiin NKP:n Keskuskomitean helmikuun (v. 1957) täysistunnossa, jossa tehtiin päätös „Teollisuuden ja rakennustoiminnan johtotyön järjestelyn parantamisesta”.

Keskuskomitea osoitti teollisuuden johdon uudelleenjärjestelyn perussuuntauksen ja määritteli uuden johtojärjestelmän periaatteeksi sen, että samalla kun säilytetään sentralisoitu valtiollinen johto, laajennetaan tasavaltojen ja eri seutujen neuvosto- ja talouselinten oikeuksia, voimistetaan laajojen työtätekevien joukkojen aktiivista osallistumista tuotannon johtotyöhön. Kansantaloutta kehitetään edelleenkin yhtenäisen valtionsuunnitelman mukaisesti, mutta operatiivisen johtotyön painopiste siirretään paikallisille elimille — maan tärkeimmille taloudellisille hallintoalueille perustettaville *kansantalousneuvostoil*e. Pätevien ja kokeneiden paikallisten työntekijäin suuri armeija loi olemassaolollaan tarvittavat edellytykset tämän uudistuksen toteuttamiselle.

Teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestelyllä oli suuri valtiollinen merkitys, ja siksi tämä kysymys esitettiin koko kansan pohdittavaksi. Sen käsittelyyn osallistui kokouksissa ja sanomalehtien palstoilla yli 40 miljoonaa henkeä.

Toukokuussa 1957 Neuvostoliiton Korkein Neuvosto vahvisti lain, joka sisälsi NKP:n Keskuskomitean ehdottamat ja koko kansan hyväksymät toimenpiteet.

Teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestely suoritettiin puolueen johdolla nopeasti, joustavasti ja järjestyneesti. Lyhyen ajan sisällä muodostettiin taloudelliset hallintopiirit ja perustettiin kansantalousneuvostot, joihin nimitettiin kokeneita työntekijöitä. Nämä neuvostot ottivat käsiinsä teollisuuden välittömän johdon.

Teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestely oli tärkeä vallankumouksellinen toimenpide. Sen merkitys on siinä, että se *lähentää johdon* tuotantoon, tekee johtotyön

konkreettisemmaksi, tilanteen tasalla pysyväksi ja joustavaksi, antaa maksimaalisen *vapauden* paikallisten työntekijäin *omaloitteisuudelle* ja edistää työtätekevien laajempaa mukaantuloa taloudellisen rakennustyön johtamiseen. Se suurensi entisestään liittotasavaltojen sekä paikallisten puolue- ja neuvostoelinten osuutta teollisuuslaitosten johtamisessa, avasi suuria mahdollisuuksia talouspiirien talouden kehittämiseksi kiinteänä kokonaisuutena, tuotantoalojen erikoistumiselle ja tuotantolaitosten keskinäisen yhteistoiminnan tehostamiselle kansantaloudessa.

Teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestely on leniniläisen demokraattisen sentralismin periaatteen luovaa kehittämistä taloudellisen rakennustyön alalla. Uusi johtamismuoto liittää uudessa konkreettisessa historiallisessa tilanteessa mitä parhaiten toisiinsa keskitetyn suunnittelun ja demokraattiset johtomenetelmät, sen ansiosta kansantalouden johtotyö saadaan mahdollisimman tehokkaaksi käyttämällä täydellisemmin hyväksi sosialistisen talousjärjestelmän etuisuuksia ja laajentamalla työtätekevien joukkojen osuutta tuotannon johtamisessa.

Tärkeäksi talouspoliittiseksi toimenpiteeksi, joka oli tarkoitettu kohottamaan kansanjoukkojen aktiivisuutta ja lisäämään niiden osuutta yhteisten asioiden hoidossa sekä tuotannon johdossa, muodostui kolhoosien ja kolhoosilaisten oikeuksien laajentaminen siten, että ne saivat oikeuden muuttaa ja täydentää kolhoosin peruskirjan erinäisiä kohtia. Keskuskomitea ja Neuvostoliiton Ministerineuvosto osoittivat päätöksessään maatalousarttelin säännöistä ja kolhoosilaisten omatoimisuuden jatkuvasta kehittämisestä kolhoosituotannon järjestelyyn sekä arttelin asiain hoidon alalla, että maaseudulla on luotu vankka aineellinen tuotantoperusta sekä hankittu runsaasti kokemusta kollektiivisen talouden järjestämisessä ja hoidossa. Kolhoositalonpoikaiston poliittinen tietoisuus on kasvanut. Kolhooseilla on kokeneita, poliittisesti kypsyneitä työntekijöitä, jotka kykenevät johtamaan yhteistaloutta oikealla tavalla. Näin ollen on luotu kaikki edellytykset sille, että voidaan edelleen laajentaa kolhoosien itsenäisyyttä tuotannon järjestelyssä ja arttelin asiain hoidossa, kolhoosielämän kysymysten ratkaisemisessa koko kansan etujen ja kolhoosien etujen oikean yhteensovittamisen pohjalla. Puolue ja hallitus kehottivat kolhoosilaisia täydentämään ja muuttamaan arttelin sääntöjen erinäisiä kohtia paikallisten olosuhteiden vaatimalla tavalla ja pitäen lähtökohtanaan perustehtävän täyttämistä — maanviljelyksen ja karjatalouden jyrkkää kohottamista.

Tämä toimenpide merkitsee suurta edistystä kolhoosidemokratian kehityksessä, sosialistisen demokratismiin laajentumista ja syvenemistä. Sillä on suuri taloudellinen ja poliittinen merkitys, koska se innostaa kolhoosilaisia omatoimisuuteen, lisää heidän kiinnostustaan oikeaan, säästeliääseen ja tuottoisaan

taloudenhoitoon ja luo uusia mahdollisuuksia maataloustuotannon kasvulle.

Noudattaen XX edustajakokouksen viitoittamaa toimintalinjaa, joka edellyttää joukkojen laajaa osallistumista tuotannon johtamiseen ja valtion asioiden hoitoon, puolue ryhtyi tärkeämerkityksisiin toimenpiteisiin parantaakseen ammattiliittojen toimintaa. Lukuisissa puolueen asiakirjoissa, ennen kaikkea NKP:n Keskuskomitean joulukuun (v. 1957) täysistunnon päätöksissä, on osoitettu perustellusti, että ammattiliittojen osuus kommunistisessa rakennustyössä kasvaa jatkuvasti, määritelty, millä tavalla ammattiliitot osallistuvat poliittisten, taloudellisten, sivistyksellisten ja kasvatuksellisten tehtävien ratkaisemiseen, osoitettu keinot ammattiliittojen toiminnan uudestijärjestämiseksi uusissa olosuhteissa.

Neuvostoliiton ammattiliitoille on asetettu suuria velvollisuuksia. Niiden tulee turvata joukkojen osallistuminen tuotannon johtamiseen, parantaa jatkuvasti sosialistista kilpailua, mobilisoida työläisiä ja toimihenkilöitä täyttämään ja ylittämään valtionsuunnitelmat, kohottaa työn tuottavuutta, parantaa tuotantolaitosten ja rakennustyömaiden johtomenetelmiä. Puolue osoitti että tuotannolliset neuvottelukokoukset ovat tarkoituksenmukaisin keino vetää työtätekeviä laajasti mukaan tuotannon johtotyöhön. Samalla todettiin tarkoituksenmukaiseksi muuttaa tuotannolliset neuvottelukokoukset vakinaisesti toimiviksi neuvotteluelimiksi, joihin kuuluu työläisten, toimihenkilöiden, laitoksen johdon, puolue- ja nuorisoliittojärjestöjen sekä tieteellisten ja teknillisten yhdistysten edustajia ja joiden toiminnassa laitoksen työläiset, teknikkokunta ja toimihenkilöt ovat aktiivisesti mukana.

Ammattiliittojärjestöjen toiminta-alaa ja oikeuksia on laajennettu, jotta ne voisivat osallistua tehokkaammin kommunismin rakentamiseen. Niille on myönnetty oikeus osallistua tuotantolaitoksen tuotanto- ja finanssisuunnitelman laatimiseen, työn normitusta ja palkkausta koskevien kysymysten järjestelyyn sekä valvoa työlainsäädännön noudattamista. Ne voivat herättää kysymyksen työlakeja rikkovien ja kollektiivisten työehtosopimusten velvoituksista piittaamattomien johtavien talousmiesten erottamisesta, ne voivat esittää oman mielipiteensä johtaviin toimiin ehdotetuista henkilöistä. Työläisiä ja toimihenkilöitä voidaan erottaa työstä vain ammattiliiton tehdas- ja paikalliskomiteain suostumuksella.

Puolueen päätösten perusteella Neuvostoliiton ammattiliitot paransivat toimintaansa. Niiden merkitys taloudellisessa rakennustyössä suureni, niiden järjestävän sekä poliittisen kasvatustyön taso kohosi, ammattiliittodemokratia laajeni ja liittojen jäsenistön aktiivisuus lisääntyi.

Puolueen johdolla saatiin aikaan suuria muutoksia myös nuorisoliiton ja sen kaikkien järjestöjen toiminnassa. Järjestöjen

työ vilkastui tuntuvasti, sai uutta sisältöä ja kävi määrätietoisemmaksi. XX edustajakokouksen päätökset innoittivat nuorisoa, avasivat sille laajan toimikentän, jolla se saattoi yrittää rohkeasti ja panna liikkeelle luovan tarmonsä. Nuorisoliittojärjestöt auttavat aktiivisesti puoluetta sen kaikissa toimissa ja päätösten täytäntöönpanossa. Ne ottivat kummikohdetoimintansa piiriin tärkeimmät ja vaikeimmat kommunismin rakennustyömaat. Puolueen kutsuun vastaten nuorisoliittojärjestöt lähettivät safotatuhansia vapaaehtoisia raivaamaan uudis- ja kesannoituneita maita, rakentamaan hiilikaivoksia, masuuneja ja terässulattimoja, voimalaitoksia, kemiallisia tehtaita. Maaseudun nuorisoliittolaiset ovat alkaneet osallistua entistä aktiivisemmin kolhoosituotantoon. Puolue on auttanut nuorisoliittoa kehittämään nuorisoliittolaisten aloitteellisuutta ja omatoimisuutta, vapautumaan nuorisotyötä vaivanneesta muodollisuudesta, virallisuudesta ja tarpeettomasta kohusta sekä parantamaan nuorison kasvatustyötä.

Sosialistisen demokratismen laajentaminen sekä puolue-, neuvosto-, talous-, ammattiliitto- ja muiden yhteiskunnallisten järjestöjen parantuneen toiminnan tuloksena voimistunut joukkojen työinto turvasi kansantaloudellisten suunnitelmien menestyksellisen täyttämisen. Vuosina 1956—1957 pantiin käyntiin yli 1.600 suurta teollisuuslaitosta, mm. maailman suurin, Leninin nimeä kantava Volgan vesivoimalaitos. Teollisuuden tuotanto lisääntyi huomattavasti. Tuotantovälineitä valmistavien teollisuusalojen tuotos lisääntyi 24 prosenttia. Maataloudessa saavutettiin suuria tuloksia. Vuonna 1956 korjattiin kaikkia aikaisempia vuosia runsaampi viljasato. Sen ansiosta valtio saattoi muodostaa 3.304 miljoonan puudan viljavarannon. Vaikka sääsuhteet vuonna 1957 olivatkin useilla seuduilla epäsuotuisat, hankittiin mainittuna vuonna viljaa 263 miljoonaa puutaa enemmän, maitoa ja maitotuotteita melkein 10 miljoonaa tonnia ja lihaa 1,45 miljoonaa tonnia enemmän kuin vuonna 1953.

Puolueen XX edustajakokouksen jälkeen toteutettiin suurimerkityksisiä parannuksia neuvostoihmisten toimeentulon ja kulttuurimahdollisuuksien kohottamiseksi. Lauantain ja juhlien aattopäivien työaikaa lyhennettiin kahdella tunnilla, naisten synnytyslomia pidennettiin, alaikäisten työpäivää lyhennettiin kahdella tunnilla, useilla teollisuusaloilla siirryttiin seitsemän ja kuuden tunnin työpäivään. Keskikoulun yläluokilla sekä erikoisalojen opistoissa ja korkeakouluissa voimassa olleet koulumaksut poistettiin. Vanhuus- ja invalidieläkkeitä suurennettiin tuntuvasti.

Samaan aikaan kun puolue toteutti Keskuskomitean johtamana NKP:n XX edustajakokouksen päätöksiä ja saavutti merkittäviä tuloksia kansantalouden kehittämisessä sekä työtekevien elintason kohottamisessa, ilmaantui henkilöitä, jotka

nousivat puolueen linjaa vastaan. Niitä olivat G. M. Malenkov, L. M. Kaganovitš ja V. M. Molotov, jotka muodostivat Keskuskomitean Puhemiehistössä puoluevastaisen ryhmänsä.

Tämä puoluevastainen ryhmä vastusti NKP:n XX edustajakokouksen omaksumaa leniniläistä sisä- ja ulkopoliittista suuntausta, pyrki muuttamaan puolueen poliittista linjaa ja tekemään tyhjäksi puolueen toimenpiteet.

Puoluevastaisen ryhmän jäsenet vastustivat liittotasavaltojen oikeuksien laajentamista talous- ja kulttuurirakennustyön alalla ja valtiokoneiston supistamiseen sekä virkavaltaisuuden hävittämiseen suunnattuja puolueen toimenpiteitä. He yrittivät estää teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestelyn.

Puoluevastainen ryhmä ei tunnustanut välttämättömäksi toimenpiteitä, joilla lisättiin kolhoositalonpoikaiston aineellista kiinnostusta maataloustuotannon laajentamista kohtaan, se vastusti maatalouden vanhan suunnittelutavan uudistamista sekä kolhoosilaisten talouksille säädetyn maataloustuotteiden luovutusvelvollisuuden lakkauttamista. Ryhmä asettui vastustamaan kolhooseissa alkanutta ja puolueen aktiivisesti tukemaa liikettä, jonka tavoitteena on saavuttaa ja sivuuttaa lähivuosina USA maidon, voion ja lihan tuotannossa asukasta kohden. Ryhmän jäsen Molotov vastusti niinkin tärkeää toimenpidettä kuin uudis- ja kesannoituneiden maiden raivausta, jonka hyödyllisyys on koettu käytännössä ja joka on saanut suuren merkityksen maan talouselämässä. Puoluevastainen ryhmä ei hyväksynyt puolueen ulkopoliittista linjaa, jonka päämääränä on kansainvälisen jännityksen lieventäminen, rauhan vakauttaminen, kansojen yhteistoiminnan kehittäminen ja niiden keskinäisen ystävyyden lujittaminen.

Malenkov, Kaganovitš ja Molotov asettuivat vastustamaan myös puolueen toimenpiteitä yksilönpalvonnan seurausten poistamisen alalla. Se ei ollut sattuma. He olivat olleet puolueessa korkeassa asemassa ja olivat siten osasyllisiä yksilönpalvonnan aiheuttamiin virheisiin.

Keskuskomitean Puhemiehistö ja Keskuskomitea kävivät sitkeää taistelua puoluevastaisen ryhmän jäsenten erehdyksiä vastaan, yrittivät oikaista heitä toivossa, että he tekevät virheidensä arvostelusta tarpeelliset johtopäätökset ja lähtevät kulkemaan yhtä jalkaa puolueen johtavan kollektiivin kanssa. Ryhmän jäsenet menivät kuitenkin yhä pitemmälle puoluevastaisissa, epäleniniläisissä kannanotoissaan ja nousivat ryhmätaisteluun puolueen johtoa vastaan. He liittoutuivat keskenään puoluevastaisella pohjalla, valitsivat taistelumenetelmäkseen juonittelun ja järjestivät salaliiton puolueen Keskuskomiteaa vastaan. Malenkov, Kaganovitš ja Molotov sekä heihin yhtynyt Šepilov yrittivät ryhmäkuntalaisia menettelytapoja käyttäen saada aikaan henkilövaihdoksia puolueen johtotelimissä

muuttaakseen sitten puolueen politiikkaa ja saattaakseen puolueessa jälleen käytäntöön NKP:n XX edustajakokouksen tuomitsemat virheelliset johtomenetelmät.

Tähän ryhmäkuntaan kuului tosiasiallisesti myös N. A. Bulganin. Kavalalla puoluevastaisella menettelyllään hän myötävaikutti suuresti siihen, että puoluevastainen ryhmä rohkeni nousta vastustamaan puolueen leniniläistä linjaa.

Keskuskomitean Puhemiehistössä puhkesi kesäkuussa 1957 päättäväinen ja ankara taistelu puoluevastaista ryhmää vastaan. N. S. Hruštšev, Puhemiehistön varsinaiset ja varajäsenet, Keskuskomitean sihteeri A. B. Aristov, N. I. Beljajev, L. I. Brežnev, J. A. Furtseva, A. I. Kiritšenko, F. R. Kozlov, A. I. Mikojan, N. A. Muhitdinov, P. N. Pospelov, M. A. Suslov, N. M. Švernik sekä Keskuskomitean jäsenet N. G. Ignatov, O. W. Kuusinen, D. S. Korotšenko, J. E. Kalnberzin, A. P. Kirilenko, A. N. Kosygin, K. T. Mazurov, V. P. Mžavanadze, N. V. Podgornyi, D. S. Poljanski ym. esiintyivät jyrkästi tuota puoluevastaista ryhmää vastaan ja torjuivat päättäväisesti sen hyökkäilyt puolueen leniniläistä linjaa ja Keskuskomiteaa vastaan.

Vuoden 1957 kesäkuussa pidetty NKP:n Keskuskomitean täysistunto käsitteli puoluevastaista ryhmää koskevan kysymyksen. Kaikki Keskuskomitean varsinaiset ja varajäsenet sekä Keskustarkastuskomitean jäsenet tuomitsivat yksimielisesti hajottajain toiminnan. Puheenvuorojen käyttäjät ehdottivat sovellettavaksi ryhmän jäseniin nähden kaikkein ankarimpia puoluerangaistuksia. Täysistunto hyväksyi yksimielisesti päätöksen, jossa tuomittiin puoluevastaisen ryhmän ryhmäkuntalaistoiminta.

Täysistunto tähdensi, että puoluevastainen ryhmä oli rikkonut puolueen sääntöjä ja V. I. Leninin laatimaa X edustajakokouksen päätöstä „Puolueen yhtenäisyydestä”. Ryhmän jäsenet eivät olleet vapautuneet vanhoista käsityksistä eivätkä aikansa eläneistä toimintamenetelmistä. He olivat irtautuneet puolueen ja maan elämästä, eivät nähneet uusia olosuhteita, muuttunutta tilannetta, osoittivat vanhoillisuutta, pitivät kiinni dogmaattisista katsomuksistaan kommunistisen rakennustyön kysymyksissä, takertuivat lujasti vanhentuneisiin työmuotoihin ja -menetelmiin, jotka eivät edistäneet kommunismin rakentamista. Kaikki tuo oli heidän puoluevastaisen näkökantansa perustana. He yrittivät kiskoa puoluetta taaksepäin hylkimällä sitä, mitä elämä luo ja mitä neuvostoyhteiskunnan kehityksen edut, koko sosialistisen leirin edut edellyttävät.

„He ovat laholaisia ja dogmaatikkoja niin sisä- kuin ulkopoliitikan kysymyksissä”, sanottiin Keskuskomitean täysistunnon päätöksessä, „he suhtautuvat marxismileninismiin kirjanoppineesti, kaavamaisesti. He eivät pysty käsittämään, että elävän marxismin-leninismien vaikutus,

taistelu kommunismin puolesta ilmenee nykyaikana siinä, että toteutetaan puolueen XX edustajakokouksen päätöksiä, noudatetaan määrätietoisesti rauhanomaisen rinnakkainolon politiikkaa, ponnistellaan johdonmukaisesti kansojen keskinäisen ystävyyden aikaansaamiseksi, harjoitetaan sosialistisen leirin kaikinpuolisen lujittamisen politiikkaa, parannetaan teollisuuden johtotyötä, kamppaillaan maatalouden kaikkien alojen kohottamisen puolesta, aineellisen yltäkylläisyyden puolesta, voimaperäisen asuinrakennustoiminnan puolesta, pyritään laajentamaan liittotasavaltojen oikeuksia, edistämään kaikkien kansallisuuksien kulttuurin kukoistusta, kehittämään kaikin keinoin kansanjoukkojen aloitteellisuutta" („P r a v d a", heinäkuun 4. pnä 1957).

Keskuskomitean kesäkuun täysistunto katsoi puoluevastaisen ryhmän toiminnan olevan ristiriidassa Kommunistisen puolueen leniniläisten periaatteiden kanssa. KK:n täysistunnossa ilmituotujen kumoamattomien tosiasioiden edessä puoluevastaisen ryhmän jäsenet tunnustivat ryhmäkuntansa puoluevastaisen toiminnan vahingolliseksi ja sitoutuivat alistumaan puolueen päätöksiin.

Täysistunto erotti Malenkovin, Kaganovitšin, Molotovin ja Šepilovin Keskuskomitean ja Keskuskomitean Puhemiehistön jäsenyydestä.

N. A. Bulganinille annettiin ankara muistutus sekä varoitus. Bulganin lupasi korjata karkeat virheensä ja taistella aktiivisesti puolueen linjan toteuttamiseksi. Aika kuitenkin näytti, ettei hän täyttänyt lupaustaan eikä ollut sen luottamuksen arvoinen, jota hän nautti KK:n Puhemiehistön jäsenenä. Sen johdosta Keskuskomitean täysistunto vapautti sittemmin Bulganinin NKP:n Keskuskomitean Puhemiehistön jäsenyydestä. Jo ennen sitä hänet oli vapautettu Neuvostoliiton Ministerineuvoston puheenjohtajan tehtävistä.

M. G. Pervuhin ja M. Z. Saburov omaksuivat väärän, horjuvan kannan silloin kun käytiin taistelua puoluevastaista ryhmää vastaan ja vasta KK:n täysistunnossa tunnustivat virheensä ja sanoutuivat irti tuosta ryhmästä. Sen vuoksi Pervuhin vapautettiin KK:n Puhemiehistön varsinaisen jäsenen tehtävistä ja siirrettiin varajäseneksi. Saburov erotettiin KK:n Puhemiehistön jäsenyydestä.

Se, että Keskuskomitea paljasti ja tuomitsi Malenkovin, Kaganovitšin, Molotovin ja Bulganinin ryhmän sekä heihin yhtyneen Šepilovin puoluevastaisen toiminnan, lujitti yhä enemmän puolueen leniniläistä yhtenäisyyttä. Se oli puolueen päälinjan uusi voitto, luovan marxismin-leninismen voitto. Puolue ja neuvostokansa hyväksyivät yksimielisesti Keskuskomitean täysistunnon päätöksen. Kommunistit ja puolueeseen

kuulumattomat tuomitsivat jyrkästi puoluevastaisen ryhmän jäsenten menettelyn, ja nämä joutuivat puolueesta ja joukoista irtautuneiden yksilöiden asemaan. Kommunistit, kaikki neuvostoihmiset ryhmittivät entistä tiiviimmin leniniläisen Keskuskomitean ympärille täyttääkseen menestyksellisesti NKP:n XX edustajakokouksen historialliset päätökset.

Käydessään taistelua marxismista-leninismistä poikkeamia sekä leniniläisten johtoperiaatteiden vääristelyä vastaan puolue paljasti suuria puutteita Neuvostoarmeijan ja -laivaston riveissä tehtävän puolue- ja poliittisen työn alalla. Kävi ilmi, että puolustusministerinä ollessaan G. K. Žukov ei noudattanut Neuvostoliiton Asevoimien johtamisessa leniniläisiä periaatteita. Hänen noudattamansa linja tähtäsi puoluejärjestöjen, poliittisten elinten sekä Sotaneuvostojen toiminnan kaventamiseen sekä sen johto- ja valvontaoikeuden mitätöintiin, joka puolueella, sen Keskuskomitealla ja Neuvostohallituksella on Asevoimiin nähden. Neuvostoarmeijaan alettiin Žukovin omalla myötävaikutuksella juurruttaa hänen persoonansa kulttia ja suurennella yletömästi hänen osuuttaan Suuressa Isänmaallisessa sodassa. Siten vääristeltiin sodan todellista historiaa: väheksyttiin neuvostokansan ponnistuksia, Asevoimien sankaruutta, kommunistien ja poliittisten työntekijäin merkitystä, neuvostolaisten sotapäälliköiden sodankäyntitaitoa sekä Kommunistisen puolueen osuutta kansan johtajana ja innoittajana.

Vuoden 1957 lokakuussa pidetty NKP:n Keskuskomitean täysistunto teki päätöksen „Puoluetyön ja poliittisen toiminnan parantamisesta Neuvostoarmeijassa ja -laivastossa”, jossa se tuomitsi Asevoimien leniniläisten johtoperiaatteiden törkeät loukkaukset ja erotti Žukovin puolueen johtoelimistä.

Täysistunto tähdensi Kommunistisen puolueen ratkaisevaa merkitystä maan Asevoimien lujittamisessa. Neuvostoarmeijan ja -laivaston mahdin peruslähteenä on se, että Kommunistinen puolue toimii niiden järjestäjänä, ohjaajana ja kasvattajana. Tärkeä osuus Asevoimien lujittamisessa kuuluu yksinpäällikkyyttä toteuttavien komentajien ohella Sotaneuvostoille, armeijan ja laivaston poliittisille elimille sekä puoluejärjestöille, joiden tehtävänä on harjoittaa horjumatta ja johdonmukaisesti Kommunistisen puolueen politiikkaa. Täysistunto osoitti keinot puolueetyön ja poliittisen toiminnan voimistamiseksi Neuvostoarmeijassa ja -laivastossa.

Puolueen johtavan osuuden suureneminen kommunistisessa rakennustyössä vaati puolueen keskuselinten poliittisen ja organisatorisen osuuden laajentamista sekä kollektiivisuuden lujittamista niiden toiminnassa. Sitä silmällä pitäen NKP:n Keskuskomitea lisäsi Puhemiehistön ja Sihteeristön jäsenmäärää. NKP:n Keskuskomitean Puhemiehistön jäseniksi valittiin A. B. Aristov, N. I. Beljajev, L. I. Brežnev, J. A. Furtseva, N. S. Hruštšev, N. G. Ignatov, A. I. Kiritšenko, F. R. Kozlov,

O. W. Kuusinen, A. I. Mikojan, N. A. Muhitdinov, M. A. Suslov, N. M. Švernik, K. J. Vorošilov ja Puhemiehistön varajäseniksi P. N. Pospelov, D. S. Korottšenko, J. E. Kalnberzin, A. P. Kirilenko, A. N. Kosygin, K. T. Mazurov, V. P. Mžavanadze, M. G. Pervuhin, N. V. Podgornyj ja D. S. Poljanski. NKP:n Keskuskomitean Sihteeristöä laajennettiin. KK:n sihteereitä ovat: N. S. Hruštšev (Ensimmäinen sihteeri), A. B. Aristov, L. I. Brežnev, J. A. Furtseva, N. G. Ignatov, A. I. Kiritšenko, O. W. Kuusinen, N. A. Muhitdinov, P. N. Pospelov ja M. A. Suslov.*

Venäjän Liittotasavallan keskusjärjestöjen, alueiden ja aluepiirien puolue-, neuvosto- ja talouselimien toiminnan johdon konkretisoimiseksi ja suuremman joustavuuden aikaansaamiseksi taloudellista rakennustyötä sekä sivistystyötä koskevien kysymysten ratkaisemisessa perustettiin NKP:n Keskuskomitean VSFNT:n Byroo.

Puolueen jatkuvaan lujittamiseen sekä puolueen ja valtiollisen toiminnan uudelleenjärjestelyyn tähdätyt Keskuskomitean toimenpiteet olivat V. I. Leninin puolueesta esittämän opin edelleen kehittämistä. Nämä toimenpiteet olivat osoitus siitä, että puolueen merkitys neuvostoyhteiskunnan johtavana ja suuntaavana voimana kasvaa herkeämättä. Puolueen johtavan osuuden kasvu maan taloudellisessa, poliittisessa ja kulttuurillisessa elämässä on sosialistisen yhteiskuntakehityksen lainmukaisuus, jonka vaikutus voimistuu sitä mukaa kuin kommunistinen rakennustyö laajenee.

Sosialismista kommunismiin siirtymisen kaudella, jolloin subjektiivisen tekijän, yhteiskunnan tietoisien johtamisen, merkitys suurenee, marxilais-leniniläisen teorian aseilla varustetun puolueen tehtävänä on johtaa kommunismin periaatteille rakentuvien uusien taloudellisten ja poliittisten suhteiden luomista.

Väsymättömällä organisatorisella ja poliittisella työllään puolue, joka edustaa neuvostokansan järjestyneintä ja tietoisinta osaa, tiivistää joukkojen rivejä, lujittaa koko kansan tahdon ja toiminnan yhtenäisyyttä, innoittaa kansaa rakentamaan kommunistista yhteiskuntaa. Suunnatonta moraalista ja poliittista arvovaltaa nauttiva kommunistinen puolue pystyy ratkaisemaan kommunistisen rakennustyön nykyvaiheen vaikeimman ja mutkikkaimman tehtävän, kasvattamaan yhteiskunnan kaikkia jäseniä kommunismin hengessä, hävittämään kapitalismin jäännökset täydellisesti ihmisten tietoisuudesta ja kohottamaan jatkuvasti joukkojen tietoisuutta ja aktiivisuutta.

Puolue on se arvossapidetty ja vaikutusvaltainen voima, joka lujittaa Neuvostoliiton kansojen keskinäisiä aatteellisia ja

* NKP:n historian suomenkielistä laitosta painokuntoon valmistettaessa NKP:n KK:n Puhemiehistön ja Sihteeristön kokoonpanossa on tapahtunut erinäisiä muutoksia. *Suom.*

poliittisia siteitä ja liittää niitä yhteen kommunismia rakennettaessa.

NKP on Neuvostovaltion johtava ja suuntaava voima. Vain puolue voi johtaa menestyksellä yhteiskunnallisia (ammattiliitto-, nuoriso- ym.) järjestöjä, joiden toimikenttä laajenee ja vaikutus yhteiskunnan elämään voimistuu. Puolue ohjaa näiden järjestöjen toimintaa kommunistisen rakennustyön yleisille linjoille.

5. Yhteenvetoja puolueen toiminnasta neuvostokansan johtajana neljän vuosikymmenen ajalta. Kommunististen puolueiden solidaarisuuden ja keskinäisten yhteyksien lujittuminen

Marraskuussa 1957 neuvostokansa, kaikkien maiden työtätekevät ja koko edistyksellinen ihmiskunta juhlivat Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen 40-vuotispäivää. Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston juhlaistuntoon osallistui Neuvoston jäsenten ja neuvostoyhteiskuntapiirien edustajien lisäksi ulkolaisia kutsuvieraita — kaikkien sosialististen maiden puolue- ja hallitusvaltuuskunnat, 64 veljespuolueen, kommunistisen ja työväenpuolueen edustajia, suuri joukko eri maiden yhteiskunnallisten, kulttuurillisten ja tieteellisten järjestöjen valtuuskuntia sekä huomatuimpien kansainvälisten ammattiyhdistys-, nuoriso- ja naisjärjestöjen edustajia.

Juhlaistunnossa N. S. Hruštšev esitti selostuksessaan suurten uudistusten maailmanhistorialliset tulokset ja osoitti ne erinomaiset saavutukset, joihin Neuvostoliitto on päässyt neljänkymmenen vuoden aikana taloudellisessa ja sivistyksellisessä rakennustyössään. Neuvostoliiton valtavat saavutukset talous- ja kulttuurielämän kaikilla aloilla ovat havainnollinen ja vakuuttava todistus sosialismin suuresta etevämmyydestä kapitalismiin verrattuna. Neuvostoliitto on näyttänyt koko maailmalle, että kansan luomislahjat tulevat esiin kaikessa laajuudessaan vasta sosialismin aikana.

Sosialismi on laajentunut yhteen maahan rajoittuvasta järjestelmästä maailmanjärjestelmäksi. Tämä on maailman kommunistisen ja työväenliikkeen valtava voitto. Se on tulos työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston sankarillisesta taistelusta, tulos siitä, että kommunistiset ja työväenpuolueet ovat johtaneet tätä taistelua ja osanneet soveltaa luovasti marxismin-leninismiin oppia kunkin maan konkreettisiin oloihin. Sosialistinen maailmanleiri edustaa valtavan suurta, jatkuvasti kasvavaa mahtia.

Neuvostoliiton Korkein Neuvosto hyväksyi juhlaistunnossaan Vetoimuksen Neuvostoliiton kansoille sekä Vetoimuksen kaikkien maiden työtätekeville, poliittisille ja yhteiskunnallisille

toimihenkilöille, tieteen ja kulttuurin edustajille, parlamenteille ja hallituksille.

Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston juhlaistunnon julki-lausumat ja pöytäkirjat muodostuivat puolueen ja neuvostokan-san yhteenvedoiksi Neuvostoliiton taisteluista ja voitoista, suu-renmoiseksi näkyväksi osoitukseksi koko maailmalle sosialismin pohjalla suoritetuista sosiaalisista, taloudellisista ja kulttuuril-lisista muutoksista.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen nelikymmenvuotisen toiminnan suuret tulokset ovat pääpiirteissään seuraavat:

1. Neuvostomaassa NKP:n johtama työväenluokka liitossa työtätekevän talonpoikaiston kanssa otti ensi kerran ihmiskun-nan historiassa vallan omiin käsiinsä. Puolue ymmärsi hyvin, että kansanjoukkojen voiton varmentamista, riistäjien taltutta-mista, maan riippumattomuuden säilyttämistä ja uuden yhteis-kunnan rakentamista varten työtätekevät tarvitsevat omaa *voimakasta ja lujaa* valtiota. Puolue ryhtyi luomaan sellaista valtiota, vaikka sillä ei ollutkaan kokemusta maan hallinnassa eikä tehtäviinsä valmennettuja työntekijävoimia, ja se ratkaisi loistavasti tämän tehtävän.

Puolue määritteli tieteellisesti uuden vallan siten, että se on luokkaolemukseltaan työväenluokan diktatuuria ja sen yhteis-kunnallisena perustana on työväenluokan ja talonpoikaiston liitto. Tekemällä yleiset johtopäätökset joukkojen vallankumous-taistelujen kokemuksista puolue löysi yhteiskunnan uuden valtio-organisaatiomuodon, joka ilmensi proletariaatin diktatuurin olemusta,— Neuvostojen tasavallan. Vanha valtiokoneisto murs-kattiin. Luotiin uusi, kansan tahtoa toteuttava valtiokoneisto.

Puolue kehitti proletariaatin diktatuurin koneiston, ts. kan-san etuja parhaiten edustavien valtiollisten (Neuvostot) ja yhteiskunnallisten (ammattillisten, osuustoiminnallisten, nuo-riso- ym.) organisaatioiden järjestelmän. Neuvostojen kautta se turvasi jokaiselle työtätekevälle reaalisen mahdollisuuden osal-listua välittömästi maan hallintaan.

Proletariaatin diktatuurin pystyttämisen jälkeen alkoi por-varillisen demokratian luhistumisen aikakausi, todellisen kan-sanvallan — sosialistisen demokratian — aikakausi.

2. Kun proletariaatin diktatuuri oli pystytetty, kommunistit keskittyivät kaikella tarmollaan toteuttamaan leniniläistä suun-nitelmaa — rakentamaan uutta, sosialistista yhteiskuntaa. Sel-laisen tehtävän täyttäminen olisi tuottanut suunnattomia vai-keuksia mille maalle tahansa, mutta Venäjällä nämä vaikeudet olivat vielä monin verroin suuremmat.

Maailman vallankumousliikkeellä ei ollut kokemuksia sosia-listisesta rakennustyöstä, se ei tuntenut uusille periaatteille pohjaavan yhteiskuntaelämän organisaatiomuotoja eikä sosia-listisen talouden johtomenetelmiä. Sosialismi oli olemassa vain teoriana, aatteissa. Maa, jossa sosialismia jouduttiin ensiksi

rakentamaan, oli taloudellisesti takapajuinen maa, jossa pien-tavaratuotanto oli vallitsevana. Teollisuustuotannossa Venäjä oli jäänyt jälkeen kehittyneistä kapitalistimaista noin 50—100 vuotta. Imperialistisen sodan ja kansalaissodan seurauksena maassa vallitsi lisäksi hirveä rappiotila. Sosialismia jouduttiin rakentamaan oloissa, jolloin oli puute pätevistä työntekijöistä ja väestön sivistystaso oli alhainen. Kukistetut riistäjäloukat vastustivat sosialistista rakennustyötä epätoivon vimmallalla. Vaikeuksia lisäsi se, että Neuvosto-Venäjä oli ainoa sosialistinen maa ja kapitalististen maiden ympäröimä. Imperialistiset valtiot eivät voineet sulattaa sitä, että työtätekevät olivat voittaneet, vaan yrittivät kukistaa kansan vallan turvautuen sotilaallisiin keinoihin, taloudelliseen saartoon, diplomaattiseen painostukseen, pelotteluun ja parjauksiin. Kaikki se kärkevoitti maan sisäistä luokkataistelua ja voimisti pikkuporvariston horjuntaa. Puolueeseen kuuluneet trotskilaiset ja muut opportunistit kiistivät sen mahdollisuuden, että Venäjällä voidaan rakentaa sosialismi, ja olivat vastuksena uutta yhteiskuntaa rakentamassa.

Kommunistipuolue ryhtyi rohkeasti johtamaan kansaa aivan uutta, ennen tutkimatonta yhteiskuntakehityksen tietä eteenpäin. Yhteiskuntaelämän kaikki puolet — yhteiskunnan poliittinen ja taloudellinen järjestys, sen luokkarakenne, valtiokoneisto, oikeus- ja moraalikäsitteet, ihmisten katsomukset — joutuivat marxilais-leniniläisen teorian pohjalla suoritetun perusteellisen muokkauksen alaisiksi.

Tuotantovälineiden yksityisomistuksen synnyttämät poliittiset, sosiaaliset ja taloudelliset suhteet, jotka olivat olleet vallalla vuosituhansia ja siitä syystä näyttivät ikuisilta ja järkkymättömiltä, korvattiin 15—20 vuodessa sosialistisilla suhteilla, joiden perustana on tuotantovälineiden yhteiskunnallinen omistus. Neuvostoliitossa rakennettiin sosialistinen yhteiskunta. Riistäjäloukat hävitettiin ikiajoiksi. Neuvostomaassa elää ja tekee työtä kaksi keskenään ystävällismielistä luokkaa — työläiset ja talonpojat — sekä niiden keskuudesta lähtöisin oleva sivistyneistö. Kaikki maan rikkaudet ovat kansan omaisuutta. Kukaan ei voi anastaa itselleen toisen ihmisen työn tuloksia. Ainoaksi aineellisten ja kulttuurihyödykkeiden saannin turvavaksi lähteeksi on tullut työ. Ylevä periaate: „Ken ei työtä tee, hänen ei syömänkään pidä”, on vakiintunut koskemattomaksi säännöksi. Ensimmäisen kerran yhteiskuntakehityksen historiassa sosialismi on muuttunut vuosisataisesta haaveesta, tieteellisestä ennakkonäkemyksestä, joksi Marx ja Engels sen kehittivät, *muuttunut todellisuudeksi, kansanjoukkojen elämän sisällöksi.*

Sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa on Kommunistisen puolueen ja neuvostokansan suurenmoinen saavutus. Se on puolueen politiikan todellinen triumfi, puolueen ideologian

riemuvoitto, puolueen viisaan kansanjoukkojen johtamisen tulos.

3. Puolue on saanut pystytetyksi työtätekevien poliittisen ja taloudellisen kaikkivallan, todellisen *kansanvallan*. On luotu todellinen vapaus, tasa-arvoisuus ja veljeys ihmisten ja kansojen välisissä suhteissa, todella onnellinen elämä koko kansalle. Kapitalistimaissa vallitsevat taloudelliset suhteet ovat pohjaltaan ristiriidassa todellisen demokratian kanssa. Yhdessäkään porvarillisessa valtiossa kansalla ei ole eikä voi olla todellisia oikeuksia eikä vapauksia. Parlamenttivaalit on kapitalistimaissa järjestetty sillä tavoin, että parlamenttiin saadaan valituksi yksinomaan porvariston edustajia tai ainakin taataan heille suuri enemmistö. Yhdysvaltojen kongressissa esimerkiksi ei ole ainoatakaan työmiestä eikä työtätekevää farmaria. Kongressin jäseninä on teollisuusyrittäjiä, raharuhtinaita ja heidän käskyläisiään.

Sosialistinen demokratia ei ainoastaan julista, vaan myös turvaa aineellisesti kaikille Neuvostomaan kansalaisille todellisen sanan-, paino-, kokoontumis- ja mielipiteenilmaisuvapauden, takaa kaikille kansalaisille oikeuden työhön, lepoon, sivistyksen sekä sosiaalihuoltoon.

Neuvostokansa on maansa yksinomainen herra, oman kohtalonsa valtiias. Kaikki valta niin koko valtakunnan mitassa kuin myös eri tasavalloissa, alueilla, kaupungeissa, piireissä ja kylissä kuuluu Työtätekevien edustajien neuvostoille. Neuvostot valitaan yleisen, yhtäläisen ja välittömän vaalioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä. Neuvostojen jäseninä on yksinomaan työtätekeviä. Neuvostomaan työtätekeville on turvattu mahdollisuus osallistua käytännössä kansantalouden johtamiseen, mitä mahdollisuutta ei ole eikä voi olla demokraattisimmassakaan porvarillisessa tasavallassa.

4. Silloin kun puolue valmisti vällanottoa, se lupasi kansalle muuttaa köyhän ja heikon maan mahtavaksi sosialistiseksi suurvallaksi. Porvarilliset poliitikot tekivät karkeaa pilaa bolševikkien lupauksesta. He uskottelivat, ettei bolševismi kykene rakentamaan työhön, että se vain hävittää ja tuhoaa. Myös Neuvostomaahan myötätuntoisesti suhtautuvien keskuudessa oli ihmisiä, jotka epäilivät bolševikkien suunnitelmien reaalisuutta ja pitivät niitä utopiana. Kommunistinen puolue on kumonnut teoillaan nuo perättömät väitteet ja epäilykset.

Puolueen rakentava toiminta on jatkunut vasta vähän aikaa — kaiken kaikkiaan neljäkymmentä vuotta. Näiden neljäkymmenen tai oikeamminkin 22 vuoden aikana, sillä 18 vuotta on mennyt imperialistien aloittamiin sotiin ja niiden jälkeiseen talouden jälleenrakentamiseen, Neuvostoliitto on kulkenut taloudellisessa kehityksessä sellaisen matkan, jonka katkaisemiseen kapitalistimailta meni kokonainen vuosisata.

Maa on tehnyt jättiläisharppauksen entisestä takapajuisuudesta teolliseen kukoistukseen. Teollisuuden kokonaistuotannossa Neuvostoliitto on noussut ensimmäiselle sijalle Euroopassa ja toiselle sijalle maailmantilastossa. Neuvostoliiton teollisuuden kokonaistuotto nousi vuonna 1957 33-kertaiseksi vuoteen 1913 verrattuna ja 46-kertaiseksi vuoteen 1917 verrattuna. Tuotantovälineiden tuotanto lisääntyi vuoteen 1913 verrattuna miltei 75-kertaiseksi.

Vuonna 1913 Venäjällä tuotettiin 29,1 miljoonaa tonnia hiiltä. Vuonna 1957 Neuvostoliiton hiilentuotanto oli jo 463 milj. tonnia. Euroopan kapitalistimaat yhdessä tarvitsivat samanlaisen lisäyksen aikaansaamiseen noin 65 vuotta. Vuonna 1913 tuotettiin Venäjällä 4,2 milj. tonnia harkkorautaa, vuonna 1957 Neuvostoliitossa 37 milj. tonnia. Yhtä suuren lisäyksen aikaansaanti vaati Euroopan kapitalistimailta, kaikki mukaan luetuina, lähes 75 vuotta. Vuonna 1913 Venäjällä tuotettiin 4,2 milj. tonnia terästä. Vuonna 1957 Neuvostoliiton teräksentuotanto ylitti 51 milj. tonnia. Neuvostoliitto tuottaa nykyään terästä yhtä paljon kuin Englanti, Ranska, Japani ja Ruotsi yhteensä.

Neuvostoliitto on noussut toiselle sijalle maailmassa teollisuuden kokonaistuotannon määrässä ja saavuttanut siten ensimmäisen voiton kapitalistimaiden kanssa käymässään taloudellisessa kilpailussa. Nyt neuvostokansa ratkaisee puolueen johtamana uutta suurta tehtävää — se on asettanut tavoitteekseen saavuttaa ja sivuuttaa historiallisesti lyhimmissä mahdollisessa ajassa kehittyneimmät kapitalistimaat tuotannossa asukasta kohden. Tässä suhteessa Venäjän jälkeenjääneisyys oli todella katastrofaalinen. Vuonna 1913 Venäjä valmisti teollisuustuotteita kutakin asukasta kohti 13—14 kertaa vähemmän kuin USA. Puolueen ja kansan työllä tämä jälkeenjääneisyys on huomattavalta osaltaan poistettu. Vuonna 1957 Neuvostoliitto valmisti tuotteita kutakin asukasta kohti enää vain 2,6 kertaa vähemmän kuin USA.

5. Puolue on ratkaissut talonpoikaiskysymyksen yksityistaloudesta kollektiivitalouteen siirtymisen tietä ja ensimmäisen kerran historiassa *johdattanut talonpojat onnelliseen elämään.*

Talonpoikaiskysymys on „ikuisia” ja vaikeimpia riistoyhteiskunnan synnyttämiä ongelmia. Kapitalismin aikana hajanaiset ja järjestymättömät maaseudun proletaarit sekä puoliproletaarit, joita yksityisomistuksellisen pientuotannon olosuhteet, köyhyys ja koko maaseudun elämänjärjestys painavat, ovat täydellisesti tilanherrojen, kulakkien ja kapitalistien mielivallan alaisia.

Erikoisen raskas ja tukala oli talonpoikain asema tsaristisella Venäjällä. Alkeelliset, vähätuottoiset taloudenpitomuodot ja tavattoman ankara riisto tekivät talonpojan elämän äärimmäisen raskaaksi. Tilanherraluokan hävittäminen, maan kansal-

listaminen ja luovuttaminen talonpoikain käyttöön saivat aikaan muutoksen maaseudun uurastajain asemassa. Mutta talonpoikaiskysymys ei tällöinkään tullut ratkaistuksi täydelleen.

Puolue keksi sen ainoan keinon, jonka avulla talonpojille voidaan taata turvattu toimeentulo ja riistosta vapaa elämä,— se keino on tuotannollinen osuustoiminta. Lukemattomien pienten, alkeellista kalustoa käyttäneiden talonpoikaistalouksien tilalle järjestettiin talonpoikain vapaaehtoisen yhteenliittymisen pohjalla kollektiivisia suurtalouksia (kolhooseja). Yksityisomistuksellisissa talonpoikaistalouksissa yleisesti käytetyt sahat, aurat ja puiset äkeet on kolhooseissa korvattu traktoreilla, autoilla, leikkuupuimureilla ja muilla monimutkaisilla maatalouskoneilla.

Riistoyhteiskunnan synnyttämä ja vuosisatoja vallinnut kaupungin ja maaseudun välinen vastakohtaisuus on hävitetty. Työläisten ja talonpoikain liitosta on tullut murtumaton.

Yhteiskunnallisten uudistusten yhteydessä muuttui perin pohjin myös maaseudun elämänjärjestys, sortuivat ne tuhatvuotiset tukipylyvät, jotka olivat pönkittäneet vanhaa talonpoikaiselämää, sen pienomistuksellisia tapoja ja tottumuksia. Talonpoikain tietoisuudessa ja ajattelutavassa tapahtui murros. Muovautui aivan uusi talonpojan tyyppi — kolhoosilainen. Tämä riistosta vapaa, valistunut ja monipuolisesti kehittynyt talonpoika on oman onnensa seppä.

Kommunistinen puolue on johdattanut talonpoikaiston lavealle sosialismin tielle.

6. Puolue on murskannut kansallisuussorron kahleet ja ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa ratkaissut *kansojen keskinäisten suhteiden* ongelman, rakentanut niiden välille veljellisen ystävyuden.

Kansallisuussortoa on maailmassa harjoitettu jo kauan ja se on voimistunut sitä mukaa kuin luokkasuhteet ovat kehittyneet. Kapitalismin aikana, eritoten imperialismin kaudella, on syntynyt lukuisasti sellaisia valtioita, jotka rakentuvat väkivalan, armottoman riiston ja sorron sekä orjuutettujen kansojen oikeudettomuuden pohjalle. Suurin osa kansoista on joutunut ankaran riiston kohteeksi. Samanlainen oli myös tsaristisen Venäjän monien kansojen kohtalo. Kansallisuuskysymys oli silloin ajankohtaisimpia, päivänpolttavimpia kysymyksiä.

Kommunistinen puolue esitti kansallisuuskysymyksessä aivan uudet, oikeudenmukaiset periaatteet ja toteutti ne käytännössä. Puolue on yhdistänyt monilukuiset Neuvostomaan kansat sopuisaksi perheeksi tasa-arvoisuuden, kansallisen itsenäisyyden ja keskinäisen avunannon edistyksellisten periaatteiden pohjalla. On muodostettu Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto, johon kuuluu kymmeniä kansoja. Kaikille Neuvostoliiton kansoille on turvattu täydellinen kansallinen vapaus, poliittinen

tasa-arvoisuus sekä tosiasiallinen taloudellinen tasa-arvoisuus, joka on kaikkinaisen tasa-arvoisuuden aineellinen perusta.

Puolue on politiikassaan pyrkinyt kehittämään kiihdytetyssä tahdissa aikoinaan pahimmin takapajulle jääneitä kansoja. Teollisuustuotanto Armenian tasavallassa nousi vuonna 1957 49-kertaiseksi vuoteen 1913 verrattuna, Kirgisian tasavallassa vastaavasti 46-kertaiseksi ja Kazakstanissa 40-kertaiseksi. Taka-Kaukasian ja Keski-Aasian neuvostotasavallat ovat menneet teollisessa kehityksessä paljon edelle naapurimaistaan, Turkista ja Iranista.

Puolue on turvannut muodoltaan kansallisen ja sisällöltään sosialistisen kulttuurin kaikinpuolisen kehityksen. Kunkin kansan kulttuuri vaikuttaa toisten kansojen kulttuuriin ja luo omalta osaltaan yhteistä sosialistista neuvostokulttuuria.

Kansojen elämässä tapahtuneet perusteelliset muutokset ovat johtaneet siihen, että vanhat porvarilliset kansakunnat ovat muuttuneet Neuvostoliitossa sosialistisiksi kansakunniksi. Aikaisemmista pikkukansoista ja etnillisistä ryhmistä on koostunut uusia kansakuntia, jotka ovat heti alun alkaen muotoutuneet sosialistisiksi kansakunniksi. Kansakuntien keskinäiset suhteet käyvät yhä läheisemmiksi, ne saavat jatkuvasti uusia vaikutteita toisiltaan. Maassa on luotu jatkuvasti laajeneva aineellinen, poliittinen ja ideologinen perusta, joka yhdistää kaikki Neuvostoliiton kansat eheäksi kokonaisuudeksi.

7. Puolueen johdolla Neuvostoliitossa on suoritettu tavattoman lyhyessä ajassa kulttuurivallankumous, mitä syvällisin ja suorastaan suurenmoinen mullistus ihmisten henkisten suhteiden alalla.

Puolue on avannut kansalle tien sivistykseen. Valtaosa tsaristisen Venäjän väestöstä ei osannut lukea eikä kirjoittaa. Ennen vallankumousta vain viidesosa lapsista ja alaikäisistä nuorista kävi koulua. Oppikoulu- ja varsinkin korkeakoulusivistyksen saanti oli mahdollista vain varakkaille. Kansan laajat joukot eivät tunteneet kirjoja, sanoma- tai aikakauslehtiä. Neuvostovalta teki olemassaolonsa ensimmäisten 15 vuoden kuluessa suurin piirtein lopun lukutaidottomuudesta. Saatettiin voimaan nelivuotinen ja sittemmin seitsenvuotinen oppivelvollisuus. Neuvostoliitossa opiskelee vuosittain keskimäärin yli 50 miljoonaa henkeä. Neuvostovallan aikana on avattu satojatuhansia kirjastoja, rakennettu tuhansia kerhotaloja ja elokuva-teattereita, maassa toimii satojatuhansia kiertäviä elokuva-kojeita. Kirjojen vuotuinen painosmäärä on suurentunut runsaasti 10-kertaiseksi ja lehtien painos 18-kertaiseksi. Mitä kulttuuriin ja väestön lukutaitoisuuteen tulee, niin siinä suhteessa Neuvostoliitto on edellä maailman kaikista kapitalistimaista.

On koulutettu uusi, kansan keskuudesta noussut sivistyneistö, jota yhteiset edut ja tehtävät liittävätkin kansaan. Ennen

vallankumousta sivistyneistö oli harvalukuinen ja sen suurin osa palveli tilanherra- ja porvariluokkia. Vuonna 1913 koko Venäjän kansantalouden palveluksessa oli 136 tuhatta korkeakoulusivistyksen saanutta spesialistia. Neuvostoliitossa heitä oli vuonna 1957 jo 2 milj. 805 tuhatta, ts. 21 kertaa enemmän. Teknillisen sivistyneistön luominen vaati kapitalistimailta noin 100 vuotta. Neuvostomaassa tämä tehtävä ratkaistiin 15—20 vuodessa. Insinörikoulutuksen mittasuhteissa Neuvostoliitto on jo kauan sitten jättänyt taakseen maailman kaikki kapitalistimaat.

On luotu kerrassaan uusi, sosialistinen kulttuuri, joka edustaa ihmiskunnan nykyisen kulttuurikehityksen korkeinta vaihetta. Sen luonteenomaisia piirteitä ovat todellinen ihmisrakkaus, edistysellisyys, kansanomaisuus. Työväenluokka on valikoinut kulttuuriperinnöstä huolellisesti ja tunnollisesti kaiken mitä siinä on ollut arvokasta, edistyksellistä ja totuudellista, muokannut kriittisesti ja käyttänyt perustana uuden, todella kansanomaisen sosialistisen kulttuurin rakentamisessa. Samalla se on heittänyt yli laidan kaiken taantumuksellisen, epätieteellisen ja epätaiteellisen. Niin valtavaa uudistustyötä ei mikään muu luokka ole tehnyt eikä ole voinut tehdä.

Puolue on luonut mahdollisuudet tieteen valtavalle kehitykselle. Neuvostotiede on monessa suhteessa vallannut ensimmäisen sijan maailmassa. On hävitetty riistoyhteiskunnan synnyttämä henkisen ja ruumiillisen työn välinen vastakohtaisuus. Miljoonien ihmisten työ on muuttunut tietoiseksi, luonteeltaan luovaksi; nimenomaan joukot luovat sosialistista kulttuuria.

Puolueen uudistavan toiminnan tuloksena on yhdistetty ne yhteiskuntakehityksen jättiläisvoimat — kansa ja kulttuuri, joukot ja tieteellis-teknilliset tiedot —, jotka ovat olleet vuosituhansia toisistaan eristettyinä. Se on jouduttanut huomattavasti neuvostoyhteiskunnan kehitystä.

8. Puolue asetti päämääräkseen sellaisen yhteiskuntajärjestelmän luomisen, jonka vallitessa tyydytetään täydellisesti kaikkien ihmisten aineellisen ja henkisen elämän tarpeet, tehdään mahdolliseksi jokaisen yksilön kaikinpuolinen, sopusuhtainen kehitys. Puolueen monitahoinen toiminta kokonaisuudessaan palvelee tätä suurta tarkoituspäätä. Huolenpito kansan hyvinvoinnista on ollut ja on aina oleva puolueen olemassaolon perustarkoitus, sen toiminnan *korkein laki*.

Kapitalismi on itse olemukseltaan kykenemätön antamaan työtätekeville onnellista, vaurasta elämää. Se yhteiskunnallinen kumous, joka Neuvostoliitossa on suoritettu Kommunistisen puolueen johdolla, on antanut työtätekeville loputtomasti erilaisia hyvyyskäsä. Sosialismi turvaa kansan hyvinvoinnin jatkuvan kasvun. Kaupungin ja maaseudun työtätekevien pelottava vitsaus, työttömyys, on hävitetty ikiajoiksi. Jokaisella

neuvostokansalaisella on työtä eikä huomispäivä häntä huoleta. Neuvostoihmiset syövät ja pukeutuvat vuosi vuodelta yhä paremmin ja nauttivat kaikista kulttuurin antimista. Kun otetaan huomioon työttömyyden likvidointi ja työpäivän lyhentäminen, niin työläisten reaalipalkka kohosi vuonna 1956 miltei 5-kertaiseksi vuoteen 1913 verrattuna ja talonpoikain reaalitulot 6-kertaisiksi. Kulutustavarain hintoja alennetaan jatkuvasti. Alkeis-, keski- ja korkeakouluopetus on maksutonta ja sen lisäksi huomattava osa opistojen ja korkeakoulujen opiskelijoista saa stipendejä.

Lukuisat lääkintälaitokset suojelevat kansalaisten terveyttä. Neuvostoliitossa on jokaista 10 tuhatta asukasta kohti 17 lääkäriä, USA:ssa 12, Japanissa 10, Ranskassa 10, Englannissa 9, Turkissa 3, Iranissa 1. Lääkintäpalvelu ja sairaanhoito on Neuvostomaassa maksutonta. Miljoonia työtätekeviä käy joka vuosi maksuttomasti tai pientä maksua vastaan hoitamassa terveyttään ja lepäämässä monilukuisissa parantoloissa, loma- ja matkailijakodeissa. Miljoonat lapset viettävät joka vuosi kesälomaansa pioneerileireillä tai lasten parantoloissa.

Tärkeänä väestön elämän kohentumisen osoittimena on kuolleisuuden aleneminen. Ennen vallankumousta kuolleisuus oli Venäjällä runsaasti kaksi kertaa suurempi kuin USA:ssa ja Englannissa ja puolitoista kertaa suurempi kuin Ranskassa. Viimeksi kuluneina vuosina Neuvostoliitossa on ollut kaikkein alhaisin kuolleisuus, mutta väestön luonnollinen lisäkasvu on sen sijaan ollut suurempi kuin valtaosassa kapitalistimaita. Ihmisen keski-ikä oli Neuvostoliitossa vuosina 1955—1956 runsaasti kaksi kertaa pitempi kuin Venäjällä ennen vallankumousta.

Neuvostoliitossa on maailman parhain sosiaalivakuutusjärjestelmä. Neuvostoliiton kansalaisilla on taattu aineellinen turva vanhuuden päivinä, sairauden tai työkyvyttömyyden kohdatessa.

Valtio käyttää joka vuosi suuria summia koulujen ja sairaaloiden ylläpitoon, maksuttomaan opetukseen, maksuttomaan lääkintä- ja sosiaalihuoltoon. Vuonna 1957 näihin tarkoituksiin käytettiin yli 200 miljardia ruplaa eli noin $\frac{1}{3}$ valtion budjetin koko menopuolesta.

Neljänkymmenen vuoden sisällä kymmeniä miljoonia ihmisiä on muuttanut uusiin, ajanmukaisiin asuntoihin. Asunnonvuokrat (erinäisine muine palvelumaksuineen) ovat Neuvostoliitossa maailman alhaisimmat. Ne tekevät 4—5 prosenttia työläisperheen tuloista.

Puolue johdattaa neuvostokansaa kulutustarvikkeiden runsauteen ja sitten niiden yltäkylläisyyteen.

9. Puolueen uudistavan toiminnan tärkeimpiä tuloksia on *henkisesti olemukseltaan uuden* ihmisen kasvattaminen. Riistojärjestelmä polki ja tukahdutti tuhansien vuosien kuluessa

lahjakkaita kansanaineksia, rappeutti ihmisiä, kylvi heidän suhteisiinsa petomaista ihmisvihan moraalia ja sitä vastaavia tottumuksia.

Perinpohjaisten yhteiskunnallisten ja taloudellisten muutosten yhteydessä tapahtui puolueen sitkeän ja määrätietoisen kasvatustyön tuloksena syvällisiä vallankumouksellisia muutoksia myös neuvostoihmisten henkisessä olemuksessa, heidän moraalikäsitteissään, suhtautumisessaan kollektiiviin ja toisiinsa. Neuvostoihmisen luonteenomaisia piirteitä ovat syvälinen aatteellisuus, rajaton uskollisuus kommunismin asiaa ja sosialistista Isänmaata kohtaan, yhteiskunnan etujen asettaminen kaiken muun yläpuolelle, tunnollinen suhtautuminen työhön ja sosialistiseen omaisuuteen, syvä ihmisrakkautta, internationalismi, joka liittyy erottamattomasti patriotismiin, syvä kunnioitus kaikkia suuria ja pieniä kansoja kohtaan ja näiden kansallisen riippumattomuuden tunnustaminen koskemattomaksi. Monille ihmisille työ on lakannut olemasta pelkkä keino toimeentulon turvaamiseksi. Siitä on tullut elämän tarkoitus, ilon ja nautinnon lähde. Tavallinen arkinen työ on monille Neuvostoliiton työtätekeville se lähde, josta he ammentavat innoitusta sankaritekoihin ja luovaan toimintaan, sillä tämä kommunistisen yhteiskunnan rakentamistyö koituu kaikkien ihmisten hyödyksi.

Se rakentava työ, jota neuvostokansa on tehnyt Kommunistisen puolueen johdolla Neuvostovallan 40-vuotisen olemassaolon aikana, on kumonnut täydellisesti riistäjäin sepittämän taantumushenkisen tarun, että työväki muka on älyllisesti rajoittunutta ja poliittisesti ala-arvoista.

Kun valta siirtyi kansan käsiin ja aineellinen tuotanto järjestettiin tuotantovälineiden yhteiskunnallisen omistuksen pohjalle, joukot saivat mahdollisuuden vaikuttaa suoraan ja välittömästi yhteiskunnallisten suhteiden kaikkiin puoliin. Ja juuri siinä on sosialismin oloissa tapahtuvan hämmästyttävän nopean sosiaalisen, taloudellisen ja sivistyksellisen edistyksen ehtymätön lähde.

10. Kommunistinen puolue on saanut aikaan sen, että on hävitetty kaikkein kauhein, vuosituhantinen yhteiskunnallinen paha — ihmisen harjoittama toisen ihmisen sosiaalinen sorto, riistäjäluokan riistonalaista luokkaa kohtaan harjoittama väkivalta.

Edistyksen viholliset kuvailevat mielellään sosialismia väkivallan yhteiskunnaksi viitaten siihen, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin vaatii paljon uhreja. Todellisuudessa väkivalta on olennaista nimenomaan kapitalismille, ja kapitalismin normaali, „rauhanomainen” olemassaolo vaatii ihmiskunnalta paljon enemmän uhreja kuin yhteiskunnan edistyksellisessä kehityksessä väistämätön sosialistinen vallankumous. Neljäkymmenen viimeksi kuluneen vuoden tapahtumat ovat siitä vakuuttavana todistuksena.

Kapitalismi synnyttää sotia, jotka vaativat kansoilta äärettömän suuria uhrauksia ja aiheuttavat kansoille tavattomia kärsimyksiä ja kurjuutta. Lokakuun vallankumouksen voittoa seuranneena 40-vuotiskautena käytiin ensimmäisen maailmansodan viimeiset taistelut sekä toinen maailmansota, joka oli verisin kaikista ihmiskunnan tähänastisista sodista. Näiden sotien välisenä aikana ja toisen maailmansodan jälkeen on tämän tästä syntynyt uusia sodan pesäkkeitä eri puolilla maapalloa. Yksinomaan näissä kahdessa maailmansodassa sai surmansa yli 40 miljoonaa ihmistä. Kun otetaan lukuun vielä muissa sodissa kaatuneet sekä ne, jotka ovat menettäneet henkensä kapitalistien tukahduttaessa vallankumouksellisia ja kansallisia vapausliikkeitä, ja ne, jotka ovat kuolleet haavoihin ja nälkään, niin tuo luku suurenee moninkertaiseksi.

Sodat ovat olennaisesti vieraita sosialismille. Päinvastoin kuin kapitalistimaat Neuvostoliitto ei ole itse aloittanut ainoatakaan sotaa. Imperialistit ovat olleet alullepanijoina ja pakottaneet neuvostokansan kaikkiin niihin sotiin, joita se on joutunut käymään ulkoisia maahanhyökkäyjiä ja sisäisiä vastavallankumouksellisia vastaan, japanilaisia militaristeja, saksalaisia fasistianastajia ja näiden satelliitteja vastaan. *Socialismi turoaa kansoille rauhan* ja pelastaa ne verisiltä sodilta. Jos suurimpien kapitalistimaiden proletariaatin olisi onnistunut ottaa valta käsiinsä ensimmäisen maailmansodan jälkeen, niin kansat eivät olisi joutuneet kokemaan toisen maailmansodan eivätkä monien muidenkaan sotien kauhuja.

Neuvostomaan historiallinen kokemus osoittaa, että kansojen täytyy hävittää kapitalismi, jos ne haluavat tehdä lopun yhteiskunnallisesta sorrosta ja väkivallasta ja välttyä niiden aiheuttamilta kärsimyksiltä.

11. Kommunistinen puolue ja Neuvostovaltio ovat kehittäneet, julistaneet ja toteuttavat johdonmukaisesti aivan *uusia periaatteita maiden välisissä suhteissa*. Sellaisia periaatteita ovat toistensa kansallisen itsenäisyyden ja alueellisen eheyden molemminpuolinen kunnioittaminen, toistensa sisäisiin asioihin puuttumattomuus, tasa-arvoisuus ja molemminpuolinen hyöty, kieltäytyminen käyttämästä sotia ulkopoliittisina keinoina, yhteiskunta-taloudelliselta järjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomainen rinnakkainolo.

Vuonna 1917 syntyneen sosialistisen Neuvostovaltion ensimmäisenä lainsäädännöllisenä toimenpiteenä oli Asetus rauhasta. Siitä pitäen Neuvostomaa on puoltanut johdonmukaisesti ja horjumattomasti rauhan asiaa, pyrkinyt taltuttamaan militaristeja ja ponnistellut sitkeästi sen hyväksi, että saataisiin aikaan asevoimien yleinen supistaminen ja sitten niiden täydellinen likvidoiminen.

Sillä, että Neuvostoliitto julistaa kansainvälisten suhteiden alalla uusia periaatteita, jotka ovat hengeltään täysin päinvas-

taisia kuin imperialististen valtioiden aggressiivinen anastuspolitiikka, on tavattoman suuri merkitys ihmiskunnan tulevaisuudelle. Neuvostoliiton ulkopoliittikka on tehokas uuden maailmansodan puhkeamista ehkäisevä ja rauhan säilymistä edistävä tekijä.

Imperialististen maiden hallitsevat piirit eivät hyväksy Neuvostoliiton rauhanomaisen ulkopoliittikan periaatteita, vaan noudattavat hyökkäys- ja sotaseikkailupoliittikkaa. Siitä syystä Neuvostovaltio, samalla kun se ponnistelee sitkeästi rauhan hyväksi, lujittaa jatkuvasti puolustuskuntoisuuttaan, mikä on maan riippumattomuuden ja kommunistisen rakennustyön menestyksen takeena.

Neljän vuosikymmenen aikana Neuvostoliitto on Kommunistisen puolueen johdolla osoittanut pystyvänsä puolustamaan maataan. Neuvostokansa murskasi maahanhyökkääjät vuosina 1918—1920 ja sai siten mahdollisuuden tehdä rauhanomaista sosialistista rakennustyötä. Vieläkin musertavamman iskun se antoi saksalaisille fasistianastajille, jotka rohkenivat kajota neuvostokansan sosialistisiin aikaansaannoksiin.

Neuvostovaltio on luonut puolueen johdolla mahtavat nykyaikaisilla taisteluvälineillä varustetut Asevoimat, jotka kykenevät torjumaan kaikki mahdolliset hyökkäykset.

12. Lokakuun vallankumouksen voiton jälkeisenä 40-vuotiskautena Kommunistinen puolue ja neuvostokansa ovat sisäisellä uudistustoiminnallaan vaikuttaneet *tavattomasti koko maailmanhistorian kulkuun*, ihmiskunnan kohtaloihin. Uskollisina proletaarisen internationalismin periaatteille Kommunistinen puolue ja neuvostokansa pitävät ja ovat aina pitäneet itseään kansainväliseen kommunistiseen vapausliikkeeseen kuuluvana osastona. Neuvostoliitto vaikuttaa historialliseen edistykseen pääasiallisesti sosiaalisilla ja taloudellisilla uudistuksillaan, taloudellisilla saavutuksillaan. Ajankohtaisten sosiaalisten ongelmien edistyksellinen ratkaisu ja taloudellisen kehityksen tavattoman nopea vauhti todistaa sosialismin etevämyyttä kapitalismiin verrattuna, suurentaa sosialismin puoleensavetävää voimaa, heikentää ja järkyttää kapitalismin asemia, jouduttaa ihmiskunnan edistyksellistä kehitystä. Neuvostoliitto on rai-vannut muillekin maille valtatie socialismiin.

Saksalaisten fasistianastajien murskaaminen toisessa maailmansodassa oli Kommunistisen puolueen ja neuvostokansan suurenmoinen maailmanhistoriallisen merkityksen omaava voitto. Se on Neuvostoliiton suuri ansio ihmiskunnan edessä. Lyödessään fasismin sotilaallisesti, moraalisesti ja poliittisesti neuvostokansa suojasi puolueen johdolla riippumattomuutensa ja sosialistiset saavutuksensa sekä vapautti samalla myös Euroopan, Aasian, Afrikan ja Amerikan kansat hitleriläisestä orjuudesta tai fasistien pakkovallan uhalta, pelasti miljoonia

ihmisiä tuholta ja ihmiskunnan kulttuurin saavutukset hävitykseltä.

Voimasuhde maailman areenalla muuttui sosialismin eduksi ja kapitalismin vahingoksi, mikä loi suotuisat edellytykset vallankumouksellisille mullistuksille muissa maissa, työtätekevien voitolle Kiinassa sekä useissa Euroopan ja Aasian maissa, joista tuli kansandemokraattisia tasavaltoja. Edistysellisten voimien voitto sodassa johti imperialismin siirtomaajärjestelmän kriisiin syvenemiseen, ja tämä järjestelmä alkoi hajota sortettujen kansojen iskuista.

Nämä ovat perusyhteenvedot puolueen ja kansan toiminnasta Neuvostovaltion 40-vuotisen olemassaolon ajalta.

Tarkastellessaan Neuvostoliiton kulkemaa nelikymmenvuotista taivalta kommunistit voivat täydellä syyllä sanoa ylpeästi puolueen ohjelmajulistuksia on täytetty ja täytetään edelleenkin kunniakkaasti. Näiden vuosien kuluessa on Neuvostomaan yhteiskuntaelämässä suoritettu puolueen johdolla erittäin syvälle käyviä uudistuksia, joilla on maailmanhistoriallinen merkitys ja jotka on luettava neuvostokansan ja Kommunistisen puolueen pysyväksi historialliseksi ansioksi. NKP:n nelikymmenvuotinen kokemus todistaa vakuuttavasti ja kumoamattomasti, että *sosialismin tie on koko ihmiskunnan ainoa oikea tie.*

Neuvostokansa, joka on hankkinut itselleen luovan rakentajakansan, sankarikansan maineen, on ammentanut voimia pääasiallisesti siitä, että sen taistelua vapauden ja onnen, kommunismin puolesta johtaa suuren Leninin perustama ja taisteluissa karaistunut Kommunistinen puolue. Neuvostokansa on saavuttanut maailmanhistorialliset voittonsa puolueen oikean politiikan, sen vallankumouksellisen tarmon ja järjestävän toiminnan ansiosta.

„Neuvostovaltion koko nelikymmenvuotinen kokemus opettaa, että ilman puoluetta, yhtenäistä ja monoliittista kuin kallio, ilman yhteiskunnan kehityslakeja tuntevaa puoluetta, ilman marxismin-leninismin suurille periaatteille uskollista puoluetta työväenluokka, työtätekevä talonpoikaisto, kansamme kokonaisuudessaan ei olisi pystynyt ottamaan valtaa käsiinsä, murskaamaan vihollisiaan, rakentamaan sosialistista yhteiskuntaa eikä pystyisi toteuttamaan menestyksellisesti asteittaista kommunismin siirtymistä” (N. S. Hruštšev, Neljäkymmentä vuotta Lokakuun Suuresta sosialistisesta vallankumouksesta, s. 36).

Neuvostoihmisten pyrkimys liittää omat kohtalonsa puolueen vaiheisiin ja taistella sen lipun alla todistaa vakuuttavasti, että puolueen arvovalta kansan keskuudessa kasvaa ja sen yhteydet joukkoihin lujittuvat. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen valmistelun kaudella puolueen riveihin kuului

240 tuhatta jäsentä. Kului neljäkymmentä vuotta, ja Neuvostoliiton kommunistisesta puolueesta tuli monimiljoonainen puolue. Vuonna 1958 sen riveissä oli yli 7 milj. 800 tuhatta henkeä. Puolue tekee kaiken voitavansa laajentaakseen ja lujittaakseen yhteyksiään kansanjoukkoihin.

Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen nelikymmenvuotisjuhlan vietto muodostui vakuuttavaksi osoitukseksi siitä, että neuvostokansa kannattaa yksimielisesti Kommunistista puoluetta, jota se pitää etujensa ilmaisijana, tunnustettuna ja koettuna johtajanaan ja opastajanaan.

Sosialististen maiden, kaikkien kommunististen ja työväenpuolueiden luja yhtenäisyys ja yksimielisyys tuli voimakkaasti ilmi Lokakuun vallankumouksen nelikymmenvuotisjuhlien aikana. Puheet, joita ulkomaiden kommunististen ja työväenpuolueiden sekä kansainvälisten yhteiskunnallisten järjestöjen valtuuskuntien johtajat pitivät Korkeimman Neuvoston juhlaistunnossa, kertoivat koko maailman työtätekevien solidaarisuuden kasvusta. Kiinan Kansantasavallan puolue- ja hallitusvaltuuskunnan johtaja Mao Tse-tung sanoi puheessaan: jo yksin se tosiasia, että Lokakuun vallankumouksen nelikymmenvuotispäivälle omistetuissa Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston juhlaistunnossa on läsnä työväenluokan ja laajojen kansanjoukkojen edustajia eri maista, puhuu „maailman kansojen suuresta yksimielisyydestä ja symbolisoi kansainvälisen sosialistisen liikkeen nousua ja kehittymistä” („P r a v d a”, marraskuun 7. pnä 1957).

Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen nelikymmenvuotispäivän juhlisiin osallistuneet kommunististen ja työväenpuolueiden valtuuskunnat päättivät käyttää hyväksi Moskovassa oloaan ja kokoontua yhteen käsitelläkseen kaikkia julespuolueita, niin kommunistisia kuin työväenpuolueitakin kiinnostavia ajankohtaisia kysymyksiä. Marraskuun 14.—16. pnä 1957 pidettiin sosialististen maiden kommunististen ja työväenpuolueiden edustajain neuvottelukokous ja marraskuun 16.—19. pnä yli 60 maan kommunististen ja työväenpuolueiden edustajain neuvottelukokous. Nämä kokoukset muodostuivat kaikkein edustavimmiksi kommunistisen liikkeen koko tähänastisessa historiassa, sillä tämän liikkeen riveissä oli vuosina 1957 yli 33 miljoonaa kommunistia. Vaihdettauan mielipiteitä kansainvälisen tilanteen ja maailman kommunistisen liikkeen ajankohtaisista kysymyksistä sosialististen maiden kommunististen ja työväenpuolueiden edustajat hyväksyivät neuvottelukokouksessaan Julkilausuman. 64 kommunistisen ja työväenpuolueen edustajain neuvottelukokous julkaisi kaikkien maiden työläisille ja talonpojille, koko maailman miehille ja naisille, kaikille hyväntahdon ihmisille osoitetun Rauhanmanifestin.

Julkilausumassa yhdyttiin täydellisesti NKP:n XX edustajakokouksen yhteenvetoihin ja kannanottoihin kansainvälisen

kehityksen tärkeimmistä periaatekysymyksistä. Julkilausumassa on tehty teoreettinen yhteenvedo sosialismin ja rauhan puolesta käydyssä taistelussa saadusta suunnattoman rikkaasta käytännön kokemuksesta ja siten annettu merkittävä kollektiivinen panos marxismin-leninismin luovaan kehitykseen. Julkilausumassa esitetään marxilaisesti perusteltu arvio kansainvälisestä tilanteesta ja niistä perusteellisista muutoksista, joita viime aikana on tapahtunut voimain sijoituksessa kansainvälisellä areenalla. Julkilausumassa tähdennetään, että nykyhetken tärkeimpänä kansainvälisenä tehtävänä on rauhan puolustaminen, taistelu imperialistien suorittamia uuden maailmansodan valmisteluja vastaan. Siinä sanotaan, että rauhan asiaa ovat puoltamassa aikamme mahtavat voimat, jotka kykenevät ehkäisemään sodan.

Julkilausuma vahvisti sen, että kommunistiset ja työväenpuolueet ovat yhtenäisiä katsomuksissaan sosialistisen vallankumouksen ja sosialistisen rakennustyön peruskysymyksiin nähden. Samalla kun Julkilausumassa viitataan sosialismin rakentamismuotojen ja -tapojen moninaisuuteen, mikä johtuu kunkin maan konkreettisten historiallisten olosuhteiden omalaatuisuudesta, siinä yleistetään sosialismin puolesta käytävän taistelun tärkeimmät peruspiirteet ja lainmukaisuudet. Näitä yleisiä piirteitä ja lainmukaisuuksia ovat seuraavat: työväenluokka, jonka ydinjoukkona on marxilais-leniniläinen puolue, johtaa työtätekeviä joukkoja proletarisen vallankumouksen toteuttamisessa muodossa tai toisessa sekä proletariaatin diktatuurin pystyttämisessä muodossa tai toisessa; työväenluokan liitto talonpoikaiston perusjoukon sekä muiden työtätekevien kerrosten kanssa; kapitalistisen omistuksen hävittäminen ja yhteiskunnallisen omistuksen voimaansaattaminen tärkeimpiin tuotantovälineisiin nähden; vähitellen tapahtuva maatalouden sosialistinen uudistaminen; kansantalouden suunnitelmallinen kehitys, joka suuntautuu sosialismin ja kommunismin rakentamiseen, työtätekevien elintason kohottamiseen; sosialistisen vallankumouksen suorittaminen ideologian ja kulttuurin alalla ja sosialismin asialle uskollisen runsaslukuisen sivistyneistön kouluttaminen; kansallisen sorron hävittäminen ja tasa-arvoisuuden ja veljellisen ystävyuden aikaansaaminen kansojen kesken; sosialismin saavutusten suojeleminen ulkoisten ja sisäisten vihollisten hyökkäysryityksiltä; kyseisen maan työväenluokan solidaarisuus muiden maiden työväenluokkaa kohtaan — proletarinen internationalismi.

Julkilausumassa osoitetaan, että nämä peruspiirteet ja lainmukaisuudet ovat ominaisia kaikkien sosialismin raiteille siirtyneiden maiden kehitykselle ja että on sovellettava oikein näitä kommunismin perusperiaatteita sen tai tämän maan historiallisia olosuhteita ja kansallista omalaatuisuutta vastaavasti.

Julkilausuma antoi murskaavan iskun opportunistille. Se osoitti, että on tehtävä päättäväisesti loppu revisionismista sekä dogmatismista kommunististen ja työväenpuolueiden riveissä, ja tähdensi samalla, että perusvaarana nykyoloissa on revisionismi, porvarillisen ideologian ilmaus, joka lamaannuttaa työväenluokan vallankumouksellisen tarmon ja vaatii kapitalismin säilyttämistä tahi restaurointia.

Vedoten kaikkien maiden miljooniin hyväntahdon ihmisiin kommunististen ja työväenpuolueiden edustajat kehottivat kansoja tehostamaan rauhantaistelua.

„Rauha voidaan säilyttää vain sillä ehdolla”, sanottiin Rauhanmanifestissa, „että kaikki ne, joille rauha on kallis, yhdistävät ponnistuksensa, terästävät valppauttaan sodan lietsojien salajuonien suhteen, tajuavat täydellisesti, että heidän pyhänä velvollisuutenaan on voimistaa taistelua uhanalaiseksi joutuneen rauhan puolustamiseksi.”

Se yksimielisyys, jolla kommunististen ja työväenpuolueiden neuvottelukokoukset hyväksyivät Julkilausuman ja Rauhanmanifestin, kuvasti maailman kommunistisen liikkeen suurenmoista aatteellista ja poliittista voittoa. Tuo yksimielisyys oli sitä merkittävämpi senkin vuoksi, että maailman taantumuspiirit olivat ponnistelleet kovasti saadakseen aikaan hajaannusta kommunistisessa liikkeessä. Kommunististen ja työväenpuolueiden marraskuiset neuvottelukokoukset antoivat musertavan iskun taantumuspiirien suunnitelmille.

Maailman kaikki kommunistiset ja työväenpuolueet antoivat kannatuksensa ja hyväksymisensä neuvottelukokousten laatimille ohjelmaluontoisille asiakirjoille — Julkilausumalle ja Rauhanmanifestille.

Vain Jugoslavian kommunistien liiton johtohenkilöt eivät hyväksyneet kaikkien kommunistien tunnustamia Julkilausuman teesejä, vaan asettuivat kansainvälistä kommunistista liikettä vastaan. Jugoslavian kommunistien liiton valtuuskunta kieltäytyi osallistumasta sosialististen maiden kommunististen ja työväenpuolueiden edustajain neuvottelukokoukseen eikä allekirjoittanut neuvottelukokouksen hyväksymää Julkilausumaa. Tämä todisti, että JKL:n johtohenkilöt eivät olleet luopuneet leniniläisvastaisista katsomuksistaan eivätkä arvostaneet NKP:n ja muiden marxilaisten puolueiden hyvää tahtoa, jota nämä osoittivat pyrkiessään normalisoimaan suhteensa Kommunistien liittoon marxismileninismien periaatteiden pohjalla. Marxismista-leninismistä luopuminen tuli täydellisimmin ilmi ohjelmassa, joka hyväksyttiin vuonna 1958 Jugoslavian kommunistien liiton VII edustajakokouksessa. Maailman kaikki kommunistiset ja työväenpuolueet arvioivat tämän ohjelman revisionistiseksi. Haluten auttaa JKL:n johtohenkilöitä vapautumaan virheellisistä katsomuksistaan Neuvostoliiton kommunistinen puolue arvosteli

toverillisesti ohjelman epämarxilaisia kannanottoja. Tämä maailman työväenliikkeen parasta tarkoittava, marxismin-leninismiin voiton hyväksi harjoitettu arvostelu sai osakseen kaikkien veljespuolueiden yksimielisen kannatuksen. Mutta Kommunistien liiton johtomiehet torjuivat tämän arvostelun, esiintyivät senkin jälkeen vihamielisesti NKP:ta ja muita veljespuolueita vastaan ja joutuivat siten eristetyiksi kansainvälisen kommunistisen liikkeen riveissä.

Julkilausumasta tuli sosialististen maiden kommunististen ja työväenpuolueiden voimakas aatteellinen ase. Se innoitti kansanjoukkoja jatkamaan menestyksellistä taisteluaan sosialismin voiton saavuttamiseksi.

Kansandemokratian maiden työtätekevien rakentavaa työtä johtavat niiden taisteluhenkiset marxilais-leniniläiset puolueet: Albanian Kansantasavallassa Albanian Työn Puolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä E. Hodja; Bulgarian Kansantasavallassa Bulgarian Kommunistinen Puolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä T. Živkov; Kiinan Kansantasavallassa Kiinan Kommunistinen Puolue, KK:n puheenjohtajana Mao Tse-tung; Korean Kansandemokraattisessa Tasavallassa Korean Työn Puolue, KK:n puheenjohtajana Kim Ir Sen; Mongolian Kansantasavallassa Mongolian Kansanvallankumouksellinen Puolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä J. Tsedenbal; Puolan Kansantasavallassa Puolan Yhdistynyt Työväenpuolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä W. Gomulka; Romanian Kansantasavallassa Romanian Työväenpuolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä G. Gheorghiu-Dej; Saksan Demokraattisessa Tasavallassa Saksan Sosialistinen Yhtenäisyyspuolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä W. Ulbricht; Tšekkoslovakian Tasavallassa Tšekkoslovakian Kommunistinen Puolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä A. Novotný, Unkarin Kansantasavallassa Unkarin Sosialistinen Työväenpuolue, KK:n ensimmäisenä sihteerinä J. Kadar; Vietnamin Demokraattisessa Tasavallassa Vietnamin Työtätekevien Puolue, KK:n puheenjohtajana Ho-chi-Minh.

Kommunististen ja työväenpuolueiden marraskuun (v. 1957) neuvottelukokoukset, niiden hyväksymät asiakirjat samoin kuin veljespuolueiden harjoittama jugoslaviaalaisten johtohenkilöiden revisionismin arvostelu ovat kirkas todistus kommunististen ja työväenpuolueiden murtumattomasta yhtenäisyydestä, yksimielisyydestä ja läheisestä yhteistoiminnasta, jonka aatteellisena perustana on marxismi-leninismi, ne ilmentävät kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä tapahtunutta suurta aatteellista ja poliittista nousua. Neuvottelukokoukset avasivat uusia näköaloja maailman kommunistisen liikkeen kehitykselle, sosialistisen leirin mahtavien voimien jatkuvalla lujittamiselle, kaikkien kansojen taistelulle rauhan, demokratian ja sosialismin puolesta.

6. Puolueen toiminta Neuvostoliiton taloudellisen perustehtävän nopeutetun ratkaisemisen hyväksi. Toimenpiteet kolhoosijärjestelmän kehittämiseksi. Asteittaisen kommunismin siirtymisen probleemien kehittäminen

Nojautuen niihin saavutuksiin, joihin neuvostokansa on päässyt Neuvostovallan aikana neljässä kymmenessä vuodessa, puolue on seurannut edelleen määrätietoisesti XX edustajakokouksen hyväksymää maan talouden ja kulttuurin voimakkaan kehittämisen linjaa. Nyt, kun Neuvostoliitto on saavuttanut suurenmoisia tuloksia kansantalouden ja kulttuurin kohottamisessa, kommunistisen yhteiskunnan rakentamisesta on tullut puolueen ja neuvostokansan välitön käytännön tehtävä.

Laskettuaan maan voimavarat ja kaikki mahdollisuudet puolue tuli siihen johtopäätökseen, että nykyään on olemassa reaalin mahdollisuus *voittaa aikaa ja supistaa* Neuvostoliiton taloudellisen perustehtävän toteuttamisen *määräaikoja*. Suuntana on taloudellisen perustehtävän *nopeutettu* ratkaiseminen, sillä sitä vaativat neuvostoyhteiskunnan sisäiset tarpeet, maailman sosialistisen liikkeen edut ja rauhantaistelun tehtävät. Ainoastaan sillä ehdolla, että tuotantovoimat ovat korkealle kehittyneet, että saavutetaan ja sivuutetaan kehittyneimmät kapitalistimaat tärkeimpien teollisuus- ja maataloustuotteiden tuotannossa uskasta kohti, voidaan päästä voitolle kilpailussa kapitalismin kanssa, parantaa jyrkästi kansan hyvinvointia ja kohottaa sen kulttuuritasoa, tuottaa ensin täysin riittävästi ja sitten jo yllin kyllin kulutustarvikkeita, luoda edellytykset kommunismin siirtymistä varten. Neuvostoliiton taloudellisen mahdin kasvu sekä tieteen ja tekniikan kukoistus jouduttavat kaikkien sosialististen maiden kehitysvauhtia, suurentavat sosialismin kansainvälistä arvovaltaa ja vaikutusta, lujittavat sen asemia ja voimistavat miljoonissa ihmisissä pyrkimystä sosialismin. Suureen sosialististen maiden leiriin kuuluvan, ensiluokkaiset Asevoimat omaavan Neuvostovaltion mahti on pitkäaikaisen ja kestävän rauhan varma tae. Juuri sen vuoksi koko edistyksellinen ihmiskunta on kiinnostunut Neuvostoliiton nopeasta taloudellisesta kehityksestä.

Näistä tarpeista ja tehtävistä lähtien puolue on ryhtynyt laatimaan uutta maan talouden kehittämisen ohjelmaa ja määritellyt tuotannon laajentamisen pääsuuntaviivat ja mittasuhteet seuraaviksi 15 vuodeksi.

Tässä ajassa aiotaan laajentaa suuresti teollisuus- ja maataloustuotantoa, kohottaa harkkoraudan vuosituotanto 75—85 miljoonaan ja teräksen 100—120 miljoonaan tonniin. Hiilen tuotannon on määrä kasvaa 650—750 milj. tonniin, öljyn 350—400 milj. tonniin ja sähkövoiman tuotannon 800—900 miljardiin kilowattituntiin.

Samaan aikaan kun puolue järjestää joukkoja toteuttamaan näitä suuria suunnitelmia, se kiinnittää huomiota aineellisten voimavarojen oikeaan käyttöön, teknillisen välineistön jatkuvaan parantamiseen ja tuotantovoimien järkipäraseen sijoitteluun. Voimaperäisimmin kehitetään niitä tuotannon aloja, jotka laajentavat ihmisen valtaa luonnon suhteen, kohottavat jyrkästi työn tuottavuutta, parantavat teknologisia prosesseja, mahdollistavat entistä täydellisemmän raaka-ainevarojen käytön, jouduttavat kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luomista.

Ensiarvoinen merkitys siinä suhteessa on kemiallisen teollisuuden nopealla kehittämisellä. Kemian menetelmiä käyttäen voidaan suuresti nopeuttaa teknologisia prosesseja ja kohottaa tuntuvasti tuotannon voimaperäisyyttä. Kemiallisen teollisuuden kehitys on mitä tärkein kommunistisen yhteiskunnan aineellisen ja teknillisen perustan luomisen edellytys.

Toukokuussa 1958 pidetty NKP:n Keskuskomitean täysistunto suunnitteli kokonaisen sarjan toisiinsa liittyviä toimenpiteitä kemiallisen teollisuuden ja varsinkin synteettisten aineiden ja niistä valmistettävien esineiden tuotannon kehittämiseksi kansantalouden ja väestön tarpeiden tyydyttämistä silmälläpitäen. Seitsemän vuoden kuluessa rakennetaan ja uusitaan yli 250 kemiallisen teollisuuden ja sen sisaralojen tuotantolaitosta. Kemiallisen teollisuuden laajentamiseen liittyviin perusrakennustöihin on myönnetty yli 100 miljardia ruplaa.

Puolue huolehtii väsymättä työtätekevien toimeentulon parantamisesta. On päätetty lähimpien 5—6 vuoden kuluessa tyydyttää täydellisesti väestön tarpeet kankaiden, vaatteiden, jalkineiden ym. tehdasvalmisteisten kulutustavaroiden osalta. Tämä suunnitelma on reaalinen. Neuvostoliitossa saavutettu taloudellinen kehitystaso on luonut kaikki edellytykset sille, että nyt voidaan, varsinkin kemiallisen teollisuuden kehityksen ansiosta, laajentaa joukkokulutustavarain tuotantoa paljon nopeammassa tahdissa kuin ennen, silti vaarantamatta raskaan teollisuuden ensisijaista kehitystä ja maan puolustuskuntoisuuden lujittamista.

Suurta edistystä on saavutettu asuntoprobleemin ratkaisemisessa. Neuvostoyhteiskunta sai perinnöksi tsaristisen Venäjän hallitsevilta luokilta hyvin vähän asuntoja, ja niistäkin suurin osa oli huonossa kunnossa. Kymmeniä miljoonia ihmisiä asui parakeissa, vieläpä maamajoissakin. Vallankumouksen jälkeen Neuvostoliitossa harjoitettiin melkoista asuntorakennustoimintaa. Asuntopula lieveni jonkin verran. Mutta sodan seurauksena asuntojen puute kävi jälleen erittäin polttavaksi. Hitleriläiset olivat hävittäneet satoja kaupunkeja ja tuhansia kyliä jättäen kodittomiksi noin 25 miljoonaa ihmistä. Sellaisten hävitysten korjaaminen on vaatinut suuria ponnistuksia, on rakennettu uudelleen kokonaisia kaupunkeja ja tuhansia kyliä. Mutta silti

Neuvostoliiton kansalaiset kärsivät vielä vakavaa asuntopulaa. Neuvostoliiton taloudellisen mahdin nopean kasvun ansiosta on nyt luotu aineelliset edellytykset asunto-ongelman ratkaisemiseksi. Puolue ja hallitus ovat laatineet laajan asuntorakennusohjelman. Koko maassa tehdään loppu asuntopulasta lähimpien 10—12 vuoden kuluessa. Uusien asuntojen rakentamisessa päästään vuonna 1960 sadan miljoonan neliömetrin vuosituotantoon.

Puolue on toteuttanut erittäin tärkeitä toimenpiteitä maatalouden nopean kohottamisen alalla USA:n saavuttamiseksi ja sivuuttamiseksi maataloustuotteiden tuotannossa.

Puolueen oikean politiikan, puoluejärjestöjen suuren järjestävän toiminnan ja kolhoositalonpoikaiston uhrautuvan työn tuloksena taloudelliset olot maaseudulla muuttuivat vuosina 1953—1957. Kolhoosijärjestelmä siirtyi uuteen kehitysvaiheeseen, jolle ovat luonteenomaisia seuraavat peruspiirteet:

Kolhooseista on tullut suuria, taloudellisesti vankkoja sosialistisia talouksia. Ne harjoittavat tuotantoa käyttäen laajasti hyväkseen nykyaikaisen tekniikan ja tieteen saavutuksia, eturivin talouksissa hankittua kokemusta.

Suurten yhdistettyjen kolhoosien yhteiskäytössä on monenlaisia nykyaikaisia koneita; monet kolhoosit ovat rakentaneet voima-asemia ja omia teollisuuslaitoksia.

Kolhoosit ovat kasvattaneet itselleen monilukuisia työntekijäkaadereita: ammattitaitoisia peltoviljelijöitä, karjanhoitajia, sähköteknikkoja, konemiehiä, rakentajia, kolhoosituotannon johtajia ja järjestäjiä.

Kolhoosien tulot ovat lisääntyneet huomattavasti ja kolhoosilaisten aineellinen toimentulo on parantunut. Niinpä kolhoosien rahalliset tulot tekivät vuonna 1949 keskimäärin 111 tuhatta ruplaa kolhoosia kohti, mutta vuonna 1957 ne nousivat jo 1 milj. 250 tuhanteen ruplaan.

Maataloudessa oli syntynyt uusi tilanne, ja sitä vastaavasti kävi välttämättömäksi tehdä suuria muutoksia kolhoosituotannon järjestelyssä ja johtamisessa. Vuoden 1958 helmikuussa pidetty NKP:n Keskuskomitean täysistunto teki yhteenvedot parhaiden kolhoosien kokemuksesta ja hyväksyi päätöksen „Kolhoosijärjestelmän edelleen kehittämisestä sekä kone- ja traktoriasemien uudelleenjärjestelystä”.

Täysistunto totesi, että kone- ja traktoriasemat olivat täyttäneet historiallisen tehtävänsä kolhoosijärjestelmän rakentamisessa ja vakiinnuttamisessa, maatalouden koneistamisessa sekä työväenluokan ja talonpoikaiston liiton lujittamisessa.

Uusissa olosuhteissa tämä kolhoosien tuotannollisen ja teknillisen palvelun muoto alkoi jarruttaa kolhoosien kehitystä, kahlita kolhoosien ja kolhoosilaisten aloitteellisuutta. Se, että kaksi sosialistista laitosta — kolhoosi ja kone- ja traktoriasema — harjoitti taloudenpitoa samalla maalla, aiheutti yhä

enemmän kielteisiä seurauksia. Tällainen järjestelmä johti useinkin siihen, ettei kukaan ollut vastuussa tuotannon järjestelystä ja konekaluston käytöstä, se heikensi niin kolhoosien kuin kone- ja traktoriasemienkin vastuuta satoisuuden kohottamisesta, aiheutti suuria ja tarpeettomia menoja hallintokoneiston rinnakkain toimivien renkaiden ylläpitoon.

Kaikki tämä puhui vakuuttavasti sen puolesta, että oli muutettava kolhoosien tuotannollisen ja teknillisen palvelun muotoja. NKP:n Keskuskomitean täysistunto katsoi tarkoituksenmukaiseksi muuttaa kone- ja traktoriasemat korjaus- ja huoltoasemiksi ja myydä kone- ja traktoriasemien omistamat koneet sekä maanmuokkausvälineet kolhooseille erilaisten määräaikojen kuluessa, ottaen huomioon eri seutujen paikalliset olosuhteet. Entinen järjestys jäi toistaiseksi voimaan niiden kolhoosien kohdalla, jotka eivät pystyneet ostamaan traktoreita eivätkä muita koneita ja, mikä tärkeintä, eivät kyenneet käyttämään oikealla tavalla erilaisia monimutkaisia koneita. Kone- ja traktoriasemat huolehtivat edelleenkin sellaisten kolhoosien tuotannollisesta ja teknillisestä palvelusta.

Koko kansa käsitteli NKP:n Keskuskomitean täysistunnon ehdottamia toimenpiteitä. Niiden käsittelyyn osallistui lähes 50 miljoonaa henkeä. Kommunistisen puolueen suunnittelemat ja kansan hyväksymät toimenpiteet saivat lain voiman maaliskuussa 1958 pidetyssä Korkeimman Neuvoston istunnossa.

NKP:n Keskuskomitean suosituksen nojalla Korkeimman Neuvoston jäsenet päättivät yksimielisesti tuossa istunnossaan nimittää N. S. Hruštševin Neuvostoliiton Ministerineuvoston puheenjohtajaksi. NKP:n KK päätti, että N. S. Hruštšev jää samalla Keskuskomitean Ensimmäiseksi sihteeriksi.

Kone- ja traktoriasemien uudelleenjärjestely oli tärkeämerkityksinen vallankumouksellinen toimenpide. Sitten kolhoosijärjestelmän voiton tämä oli *suurin ja merkittävin tapahtuma* sosialistisen maatalouden rakennustyössä. Ikiajoiksi kolhoosien käyttöön luovutettu maa ja maataloustuotannon nopealle laajentamiselle avautui uusia suuria mahdollisuuksia.

Kolhoosien tuotannollisessa ja teknillisessä palvelussa tapahtuneet muutokset edellyttivät, että myös valtion ja kolhoosien välisessä taloudellisessa kanssakäymisessä oli siirryttävä uusiin toimintamuotoihin. Ennen kaikkea oli muutettava maataloustuotteiden hankintajärjestystä ja -ehtoja. NKP:n Keskuskomitea analysoi kesäkuun (v. 1958) täysistunnossaan voimassa ollutta hankintajärjestelmää kaikinpuolisesti. Keskuskomitea tähdensi sitä, että hehtaaria-kohti-periaatteen soveltamisella on suuri stimuloiva merkitys maataloustuotteiden valtionhankinnoissa. Mutta kokonaisuudessaan hankintajärjestelmä oli monimutkainen, hankala ja moniasteinen, hankintamuotoja oli lukuisia ja hinnat vaihtelivat suuresti. Tämä järjestelmä joutui mo-

nosti ristiriitaan sosialistisen yhteiskunnan taloudellisten lakien kanssa. Keskuskomitean kesäkuun täysistunto päätti likvidoida moninaiset hankintamuodot ja ottaa käytäntöön yhtenäisen maataloustuotteiden valtionhankintamuodon, tuotteiden oston yhtäläistä, taloudellisesti perusteltua, maan talousvyöhykkeittäin luokiteltua hinta-asteikkoa soveltaen.

Uusien ostohintojen tasoa määriteltäessä otettiin huomioon se, että kolhooseille on korvattava tuotantokustannukset ottaen lähtökohdaksi kunkin vyöhykkeen keskinkertaiset tuotantoehdot, työn tuottavuuden kasvun, tuotteiden omakustannushinnan alentamisen ja tarpeellisten kasautumisvarantojen luomisen laajennettua uusintamista varten.

Kone- ja traktoriasemien uudelleenjärjestely sekä maataloustuotteiden hankintajärjestyksen ja -ehtojen muuttaminen ovat *tärkeitä* talouspoliittisia toimenpiteitä, jotka jouduttavat neuvostoyhteiskunnan kehitystä kommunismia kohti. Ne lujittavat yhä enemmän työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa ja luovat edellytyksiä kolhoosituotannon ja koko kansantalouden entistä nopeammalle kehitykselle. Kone- ja traktoriasemien uudelleenjärjestely edistää kolhoosien jakamattomien varantojen kasvua, lujittaa kolhoositaloudellista ja osuuskunnallista omistusta ja edistää sen jatkuvaa kehittymistä yleiskansalliseksi omistukseksi. Jakamattomien varantojen suurentaminen ja lujittaminen on tärkeimpiä edellytyksiä sille, että kolhoositaloudellinen ja osuuskunnallinen omistus muuttuu vähitellen yleiskansalliseksi.

Keskuskomitean helmi- ja kesäkuun täysistuntojen päätöksissä on perinpohjin perusteltu teoreettisesti kolhoosijärjestelmän kehityksen perspektiivejä, kolhoosijärjestelmän osuutta kommunismissa rakennustyössä, osoitettu keinot, joiden avulla kolhoositaloudellinen omistus voidaan kohottaa yleiskansallisen omistuksen tasalle ja luoda yhtäläinen kommunistinen omistumuoto.

Taloudellisen rakennustyön tehtävien ohella puolue on joutunut ratkomaan työtätekevien ja varsinkin nousevan sukupolven kommunistisen kasvatustyön ajankohtaisia kysymyksiä. Maassa suoritettu kansanopetustoimen uudelleenjärjestely vaikuttaa erittäin suuresti kommunismia kohti kulkevan neuvostoyhteiskunnan aineelliseen ja henkiseen kehitykseen.

Neuvostokoulu on kasvattanut miljoonia valistuneita, sivistyneitä kansalaisia, jotka ovat aktiivisesti mukana sosialistisessa rakennustyössä. Se on kasvattanut mainioita spesialisteja kaikkia talouden, kulttuurin ja tieteen aloja varten. Näistä saavutuksista huolimatta yleissivistävien koulujen ja korkeakoulujen toiminta ei tyydyttänyt kommunistisen rakennustyön vaatimuksia, siinä ilmeni vakavia epäkohtia. Puolueen Keskuskomitean osoittamana peruspuutteena oli se, että vaikka koulu antoi teoreettisia tietoja, jäi nuoren polven valmennus käytännölliseen

toimintaan heikoksi, koulu ei totuttanut nuoria työntekoon, ei kiinnittänyt riittävästi huomiota nuorison ohjaamiseen työhön aineellisten hyödykkeiden tuotannon piiriin. Tämä kouluopetuksen tietty irtaantuneisuus käytännöstä oli ristiriidassa kommunistisen rakennustyön tehtävien kanssa eikä sitä voitu sietää kauemmin.

Puolue asetti kysymyksen keski- ja korkeakouluopetuksen uudelleenjärjestämisestä. N. S. Hruštšev esitti koululaitoksen uudelleenjärjestelyä koskevat perusajatukset NKP:n KK:n Puhemiestölle osoittamassaan kirjeessä, ja sittemmin ne esitettiin NKP:n KK:n ja Neuvostoliiton Ministerineuvoston teeseissä „Koulun ja käytännön välisen yhteyden lujittamisesta ja Neuvostoliiton kansanopetusjärjestelmän edelleen kehittämisestä”.

Kansanopetuksen uudelleenjärjestely koski koko neuvostokansan etuja. Tämä kysymys esitettiin kansan käsiteltäväksi. Lehdistössä julkaistut NKP:n KK:n ja Neuvostoliiton Ministerineuvoston teesit herättivät laajaa vastakaikua, ja miljoonat kansalaiset kannattivat niitä lämpimästi. Maan yleinen mielipide totesi koululaitoksen uudelleenjärjestelyn ajankohtaiseksi tehtäväksi. Koko neuvostokansan hyväksymien teesien pääkohdat on vahvistettu lailla, jonka Neuvostoliiton Korkein Neuvosto hyväksyi joulukuussa 1958.

Koululaitoksen uudelleenjärjestelyn pohjaksi on otettu se periaate, että opiskelu on yhdistettävä tuottavaan työhön, käytännölliseen kommunistiseen rakennustyöhön. Koulun perustehtävänä on valmistaa nousevaa sukupolvea elämään, yhteiskunnalle hyödylliseen työhön, kohottaa nuorison yleissivistyksellistä ja polyteknillistä tietotasoa, kouluttaa korkeasti sivistyneitä ihmisiä, jotka tuntevat hyvin tieteiden perusteet, kasvattaa nuorisoa sosialistisen yhteiskunnan periaatteiden syvän kunnioittamisen hengessä, kommunismin aatteiden hengessä. Kommunistisen yhteiskunnan rakentajain nuoren polven on yhteiskunnalle hyödylliseen toimintaan osallistuessaan tehtävä voimiensa mukaista ja mahdollisimman monen laatuista ruumiillista työtä.

Näitä vaatimuksia vastaavasti säädettiin yleisen seitsenvuotisen oppivelvollisuuden asemesta yleinen kahdeksanvuotinen oppivelvollisuus. Kahdeksanvuotisen koulun opetus- ja kasvatus työn perustana on tieteiden perusteiden opetuksen, polyteknillisen opetuksen ja työkasvatuksen yhdistäminen toisiinsa ja koululaisten laaja osallistuminen heidän iälleen sopivaan yhteiskunnalle hyödylliseen työhön. Koulun päätettyään nuorison tulee ryhtyä tekemään yhteiskunnalle hyödyllistä työtä, ja koko myöhempi opiskelu (työläis- ja talonpoikaisnuorison kouluissa, yleissivistystä ja tuotannollista opetusta antavissa polyteknillisissä työkouluissa, opistoissa ym. erikoisalojen oppilaitoksissa) yhdistetään tuotannolliseen työhön teollisuuslaitoksissa tai maataloudessa.

Työvoimareservien hallinnon alaiset tehdaskoulut, ammatti-, rautatie-, vuoriteollisuus- ja rakennusteknilliset opistot sekä maatalouden koneistamisopistot, kansantalousneuvostojen ja eri päähallintojen alaiset teknilliset ammattikoulut, tehdaskoulut ym. ammattioppilaitokset muutetaan kaupungeissa ja maaseudulla vähitellen teknillisiksi ammattiopistoiksi. Mainittujen opistojen oppilaskunta muodostetaan siitä nuorisosta, joka menee kahdeksanvuotisen koulun päätettyään tuotannon palvelukseen, ja niiden opetus- ja kasvatustyön pohjana on opiskelijain välitön ja vakinainen osallistuminen tuotannolliseen työhön, läheinen yhteys teollisuuslaitoksiin, rakennustyömaihin, neuvostotiloihin ja kolhooseihin.

Korkeakouluihin voivat päästä henkilöt, jotka ovat saaneet täydellisen keskikoulusivistyksen. Specialistien koulutuksen perustana korkeakouluissa tulee olemaan opetuksen ja yhteiskuntaa hyödyttävän työn yhdistäminen toisiinsa. Opetuksen ja käytännöllisen työn konkreettisia yhdistämismuotoja määriteltäessä otetaan huomioon korkeakoulun profiili, ylioppilaskunnan kokoomus sekä myös kansalliset ja paikalliset erikoisuudet. On todettu välttämättömäksi parantaa ja laajentaa kaikin puolin ilta- ja kirjeopiskelumuotoja, kehittää yliopistokoulutusta ja tehostaa ylioppilaiden teoreettista ja käytännöllistä valmennusta.

Keski- ja korkeakoululaitoksen uudelleenjärjestely, jonka pohjana on opetuksen liittäminen läheisesti aineelliseen tuotantoon ja tuottavaan työhön, kuvastaa puolueen suurta huolenpitoa maamme nuoren sukupolven kasvatuksesta, opetustyön kehittämistä ja parantamisesta, uuden, monipuolisesti kehittyneen ihmisen muovaamisesta siten, että hän liittäisi henkisen ja ruumiillisen työn sopusuhtaisesti yhdeksi jakamattomaksi yhteiskunnallisen työn prosessiksi. Yleissivistävän pohjakoulun ja korkeakoulun uudelleenjärjestely on siten esittävä tärkeää osaa ruumiillisen ja henkisen työn välillä säilyneen olennaisen eroavuuden hävittämisessä ja niiden edellytysten luomisessa, jotka ovat välttämättömiä maan kommunismiin siirtymistä varten.

Niillä poliittisilla ja taloudellisilla toimenpiteillä, joihin puolue ryhtyi NKP:n XX edustajakokouksen edellä ja sen jälkeen, on ollut suuri historiallinen merkitys neuvostokansan taistelussa kommunismin rakentamisen puolesta ja taloudellisen perustehtävän ratkaisemisessa. Neuvostoliitto on saavuttanut päättyneen viisivuotiskauden (1954—1958) aikana suurta edistystä taloudellisen ja kulttuurillisen kehityksen sekä kansanjoukkojen toimeentulon parantamisen alalla.

Uutta ja tärkeintä sosialismin ja kapitalismin välisessä rauhansomaisessa kilpailussa oli se, että Neuvostoliitto oli ohittanut kehittyneimmän kapitalistisen maan, USA:n, sekä kehityksen vauhdissa että myös sellaisten tärkeimpien teollisuustuotteiden

kuin rautamalmin, hiilen, öljyn, harkkoraudan, teräksen, sementin ja villakankaiden tuotannon absoluuttisen lisäkasvun määrässä.

Teollisuustuotannon keskimääräinen vuotuinen lisäys vuosina 1953—1957 muodostui seuraavaksi: rautamalmi — Neuvostoliitossa lisäystä 6,1 milj. tonnia, kun taas USA:ssa tuotanto väheni 3 milj. tonnilla, harkkorauta — Neuvostoliitossa 2,4 milj. tn, USA:ssa 0,8 milj. tn; teräs — Neuvostoliitossa 3,26 milj. tn, USA:ssa 0,3 milj. tn; hiili (kivihiileksi muunnettuna) — Neuvostoliitossa 30,6 milj. tn, USA:ssa 6,2 milj. tn; sementti — Neuvostoliitossa 3,2 milj. tn ja USA:ssa 1,2 milj. tonnia.

Neuvostoliiton teollisuuden kokonaistuotanto lisääntyi vuonna 1958 vuoden 1953 kokonaistuotantoon verraten 1,7-kertaiseksi. Harkkoraudan, teräksen ja valssiraudan sekä metallintyöstökoneiden tuotanto kasvoi miltei 1,5-kertaiseksi, hiilen tuotanto enemmän kuin 1,5-kertaiseksi, öljyn enemmän kuin 2-kertaiseksi ja sähkövoiman tuotanto 1,73-kertaiseksi. Työläisten työn tuottavuus kasvoi vuodesta 1953 vuoteen 1958 1,4-kertaiseksi.

Mainioita tuloksia on saatu maataloudessa. Joulukuussa 1958 pidetty NKP:n Keskuskomitean täysistunto teki yhteenvedot sen kehityksestä viiden vuoden ajalta (vuodet 1954—1958).

NKP:n KK:n joulukuun täysistunton jälkeen kulunut kausi oli merkitykseltään historiallinen. Puolueen suunnittelemien toimenpiteiden ansiosta oli lyhyessä ajassa likvidoitu maatalouden jälkeenjääneisyys ja lujitettu kolhoosien sekä neuvostotilojen taloutta, koko sosialistista järjestelmää.

Maataloustuotteiden tuotanto ja hankinta lisääntyivät viisi-vuotiskauden aikana huomattavasti. Viljan kokonaissato vuonna 1958 oli 8,5 miljardia puutaa — 69 prosenttia suurempi kuin vuonna 1953. Viljanhankintasuunnitelma ylitettiin. Vuonna 1953 valtion viljavarastoihin kertyi 1 miljardi 899 miljoonaa puutaa viljaa, mutta vuonna 1958 jo 3,5 miljardia puutaa. Valtionhankinnat eivät olleet vielä milloinkaan aikaisemmin tuottaneet näin suurta viljamäärää.

Teollisuus-, juuri- ja vihanneskasvien kokonaissadot sekä markkinointi kohosivat tuntuvasti. Sokerijuurikkaan kokonaistuotanto lisääntyi viisivuotiskauden kuluessa enemmän kuin 2-kertaiseksi, kuitupellavan enemmän kuin 2,5-kertaiseksi, kasviksien 1,4-kertaiseksi, perunan 1,2-kertaiseksi ja raakapuuviljan 1,2-kertaiseksi.

Puolueen suunnittelemien toimenpiteiden tuloksena on viimeksi kuluneina vuosina tehty loppu maatalouden elintärkeän alan, karjatalouden, pitkällisestä jälkeenjääneisyydestä. Se on puolueen ja koko neuvostokansan erittäin suurimerkityksinen saavutus. Nautakarjan pääluku oli vuonna 1958 24 prosenttia

suurempi kuin vuonna 1953, sikakanta on kasvanut samassa ajassa 41% ja lammaskanta 29%. Karjan tuottoisuus on lisääntynyt jyrkästi. Maidon tuotanto oli vuonna 1958 1,6-kertainen vuoteen 1953 verrattuna, lihan (karjakannan lisäkasvuun huomioon ottaen) 1,4-kertainen. Yhteiskunnallisen karjatalouden lisäkasvu on ollut suurempi kuin maan koko karjatalouden keskimääräinen lisäkasvu. Kolhoosien ja neuvostotilojen osuus karjataloustuotteiden kokonaishankinnoissa on kasvanut huomattavasti. Kolhooseista ja neuvostotiloista on tullut *ratkaiseva tekijä valtion turvaamisessa karjataloustuotteilla*. Se on maatalouden ja yleensä kommunistisen rakennustyön erinomainen saavutus.

Taloudellisen perustehtävän ratkaiseminen edistyy maataloudessa samoin kuin teollisuudessakin menestyksellisesti. Puolueen toimenpiteiden tuloksena Neuvostoliitto on sivuuttanut USA:n maatalouden kokonaistuotannon kasvuvauhdissa. Nelivuotiskautena (vuosina 1950—1953) maatalouden kokonaistuotannon vuotuinen lisäkasvu teki Neuvostoliitossa keskimäärin 1,6% ja USA:ssa 1,7%. Sen sijaan seuraavana viisivuotiskautena (vuosina 1954—1958) maataloustuotannon vuosikasvu teki Neuvostoliitossa keskimäärin yli 8%, mutta USA:ssa vajaat 2%. Neuvostoliitto pääsi useiden maataloustuotteiden tuotannossa miltei USA:n tasalle, ja joidenkin varsin tärkeiden tuotteiden osalta se jopa ylitti USA:n tason. Maidon ja voin kokonaistuotannossa Neuvostoliitto on jo saavuttanut USA:n. Se korjaa vehnää 2 kertaa enemmän, sokerijuurikasta 4 kertaa enemmän ja tuottaa villaa 2,3 kertaa enemmän sekä perunaa huomattavasti enemmän kuin USA.

Täysistunnossa pitämässään selostuksessa N. S. Hruštšov antoi seuraavan arvion maatalouden kehittämisessä saavutetuista tuloksista:

„NKP:n KK:n syyskuun täysistunnon jälkeen kulunut viisivuotiskausi on merkityksellinen juuri sen vuoksi, että puolueen toimenpiteiden tuloksena on saatu liikkeelle kolhoosijärjestelmän voimat, on otettu käyttöön sen reservit, laskettu reaalin perusta sellaisen tehtävän täyttämiseksi kuin maataloustuotteiden runsauden aikaansaaminen ja entistä korkeamman työntuottavuuden saavuttaminen maamme maataloudessa. Tällä kaikella on arvaamattoman suuri merkitys kommunistisen rakennustyön menestymisen ja kansan elintason kohottamisen kannalta.”

Keskuskomitean täysistunto teki yhteenvedot maatalouden kehityksestä viimeksi kuluneen viisivuotiskauden ajalta ja korosti, että yleisten saavutusten takaa on kyettävä näkemään myös eräiden alueiden, aluepiirien ja tasavaltojen työssä esiintyneet puutteet samoin kuin erinäisten kolhoosien ja jopa kokonaisten piirien jälkeensä jääneisyys. Täysistunnossa arvosteltiin

vakavasti eräiden paikallisten puoluejärjestöjen toiminnassa ilmenneitä puutteita. Täysistunto korosti, että saavutettujen tulosten tulee olla sysäyksenä, joka saa maataloudessa aikaan uuden, entistä voimakkaamman nousun. Puolueen paikallisjärjestöt ovat kuluneen viisivuotiskauden aikana hankkineet runsaasti kokemusta, ja niiden velvollisuutena on järjestää entistä tarmokkaammin maatalouden työntekijöitä ja koko neuvostokansaa taisteluun maataloustuotannon vieläkin voimakkaamman nousun aikaansaamiseksi.

Keskuskomitean täysistunto laati maatalouden edelleen kehittämisen ohjelman ja hyväksyi maatalouden kehityksen tavoiteluvut vuosiksi 1959—1965 katsoen niiden täyttämisen valtakunnalliseksi tehtäväksi. Viljan kokonaistuotannon tulee suunnitelman mukaan nousta vuonna 1965 10—11 miljardiin puutaan, lihan tuotannon (teuraspaino) 16 miljoonaan tonniin ja maidon 100—105 miljoonaan tonniin. Muidenkin maataloustuotteiden tuotanto lisääntyy huomattavasti.

Keskuskomitean joulukuun täysistunto tähdensi, että kolhooseilla ja neuvostotiloilla on kaikki mahdollisuudet täyttää ja vieläpä huomattavasti ylittää nämä tehtävät. Maatalouden nykyinen kehitystaso tekee mahdolliseksi saavuttaa ja sivuuttaa lähivuosina Yhdysvallat tärkeimpien maataloustuotteiden tuotannossa asukasta kohti.

Täysistunnon päätöksissä osoitetaan, että alkaneella seitsenvuotiskaudella on maatalouden kokonaistuotannon kasvu turvattava suurentamalla satoisuutta ja karjatalouden tuottoisuutta, kohottamalla huomattavasti työn tuottavuutta maatalouden jatkuvan koneellistamisen ja sähköistämisen pohjalla. Tärkeintä on se, että tuotetaan mahdollisimman paljon tuotteita mahdollisimman vähällä työn ja varojen kulutuksella. On mobilisoitava kaikki sosialistisen maatalouden käytettävissä olevat voimavarat ja mahdollisuudet viljan, lihan, maidon, voin ja muiden maataloustuotteiden tuotannon lisäämiseksi. Puolueen paikallisjärjestöjen tulee organisoida jokaisessa kolhoosissa ja jokaisella neuvostotilalla maatalouden kehittämissuunnitelmien laatiminen tälle seitsenvuotiskaudelle kiinnittäen erikoista huomiota mainittujen voimavarojen mahdollisimman täydelliseen hyväksikäyttöön.

NKP:n KK:n joulukuun täysistunto oli tärkeä tapahtuma puolueen ja koko maan elämässä. Sen suorittama työ, joka oli samalla puolueen poliittinen selonteko kansalle maatalouden tilasta, herätti syvällistä vastakaikua kaikkien työtätekevien sydämissä. KK:n täysistunnon päätökset olivat koko kansalle voimallinen kehoitus taisteluun uusien voittojen saavuttamiseksi maataloudessa, maataloustuotteiden runsauden aikaansaamiseksi.

Puolueen ja koko neuvostokansan ponnistelu, jonka tarkoitusperänä on ollut teollisuus- ja maataloustuotannon voimakas

kohottaminen, on vaikuttanut myönteisesti neuvostoihmisten elintason kohoamiseen. Neuvostokansan aineellinen hyvinvointi on vuosi vuodelta parantunut. Työläisten ja toimihenkilöiden reaali-palkat ovat huomattavasti nousseet ja kolhoosilaisten tulot kasvaneet.

Neuvostoliitto on saavuttanut erinomaisia tuloksia kulttuurin, tieteen ja tekniikan kehittämisessä. Neuvostomaa on ensimmäisenä maailmassa rakentanut kokeilumielessä 5000 kilowatin atomivoimalaitoksen. On pantu alulle useiden suurten atomivoimalaitosten rakennustyöt ja laskettu käyntiin ensimmäinen osa eräästä rakenteilla olevasta atomivoimalaitoksesta, jonka kokonaistehoksi tulee 600 tuhatta kilowattia. On kehitetty manertenvälinen kauko-ohjus, joka voidaan lähettää mihin valittuun maaliin tahansa. On rakennettu atomivoimalla kulkeva jäänsärkijä, konstruoitu voimakkaita suihkulentokoneita ja maailman suurin ydintutkimuksessa käytettävä kiihdytinlaite (synkrofasotroni). Nämä tieteelliset ja teknilliset saavutukset kruunasi Maan keinotekoisien kiertolaisten ja aurinkokuntamme tekoplaneetan rakentaminen sekä onnistunut laukaiseminen.

Tällaiset ovat perussyhteenvedot neuvostokansan taistelusta talouden ja kulttuurin kehittämiseksi viimeksi kuluneella viisivuotiskaudella.

Nämä tulokset on saavutettu neuvostokansan uhrautuvalla rakentavalla työllä, Kommunistisen puolueen ja sen Keskuskomitean tavattoman suurisuuntaisen poliittisen ja järjestävän toiminnan ansiosta. Mitä tärkein osuus kommunistisen rakennustyön tehtävien ratkaisemisessa kuuluu liittotasavaltojen, aluepiirien, alueiden ja piirien johtaville puolue-elimille sekä puolueen perusjärjestöille, jotka johtavat Keskuskomitean ohjaimina joukkoja taisteluun kansantalouden ja kulttuurin jyrkän nousun aikaansaamiseksi. Keskuskomitea pyrkii johdonmukaisesti juurruttamaan leniniläistä työtyyliä, leniniläisiä metodeja kaikkien puolue-elinten, valtionlaitosten ja muiden yhteiskunnallisten järjestöjen toimintaan.

Johtavat puolueetyöntekijät, joilla on paljon tietoa ja kokemusta, jotka käsittävät elämän uudet vaatimukset ja tuntevat vastuunsa heille uskotusta tehtävästä, tuovat työhön bolševistista intomielisyyttä, antavat kaikki voimansa ja tietonsa kansan palvelukseen ja toteuttavat väsymättömällä ja uhrautuvalla työllään puolueen leniniläistä päälinjaa.

Niillä valtavilla uudistuksilla, joita neuvostokansa on toteuttanut Kommunistisen puolueen johdolla, ja niillä suurenmoisilla tuloksilla, joita on saavutettu kansantalouden sekä kulttuurin kehittämisessä, on luotu Neuvostoliitolle kaikki edellytykset ja mahdollisuudet siirtyä uuteen, mitä tärkeimpään kehitysvaiheeseensa — kommunistisen yhteiskunnan laajamittaiseen rakennustyöhön.

LYHYITÄ YHTEENVETOJA

Vuodet 1953—1958 olivat uusi merkittävä vaihe Kommunistisen puolueen elämässä ja taistelussa, jonka tarkoituksena on sosialistisen Synnyinmaan mahdin lujittaminen, kommunistisen yhteiskunnan rakentaminen ja maailmanrauhan turvaaminen. Poliittisten ja taloudellisten toimenpiteiden merkittävyyden, puolueen rakentavan toiminnan laajuuden sekä joukkojen yhteiskunnallisen aktiivisuuden kannalta katsoen tämä kausi on Neuvostoliiton kommunistisen puolueen historian tärkeimpiä kausia.

XX edustajakokouksen ja Keskuskomitean päätöksissä sekä muissa asiakirjoissa puolue on esittänyt leniniläisittäin periaatteellisen, syvällisen ja kaikinpuolisen arvion maassa vallinneesta asiaintilasta ja erikoisesti kansainvälisistä suhteista nykykaudella. Samalla kun puolue on pannut merkille neuvostokansan valtavat saavutukset talouden ja kulttuurin kaikilla aloilla, se on paljastanut puolue-, valtio-, talous- ja kulttuurielämässä havaitsemansa vakavat puutteet, osoittanut keinot niiden poistamiseksi, laatinut laajan, taloudellisesti perustellun ohjelman vähitellen tapahtuvaa sosialismista kommunismiin siirtymistä varten ja toteuttaa sitä menestyksellisesti käytännössä.

Puolue on päättäväisesti heittänyt yli laidan kaiken, mikä on vierasta leninismiin hengelle. Se on arvostellut julkisesti ja ankarasti yksilönpalvontaa, sen aiheuttamia virheitä ja kielteisiä ilmiöitä ja aloittanut johdonmukaisen taistelun yksilönpalvonnan seurausten ja muiden epäkohtien poistamiseksi, se on murtanut vanhat käsitykset, luopunut empimättä kaikesta aikansa eläneestä, mikä voisi jarruttaa neuvostoyhteiskunnan kehitystä. Puolueen johtavat kaaderit, kommunistit, joiden kasvatus pohjaa Leninin kuolemattomaan oppiin, ovat ponnistelleet aktiivisesti palauttaakseen täydellisesti voimaan leniniläiset perinteet, jotka ovat ilmenneet näinä vuosina uudella voimalla Keskuskomitean ja koko puolueen toiminnassa, ja kehittääkseen niitä edelleen.

Puolue on uudestijärjestänyt puoluetöyön pitäen siinä perustana demokraattisen sentralismin periaatteen johdonmukaista toteuttamista ja luovaa kehittämistä, johtotyön kollektiivisuutta, itsekritiikkiä ja muita koeteltuja leniniläisiä puolue-elämän normeja. On tehty loppu puoluedemokratian loukkauksista ja luotu laajat mahdollisuudet puoluejärjestöjen ja puolueen jäsenten oma-aloitteisuudelle. Keskuskomitea on käsitellyt ja ratkaisu kollektiivisesti kaikki tärkeimmät sisä- ja ulkopoliittiset kysymykset. Kommunistit ja puoluejärjestöt ovat alkaneet osallistua paljon laajemmin taloudellisten ja poliittisten tehtävien käsittelyyn ja puolueen politiikan määrittelyyn. On tehty paljon puolueen johtotyön uudelleenjärjestämiseksi ja johtamismeto-

dien ja -tyylin parantamiseksi. Puoluejärjestöt ovat alkaneet perehtyä syvälisemmin asiain tilaan kommunistisen rakennustyön eri aloilla, johtavat työtä joustavasti ja suuremmalla asian-tuntemuksella, asettavat ja ratkovat asiallisesti valtio- ja talouselämän peruskysymyksiä.

Puolue on tehnyt lopun yksilönpalvonnan kahlitsevasta vaikutuksesta ideologian alalla, puolustanut ja toteuttanut johdonmukaisesti luovan marxilaisuuden linjaa. Puolueessa on palautettu entiselleen ja vakiinnutettu leninismille olennainen, mutta yksilönpalvonnan kaudella rikottu teoreettisen ja käytännöllisen toiminnan elimellinen yhtenäisyys. On avautunut uusia mahdollisuuksia marxilais-leniniläisen opin nopeaa kehitystä, joukkojen kokemuksen teoreettista yleistystä ja kommunistisen rakennustyön tärkeimpien kysymysten tieteellistä kehittelyä varten.

Puoluetyön ja valtiollisen toiminnan uudelleenjärjestely leniniläisten periaatteiden hengessä ja yksilönpalvonnan jälkiseurauksen likvidointi on kohottanut puolueen taistelukuntoisuutta, parantanut sen yhteyksiä joukkoihin ja lujittanut sen rivien yhtenäisyyttä. Puolueen suuntaava ja johtava osuus valtiollisessa, taloudellisessa ja kulttuurielämässä on kasvanut.

Puolue ja sen Keskuskomitea ovat suunnitelleet teoreettisesti ja toteuttaneet koko kansan tukemina useita suuria ohjelma- luontoisia poliittisia ja taloudellisia toimenpiteitä, jotka merkitsevät huomattavaa edistystä marxilais-leniniläisen teorian kehityksessä. Puolueen päätöksissä on perusteltu teoreettisesti ja määritelty käytännöllisesti kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen konkreettiset tiet.

Teollisuuden johtotyö on järjestetty perinpohjaisesti uudelleen, on parannettu kansantaloudellista suunnittelua ja osoitettu keinot, joilla voidaan jouduttaa teknillistä edistystä ja tehostaa tuotantoalojen erikoistumista sekä tuotantolaitosten keskinäistä yhteistoimintaa.

Puolue on aloittanut yleiskansallisen kamppailun aikaansaadakseen jyrkän nousun maataloudessa. Käytännössä sovelletaan johdonmukaisesti kolhoosien ja kolhoosilaisten aineellisen kiinnostuksen sosialistista periaatetta. On pantu toimeen kone- ja traktoriasemien uudestijärjestely, muutettu maataloustuotteiden hankintajärjestelmää ja lujitettu kolhoosien aineellista ja teknillistä perustaa. Kolhoosien avuksi on lähetetty kokeneita työntekijöitä. Maatalouden alalla vuosina 1953—1958 tapahtuneet muutokset ovat olleet suurimpia sitten kollektivisoinnin ja ne ovat johtaneet maatalouden tuotantovoimien huomattavaan kasvuun, kolhoosijärjestelmän lujittumiseen ja kolhoositalonpoikaiston hyvinvoinnin kohoamiseen.

On suoritettu tärkeitä toimenpiteitä valtiollisen elämän alalla. On laajennettu liittotasavaltojen ja paikallisten Neuvostojen oikeuksia ja huomattavasti elävöitetty neuvostoelinten.

toimintaa. Yksilönpalvontaan liittyneistä sosialistisen oikeusjärjestyksen loukkauksista on tehty loppu ja ryhdytty toimenpiteisiin, jotka turvaavat kansalaisten perustuslaillisten oikeuksien loukkaamattomuuden. Ammattiliittojen toimintaa järjestetään uudella tavalla, ja niiden osuus valtion ja tuotannon johtamisessa on kasvanut. On menty eteenpäin kolhoosidemokratian laajentamisessa. Työätekevät osallistuvat entistä laajemmin Neuvostovaltion politiikan määrittelemiseen ja valtion johtamiseen. Neuvostoihmisten tietoisuuden ja kulttuurin taso on kohonnut. Kaikilla näillä toimenpiteillä on paitsi käytännöllistä myös teoreettinen merkityksensä. Ne viitoittavat konkreettiset tiet sosialistisen demokratian kehitykselle kommunistiin siirtyäessä ja merkitsevät huomattavaa edistystä sellaisten työmuotojen kehittämisessä, jotka mahdollistavat mitä tehokkaimman kansanjoukkojen osallistumisen kommunistiseen rakennustyöhön.

Puolueen toimenpiteet loivat entistä suotuisimmat edellytykset joukkojen luovan aloitteellisuuden kehittämistä ja uusien tuotannon kasvumahdollisuuksien löytämistä varten ja johtivat erittäin mittaviin saavutuksiin teollisuudessa ja maataloudessa samoin kuin tieteen ja tekniikan alalla. Näkyvänä osoituksena tästä on neuvostolaisten Maan sputnikkien ja aurinkokunnan tekoplaneetan laukaiseminen, joka aloitti uuden historiallisen aikakauden koko maailman tieteen ja tekniikan kehityksessä.

Kansantalouden kehittämisessä saavutettujen suurten tulosten pohjalla puolue on saanut parannetuksi kansan toimeentuloa: työläisten reaali-palkat ovat nousseet, kolhoosilaisten reaali-tulot suurentuneet, työpäivää on lyhennetty ja eläkkeitä korotettu huomattavasti.

Kaikkien näiden toimenpiteiden tuloksena on otettu jälleen pitkä askel asteittaisen sosialismista kommunistiin siirtymisen tiellä ja laskettu vankka pohja kansantalouden kaikkien alojen nopealle kehitykselle, taloudellisen perustehtävän ratkaisemiselle mahdollisimman lyhyessä ajassa, kulutustarvikkeiden runsauden ja sitä seuraavan yltäkylläisyyden luomiselle.

Taloudellisten toimenpiteiden toteuttamisen yhteydessä puolue on antanut tieteellisesti perustellut ja käytännössä tarkistetut vastaukset kommunistin rakennustyön sellaisiin tärkeihin kysymyksiin kuin kommunistisen yhteiskunnan aineellisen tuotantoperustan luomisen tiet, taloudellisen perustehtävän nopea ratkaiseminen, teknillisen edistyksen pääsuuntaviivat, kolhoosijärjestelmän kehityksen näköalat kommunistiin siirryttäessä, keinot, joiden avulla voidaan tuottaa aluksi riittävästi ja sitten jo yltä kyllin elintarvikkeita, sellaiset organisaatiomuodot, joiden kautta kansanjoukot voivat osallistua entistä laajemmin tuotannon johtamiseen. Puolueen päätökset ja sen johdolla suoritettavat toimenpiteet rikastuttavat kommunistisen rakennustyön teoriaa ja käytäntöä.

Ulkopoliittisessa toiminnassaan NKP on saavuttanut näinä vuosina loistavia tuloksia. Puolue on seurannut uskollisesti V. I. Leninin ohjeita ja antaen oivallisia näytteitä mitä mutkallisimpien kansainvälisten kysymysten luovasta ratkaisusta aktivisoitunut huomattavasti Neuvostovaltion ulkopoliitikkaa, soveltanut ulkopoliitikkassaan uusia, nykyhetken vaatimuksia parhaiten vastaavia toimintamuotoja ja -metodeja.

Neuvostoliiton kommunistinen puolue on tehnyt arvokasta työtä sosialistisen leirin maiden yhteistoiminnan lujittamiseksi ja kehittämiseksi marxismin-leninismin aatteiden pohjalta, proletaarisen internationalismin periaatteiden johdonmukaisen noudattamisen pohjalta. Puolue on kehitellyt yhdessä toisten veljespuolueiden kanssa uusia, sosialistisia periaatteita, joita noudatetaan kansainvälisissä suhteissa, sosialististen valtioiden taloudellisessa, poliittisessa ja kulttuurillisessa yhteistoiminnassa ja keskinäisessä avunannossa. NKP:n ja veljespuolueiden yhteinen politiikka on jouduttanut sosialististen maiden tuotantovoimien kehitystä, edistänyt niissä työn tuottavuuden ja kansojen hyvinvoinnin kasvua sekä koko sosialistisen leirin taloudellisen ja poliittisen mahdin voimistumista. Sosialististen maiden keskinäinen ystävyys on entisestään lujittunut.

Neuvostoliiton oikea sisä- ja ulkopoliitikka ja kommunistisen rakennustyön valtavat saavutukset ovat edistäneet suuresti maailman työväenliikkeen ja kommunistisen liikkeen kehitystä. Tekemällään tieteellisellä yhteenvedolla yleismaailmallisen vapausliikkeen nykyvaiheen kokemuksista Neuvostoliiton kommunistinen puolue on rikastuttanut marxilais-leniniläistä oppia kapitalismista sosialismiin siirtymisen lainmukaisuuksista.

Monimutkaisen maailmantilanteen kaikissa käänteissä puolue on noudattanut horjumatta V. I. Leninin viitoittamaa Neuvostoliiton ulkopoliitiikan päälinjaa — yhteiskunta- ja talousjärjestelmiltään erilaisten maiden rauhanomaisen rinnakkainolon linjaa. Puolue ja Neuvostovaltio ovat voimistaneet jatkuvasti aktiivisuuttaan ja aloitteellisuuttaan taistelussa rauhan säilyttämiseksi, kansainvälisen jännityksen poistamiseksi, hyvien naapurussuhteiden rakentamiseksi kaikkiin maihin niin valtiollisen kuin taloudellisenkin toiminnan alalla.

Tämän politiikan tuloksena on rauhanpuolustajain määrä lisääntynyt huomattavasti ja moniin valtioihin on solmittu ystävälliset suhteet. Totuus Neuvostoliiton ulkopoliitikkasta ja maan sisäpoliittisesta tilanteesta on levinnyt laajalle maamme rajojen ulkopuolella.

Imperialistiset hyökkääjät on paljastettu, ja he ovat joutuneet eristettyyn asemaan. Se on suonut mahdollisuuden sammuttaa heidän sytyttämänsä sodan pesäkkeet (Korea, Indo-Kiina, Egypti, Libanon) ja säilyttää rauhan. Kaikkien maiden kansat ovat tulleet vakuuttuneiksi siitä, että rauha voidaan säilyttää.

Neuvostoliiton johdonmukainen taistelu rauhan ja kansojen turvallisuuden puolesta on vahvistanut maamme arvovaltaa ja vaikutusta kansainvälisissä asioissa.

Puolueen ratkoessa suuria historiallisia tehtäviä nousivat puoluevastaisen ryhmän jäsenet — Malenkov, Kaganovitš, Molotov, Bulganin ja Sepilov — sitä vastaan, he nousivat puolueen leniniläistä linjaa vastaan. He ottivat virheellisen kannan sisä- ja ulkopolitiikan peruskysymyksissä, vastustivat puolueen suunnittelemaa ja kansan hyväksymiä valtiollisia ja taloudellisia toimenpiteitä, lähtivät ryhmäkuntalaisen hajotustoiminnan tielle ja häiritsivät Neuvostoliiton menestyksellistä eteenpäin kulkua, kommunismiin siirtymistä. Puolue paljasti heidät ja heitti syrjään siltä historian valtatieltä, jota neuvostokansa kulkee.

Leniniläisiä perinteitä noudattavaa puolueen sisä- ja ulkopolitiikkaa tukee päättävästi koko neuvostokansa, joka toteuttaa sitä käytännössä yhä kasvavalla aktiivisuudella.

Neuvostoliiton kommunistinen puolue on tuonut yhä täydellisemmin esiin sosialismin paremmuuden kapitalismiin verrattuna ja saanut osakseen mitä laajimpien yhteiskuntapiirien rakkauden ja myötätunnon kaikkialla maailmassa. Se kaikki on johdattanut miljoonia ja taas miljoonia ihmisiä sosialismin kannalle, lujittanut sosialismin asemia koko maailmassa.

Neuvostokansa on saavuttanut suuria tuloksia ja ryhtynyt toteuttamaan uusia tehtäviä varmana asiansa lopullisesta voitosta.